

barnetråkk

Ringebu kommune

Forord

I løpet av 2014 skal Ringebu kommune revidere sin kommuneplan. Kommunen har, i følge plan- og bygningsloven § 5-1, et særskilt ansvar for å sikre medvirkning av barn og unge i planarbeidet. I den forbindelse skal det utarbeides en oversikt over barnetråkk i kommunen, for å sikre god planlegging for barn og unges leke- og oppholdsareal.

Veileder i Barnetråkk fra Norsk form har vært til stor hjelp i arbeidet. Denne veilederen er utarbeidet i sammenheng med nettstedet www.kartiskolen.no, som er et samarbeidsprosjekt mellom Norge Digitalt og Kartverket, utviklet av UiO og UiB. På www.kartiskolen.no er barnetråkk i Ringebu registrert, slik at alle kan gå inn se.

Barnetråkk i Ringebu har vært gjennomført våren 2013 av planleggere Svein Jetlund og Gunhild Haugum og sommervikar Kari Marte Haugstad. Rapporten er utarbeidet av Kari Marte Haugstad.

Takk til elever og lærere ved Ringebu skole, Fåvang skole og Ringebu Ungdomskole for god hjelp med registreringsarbeidet.

Ringebu, 05.07.2013

Hvorfor utføre barnetråkk?

Plan- og Bygningloven § 5-1. Medvirkning

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Barnetråkk er en metode utviklet av Eva Almhjell, fylkesplanlegger i Vestfold fylke. Metoden tar utgangspunkt i hvordan dyrs adferd blir dokumentert. Slike kart har vært brukt aktivt i planarbeid i lang tid, men en metode for å kartlegge barn og unges bevegelsesmønster har manglet. Ved å overføre metoden til barn og unge, kan du få kartfestet kunnskap om deres bevegelsesmønster på en enkel og oversiktlig måte, og politikerne kan slik få første-håndskunnskap før beslutninger tas om områder som direkte påvirker barn og unge.

Planarbeidet har både direkte og indirekte påvirkning på barn og unges nærområder, registrering er viktig for å få med deres egne erfaringer og meninger. Hvis resultatet av barnetråkk-registreringen sikrer gode uteareal der unge ønsker det selv, kan dette føre til større bruk og høyere aktivitetsnivå blant barn og unge. Gode uterom for folk i alle aldre er viktig for å oppfordre befolkningen til fysisk aktivitet og bevegelse i nærområdet.

Oppdatert kunnskap om barn- og unges arealbruk er viktig for å sikre at mye brukte områder ikke endres ut over deres interesser. Det blir kartlagt behovet for opprustning av lekeplasser og spesielt satt fokus på områder som oppleves som skumle eller trafikkfarlige av mange unge. I Barnetråkk registrerer barn og unge selv sine skole- og fritidsveier, steder de leker og oppholder seg, områder de spesielt liker eller misliker, eller steder de ønsker endringer.

Medvirkning sikrer dessuten at de unge blir kjent med sitt eget nærområde, øker ansvarsfølelsen for stedet og får større forståelse for de fysiske omgivelsene i kommunen. Metoden er med på å styrke oppvekstmiljøet til barn og unge, og kommunen får kvalitetssikret sine beslutninger. Barnetråkk er slik en viktig del av dokumentasjonskravet som ligger til grunn for planprosessen.

Barnetråkkregistreringen vil bli brukt som grunnlagsmateriale i arbeidet med revideringen av kommunens arealdel. Registreringen vil også være et nyttig verktøy ved utarbeiding av reguleringsplaner og behandling av enkeltsaker.

Gjennomføring

Registreringen har foregått i skoletida i utvalgte klasser på alle de kommunale skolene. For å få kunnskap fra ulike alderstrinn, ble 6.klasse valgt fra barneskolene og 9. klasse fra ungdomsskolen. Skolene ble informert om arbeidsmetoden på forhånd, og hadde også fått utdelt kart for å forberede seg på kartleggingen. Det ble deretter brukt 3 timer i hver klasse med registrering manuelt på store papirkart, og digital registrering direkte på www.kartiskolen.no.

Oppgaveark til 9. klasse ved Ringebu Ungdomsskole:

MÅLET MED BARNETRÅKK-REGISTRERINGEN:

Lage kart som viser hvor barn og unge ferdes til fots eller sykler, og hvilke uteområder de bruker i skoletida og i fritida. Kartene skal brukes i kommunens planlegging.

Del 1:

Finn ut hvor du bor – alle finner det riktige kartet.

Merk av skoleveien din (der du går eller sykler – ikke bussruta!).

Merk av veier eller stier hvor du går eller sykler på fritida.

Rød strek = utrygg strekning (trafikk, trangt, mørkt, bratt etc)

Blå strek = trygg strekning

Del 2:

Hvilke uteområder bruker du i fritida?

(idrettsanlegg, parker, friområder, sentrumsområder, turområder, badeplasser etc.)

Merk området med grønt. Gi området et nummer og skriv en kommentar om bruken av området.

Del 3:

Hvilke uteområder bruker dere i skoletida?

Merk området med grønt. Gi et nummer og skriv en kommentar.

Del 4:

Favorittsteder og problemsteder.

Forslag til nye uteområder eller steder for barn og ungdom.

Forslag til endring av uteområder som ikke fungerer bra i dag.

Merk området med rødt. Gi et nummer og skriv en kommentar.

Når dere er ferdige med å tegne på papirkartene skal vi digitalisere!

Gå inn på www.kartiskolen.no – velg Vis kart (opp til venstre).

Gjennomføring

Elevene ble delt inn i grupper etter hvor de bodde, og tegnet deretter inn skole- og fritidsveier på papirkartene. De registrerte også hvor de oppholdt seg på fritida, eksempelvis fotballbaner eller skiløyper. De skulle her differensiere mellom de stedene eller veiene de synes var skumle eller farlige, og de stedene de synes var bra eller fine. De registrerte deretter en del av dette på nettkartet, før de fortsatte å tegne på papirkart, nå med fokus på endringer og hva de kunne ønske seg av tilbud og aktiviteter i kommunen.

Registrering på papir fungerte veldig bra. Elevene samarbeidet bra og diskuterte flittig, særlig i andre del av registreringen. Registreringen på www.kartiskolen.no fungerte imidlertid ikke så bra. Her gikk mye tid med til datatekniske problem, men begge aldersgruppene så ut til å ta den digitale kartregistreringa fort. Det ble gjort få registreringer inne på databasen, men de aller fleste fikk registrert noe, og de har slik fått kunnskap om digitale kart og registrering på nett. Begge aldersgruppene var flinke til å finne fram på kartet, og hadde stor lokalkunnskap om både vegnett og plasser de oppholdt seg. Barnetråkkmetoden er en fin metode for å få kartlagt hvilke veger som oppleves som skumle blant barn og unge, og hvilke oppholdsareal de bruker eller misliker. Det kan også være nyttig som et ledd i videre planlegging av fritidsaktiviteter og tilbud til barn og unge i kommunen.

På www.kartiskolen.no har de delt inn i ulike kategorier av typen “favorittsted” eller “dette stedet prøver jeg og unngå”. Siden vi i stor grad har tatt utgangspunkt i den analoge registreringen, er dette kategorier som ikke har blitt videreført i like stor grad som ved kun digital kartlegging.

Antall registreringer pr. sted kan heller ikke direkte telles. Dette skyldes at elevene har vært delt inn i grupper med ulikt antall. I tillegg er mange av registreringene tegnet inn *en* gang fra papirkart til digitale kart, uavhengig av hvor mange registreringer som var gjort på det aktuelle stedet. Likevel er det flere steder som skiller seg ut i form av at mange elever har pekt ut disse stedene som farlige eller problemområder. Dette er nærmere beskrevet på neste side. Der det er stor uenighet om en strekning er farlig eller ufarlig, er dette beskrevet i lista over registreringer.

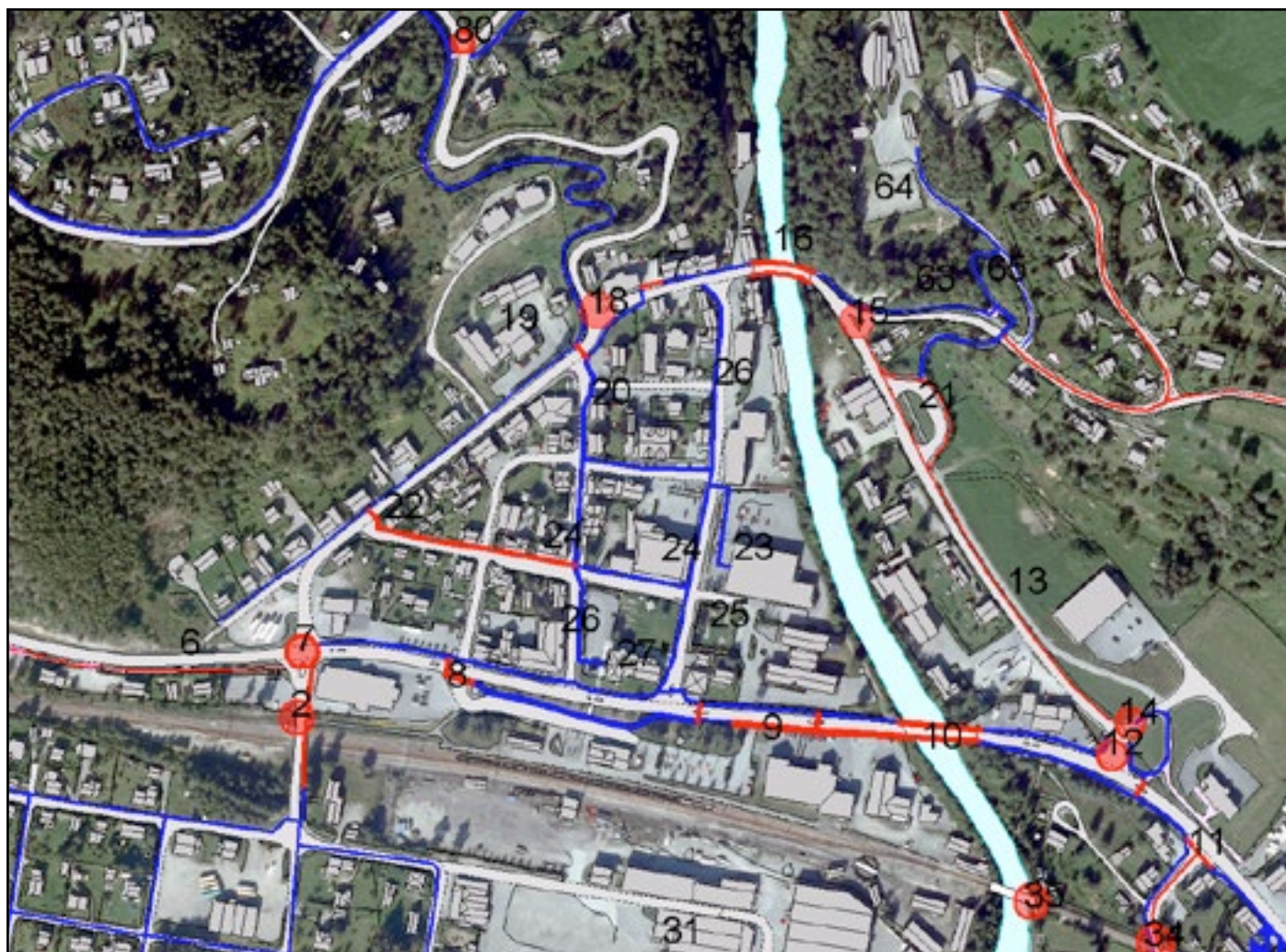

Oversikt over Ringebu

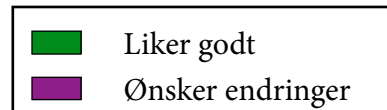
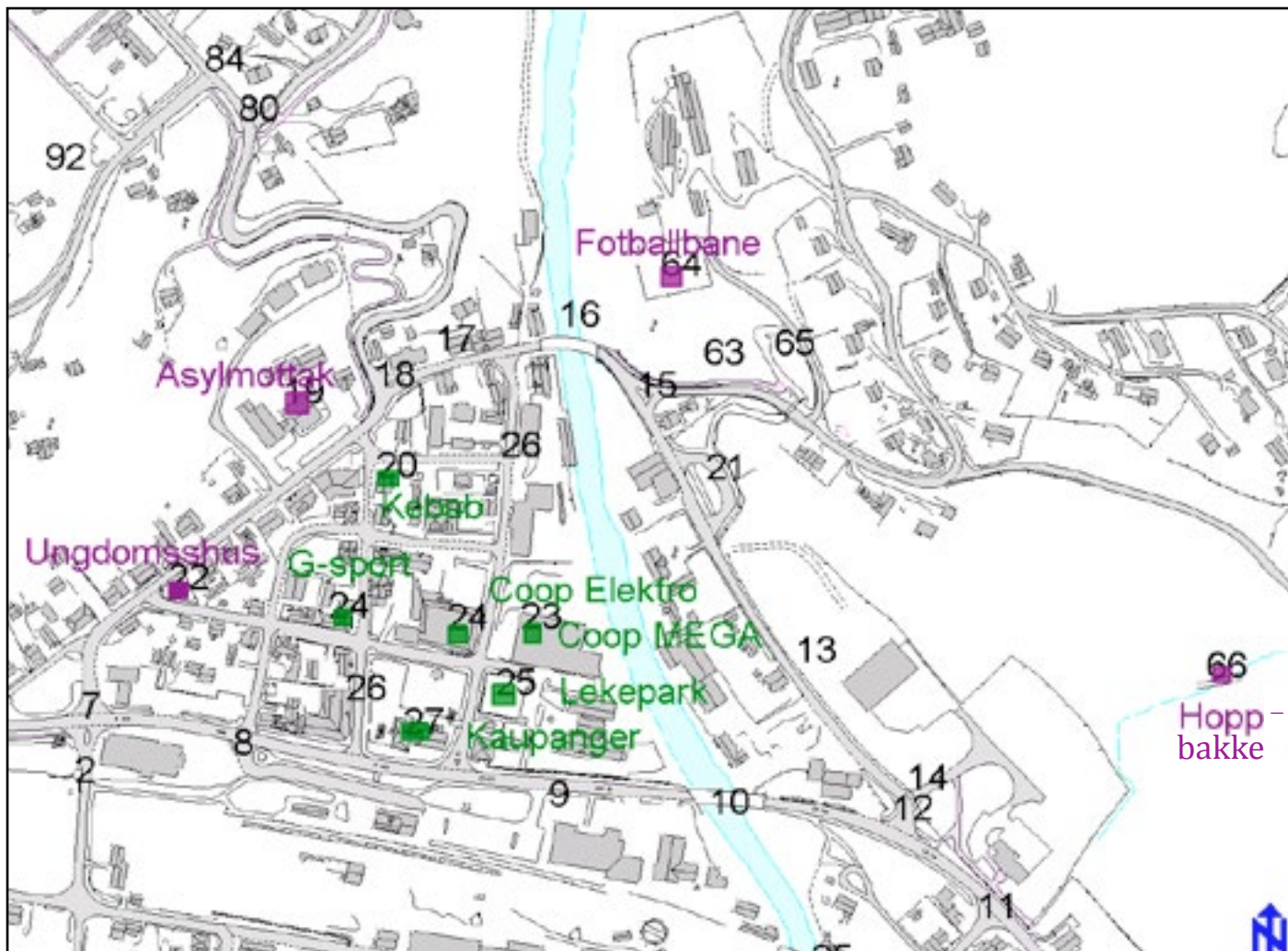
Vålebru sentrum: Veg

- Farlig/Skummel
- Ikke skummel

Vålebru Sentrum: Leke- og oppholdsareal

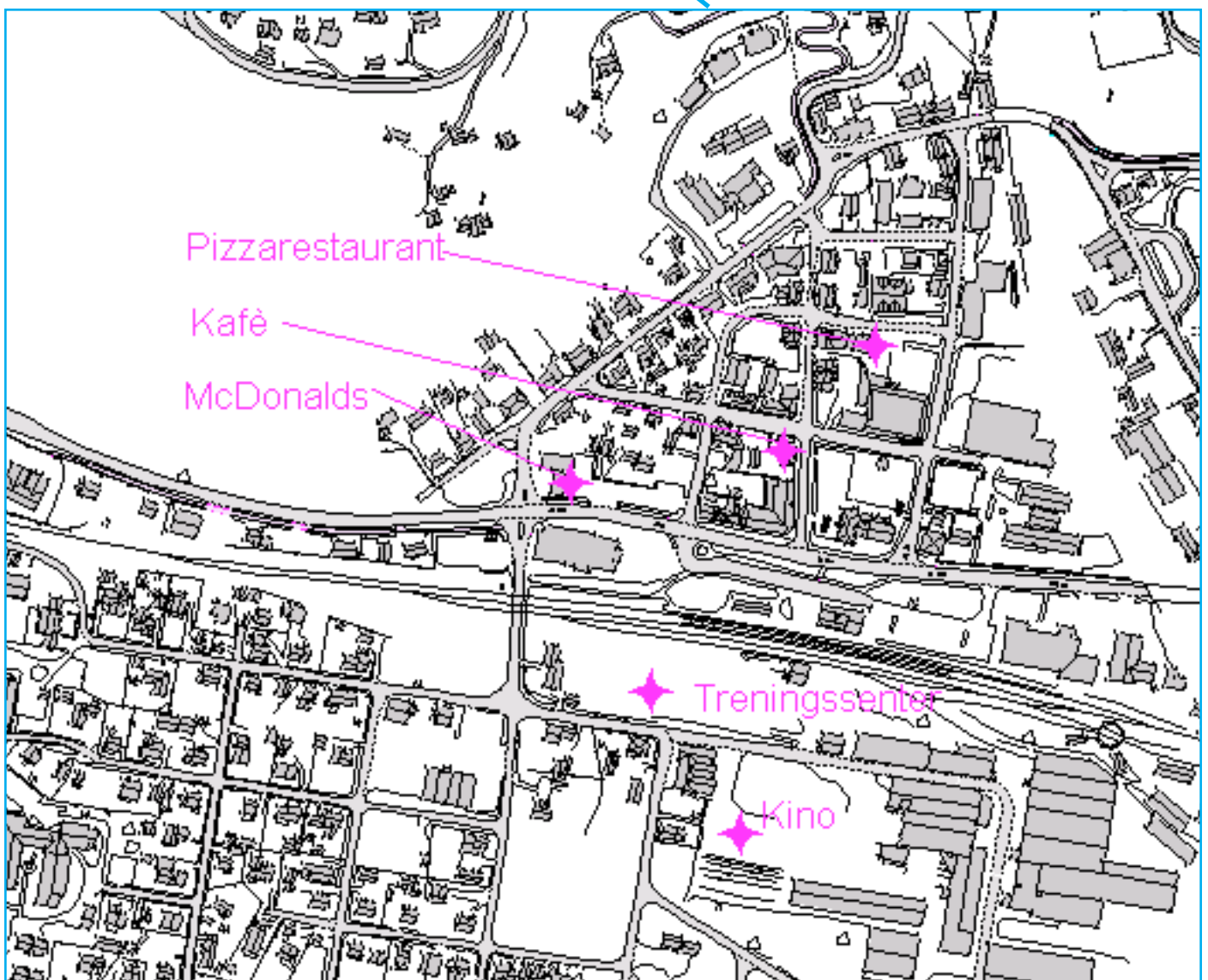
Vålebru: Registreringer

Veg, Leke- og oppholdsareal

1. Tollmoen: Skolevei og fritidsvei. Ikke farlig. (Grubbegata, Iver Våles gate, Nils Hals gate, Vålemogata, Strandgata, Vollgata, Bølundgata, Bjørgemogata og Randkleivgata)
2. Jernbaneovergang i Bjørgemogata: skummel
3. Åmillomvegen (Veg 516): Stor trafikk.
4. Vestsidevegen fra krysset inn til ungdomsskolen og hele veien til Fåvang om sussæter : skremmende og trafikkfarlig med stor trafikk(registreres også som ikke farlig)
5. Laugvegen brukes som skolevei og fritidsveg, men her oppleves ingen farer.
6. E6 nord for sentrum: Skummel
7. E6/ Brugata sør: skummelt
8. Innkjøring Rimi/ Stasjonsområdet og fotgjengerovergang: Skummelt
9. Nedkjøringen til Stasjonsområdet/Kiwi og fotgjengerovergang: vanskelig å krysse, skummel innkjøring
10. Brua over Våla er et stort problemområde. Trangt fortau og mye trafikk
11. Innkjøring til Vestsidevegen er vanskelig å krysse. Det samme gjelder innkjøring til Laugvegen og Fredtunvegen.
12. Brugata/E6 sørenden: Skummel og vanskelig å krysse veien
13. Brugata: skummel(Registreres også som ikke skummel, sett bort i fra brua over Våla og innkjøring til Sparebank 1)
14. Brugata/ Europris: Skummel
15. Brugata/ Vekkomsvegen: farlig og skummel
16. Bru over våla i Brugata: Skummel
17. Innkjøringa til Parkeringsplassen ved Sparebank 1: Farlig.
18. Krysset Brugata/ Kjønnåsvegen: Farlig
19. Asylmottaket: Skummelt.
20. Kebaben: Bra plass. Fungere som møtested.
21. Bussholdeplassen ved Ringeby Barneskole: Skummel trafikk
22. Ungdomshuset blir ikke brukt så mye på grunn av lite tvspill og få filmer
23. Coop Mega: Bra
24. Butikker som er besøkt mye: G-Sport og Coop elektro
25. Lekepark i Ringeby sentrum
26. Ole Steigsgate og Jernbanegata: ikke skumle.
27. Kaupanger brukes til fritidsaktiviteter
28. Lågen brukes som badeplass
29. Fotballbaner og Ringebyhallen brukes mye til fritidsaktiviteter
30. Friluftsområde i Åmillom brukes i noe grad i skoletida, og litt på fritida.
31. Ringeby Sag: Skummelt område med maskiner
32. Ringebyhallen
33. Bak Ringebyhallen: Skummelt
34. Undergang på Vestsidevegen: Skummel og trang.
35. Undergang under Jernbanen ved Våla: Skummel
36. Vegen langs Våla mellom Ungdomsskolen og Lågen: ikke skummel
37. Fotballbane

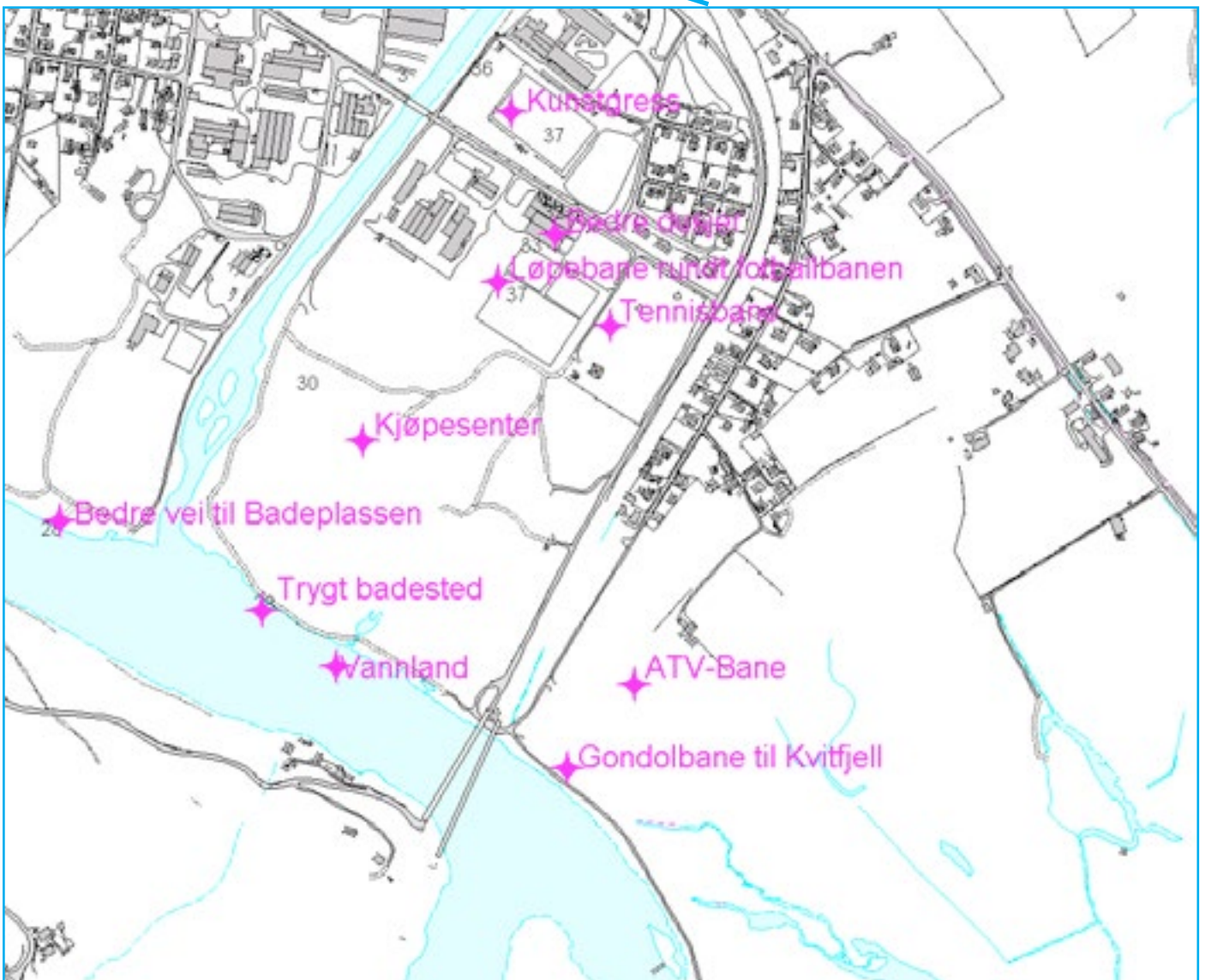

Vålebru Sentrum: Ønsker

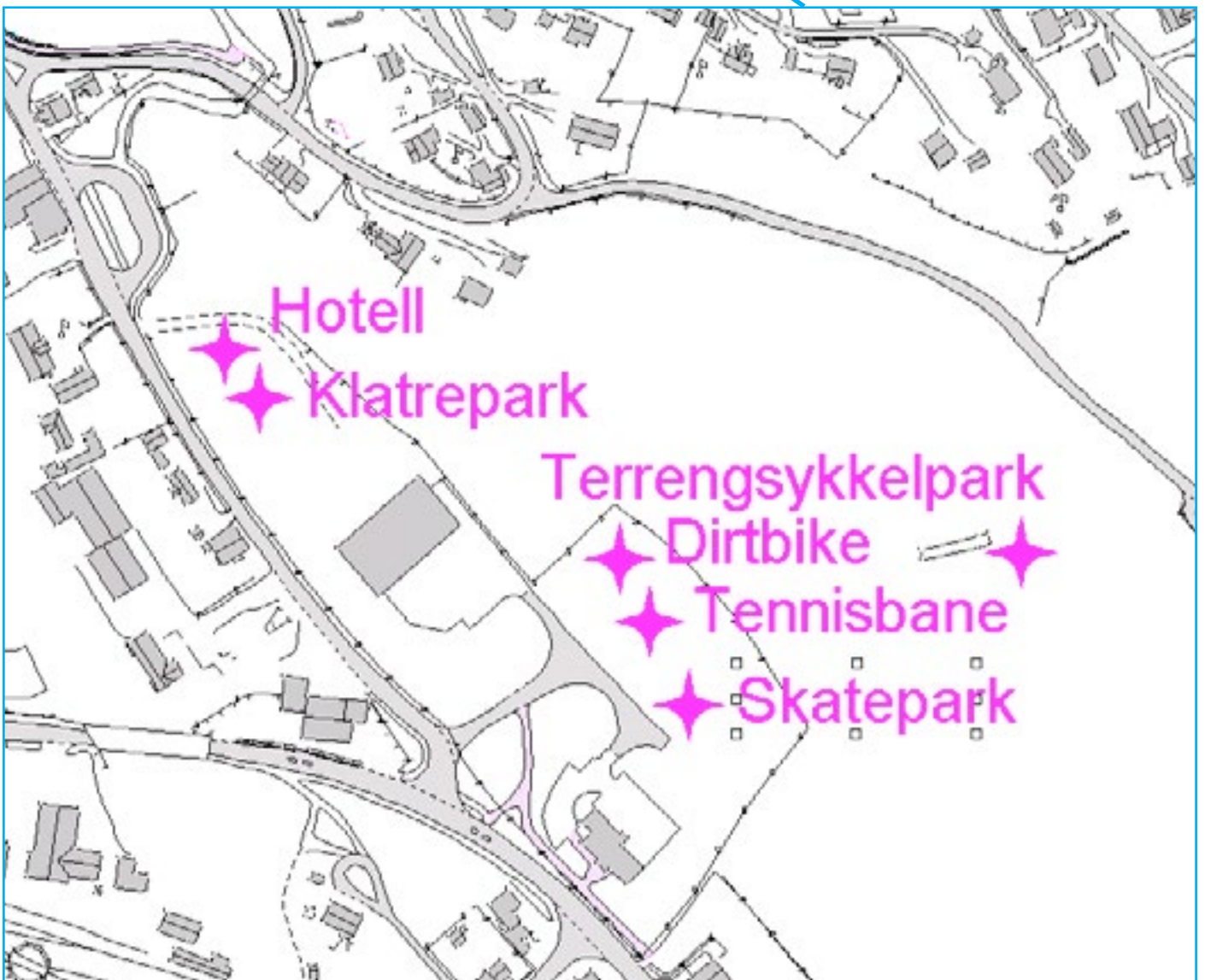

Åmillom: Ønsker

Vålejordet Ønsker

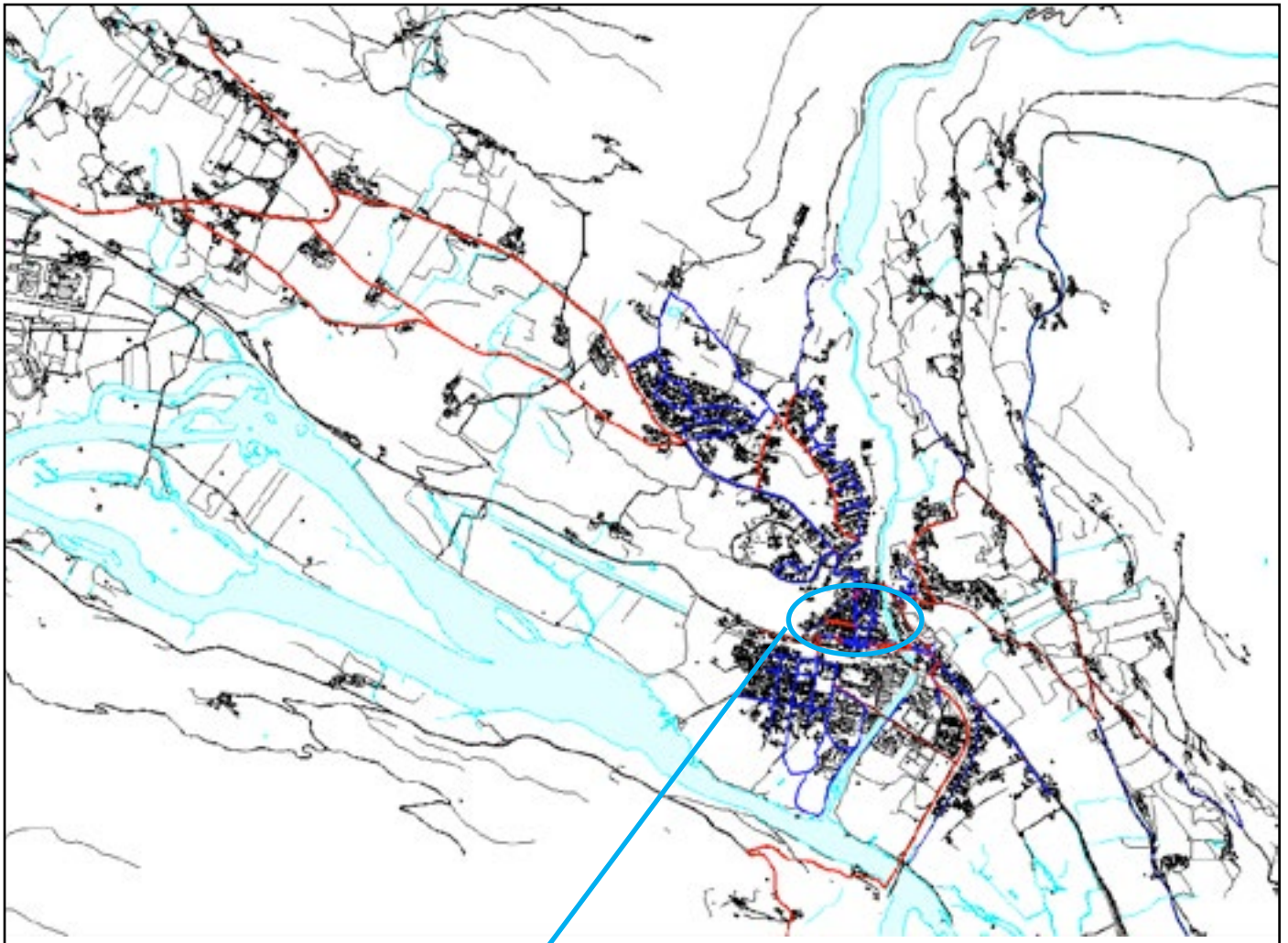
Vålebru Sentrum: Registreringer

Ønsker

38. Ringebru Folkebibliotek: Flere bøker
39. Løpebane rundt fotballbanen ved Ringebruhallen
40. Kunstgress på en av fotballbanene
41. Kafé i Ringebru sentrum
42. Dyrepark/Barnas gård
43. Treningssenter
44. Pizzarestaurant
45. Vannland i Lågen
46. McDonalds i Ringebru Sentrum
47. Kino
48. Terrengsykkelpark
49. Badeland
50. Klatrepark
51. Vålebakken: Sykkelbane
52. Nedenfor Vålebaken: Skatepark, Rollerblades-, Dirtbike- og Tennisbane
53. Hotell ved Europris
54. Jordet ved Laugvegen: ATV-bane
55. Tennisbane ved Ringebruhallen
56. Gondol til Kvittfjell fra Lågen
57. Skytebane ved Vesleøyen
58. Kjøpesenter i Åmillom
59. Badeland i Ringebru Sentrum
60. Bedre vei til badeplass i Lågen
61. Restaurant i Tollmoen
62. Vil ha trygt badested i Lågen

Ringebu: Veg

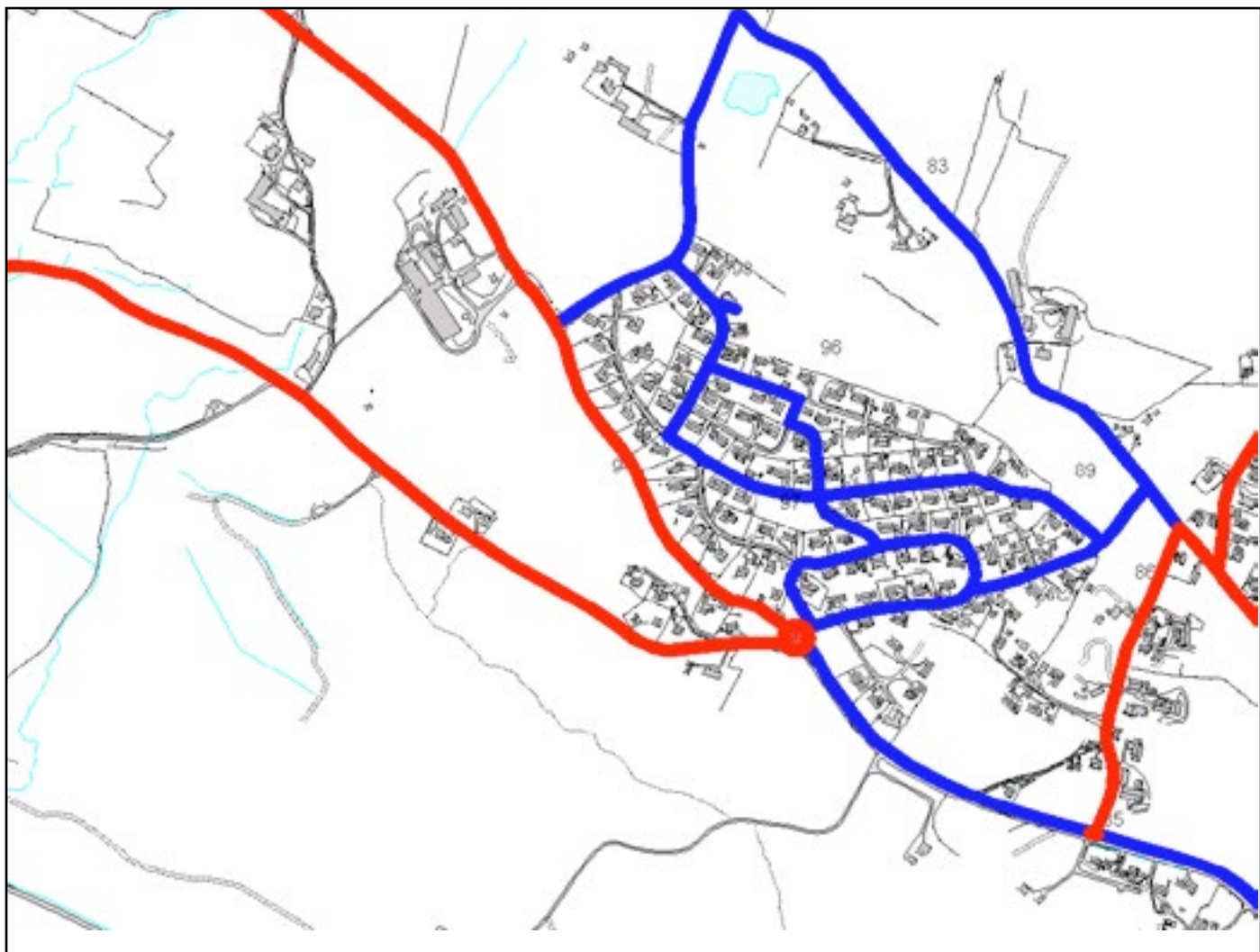

Vålebru sentrum

■ skummel/ Farlig
■ Ikke skummel

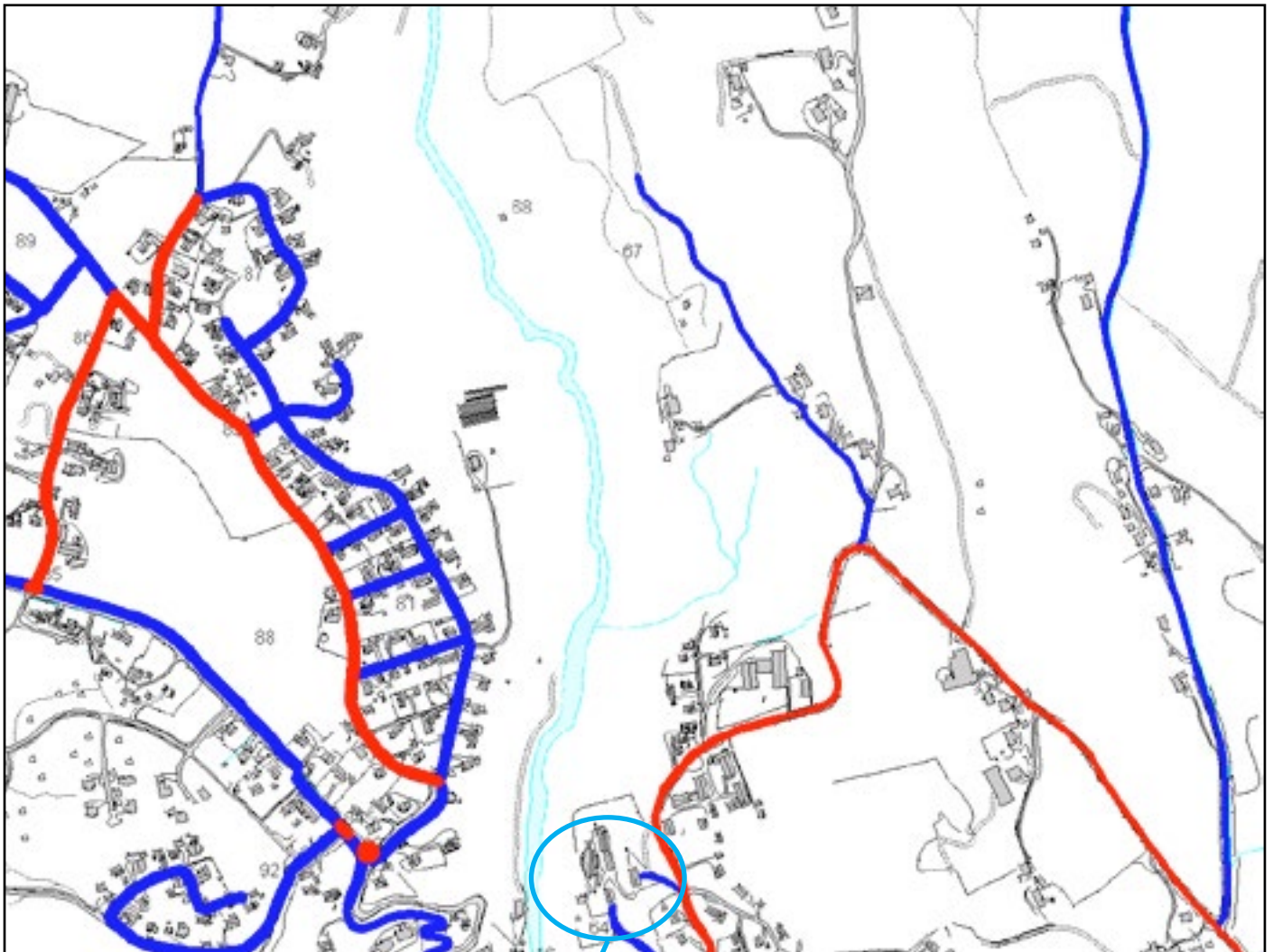
Kjønnås og Gunstadskogen:veg

	skummel/ Farlig
	Ikke skummel

Vekkom: Kolflata og Ulberg: veg

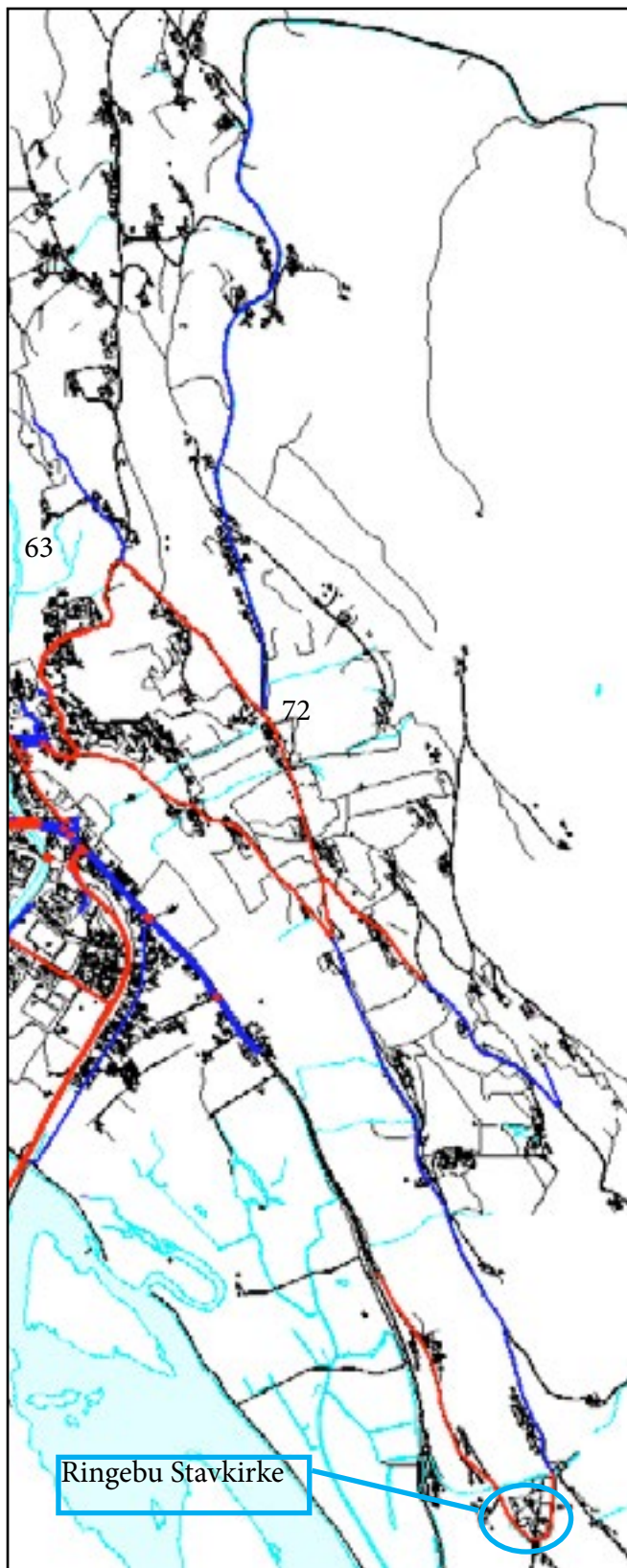

- skummel/ Farlig
- Ikke skummel

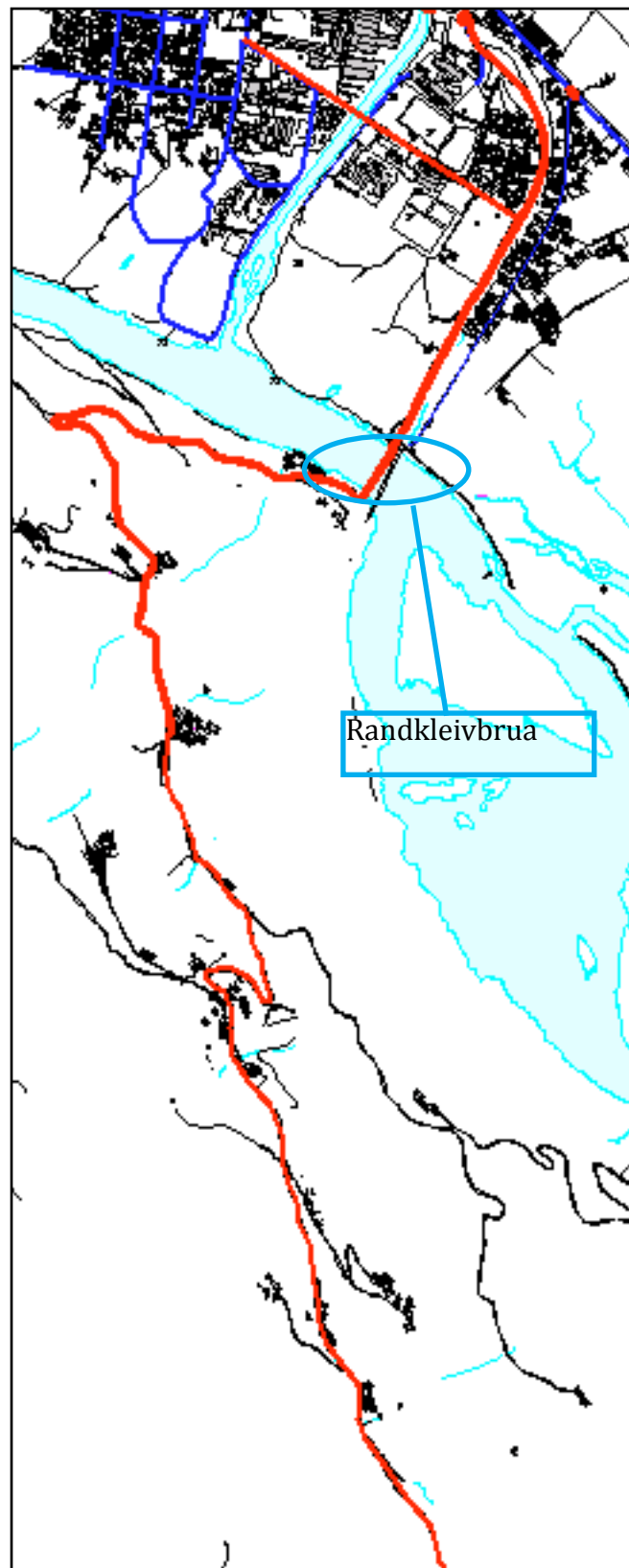
Ringebu Barneskole

Vekkom og Ringebu kirke: veg

Ringebu vestside: veg

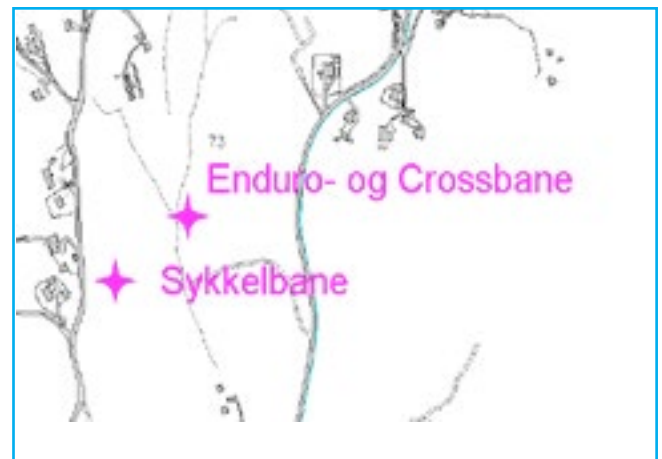
Vekkom og Kjønnås: Leke- og oppholdsareal

	Liker godt
	Ønsker endringer

Kjønnås og Vekkom: Ønsker

Vekkom og Kjønnås: Registreringer

VEKKOM

Veg og Leke- og oppholdareal

63. Vekkomsvegen oppleves som farlig.
64. Fotballbana ved Ringeby Barneskole: Rustes opp.
65. Innkjøringer til Ringeby Barneskole: Ikke skumle
66. Den gamle hoppbakken: farlig og skummel.
67. Lysløypa i Vekkom: Brukt i skoletida
68. Går fra Ringeby skole til Gapahuken innover langs Våla
69. Ringeby Stavkirke: Jogger rundt kirka
70. Ringeby skole-Ringeby stavkirke- Ringeby skole
71. Skarven: Gåtur ved Ringeby Skole
72. Skarven: Biler som kjører fort (også registrert som ikke farlig)
73. Kolstadjordet: Ski og aking

Ønsker:

74. Boligbebyggelse mellom Ringeby skole og Kløverhagen
75. Gangbru over Våla mellom Kjønnåsvegen og Ringeby skole
76. Jordet mellom Sjurstugu og Kolstadroa: Enduro- og Crossbane
77. Ønsker sykkelbane mellom Karlstad og Voldsrud
78. Vålabakken: Ønsker akebakke eller downhillsykelbane
79. Ønsker Paintballbane rett over Kløverhagen

KOLFLATA

Veg og Leke- og oppholdsareal:

80. Doktorkrysset: Oppleveres som uoversiktlig og farlig
81. Storfuglvegen, Røyvegen, Tiurvegen, Orrvegen, Uglevegen og Damvegen , Stulsvegen og Rødalsvegen blir brukt som skoleveg og på fritida og føles trygge å ferdes i.
82. Stulsvegen: Fritidsveg
83. Høystadvegen: Mange biler med høy fart, mørkt: Skummel i nederste del. (beskrives også som trygg)
84. Krysset Kjønnåsvegen/Ulbergvegen: skummel
85. Randstedgeilen/ Kjønnåsvegen: skummel overgang
86. Randstedgeilen: skummel
87. Lekeplass i enden av Storfuglvegen: Nye fotballnett og generell opprustning
88. Randstedjordet: Ski
89. Sperrejordet: Ski

Ønsker:

90. Hotell på Marienhø
91. Randstedjordet: Kjøpesenter

ULBERG

92. Ulbergvegen: Trygg

KJØNÅS

Veg og leke- og oppholdsareal

93. Krysset Kjønnåsvegen/Midtvegen/Spelmannsvegen: Skummelt
94. Kjønåsvegen: føles utrygg fra Spelmannsvegen til Nordrumskrysset
95. Midtvegen/Kaurstadvegen: Biler med stor fart. Lite synlig som gående (registreres også som ikke farlig)
96. Gunstadskogen: Halvor vekters veg, Øvermovegen, Sperrehaugen, Gunstadbakken, Smiubakken, Vinkelvegen og Spelmannsvegen beskrives som trygge skoleveger/friidsveger.
97. Lekeplass ved Øvermovegen: Trenger oppgradering
98. Fotballbane ved Smiubakken: Trenger oppgradering
99. Venabygdsvegen (Fylkesveg 27): Føles utrygg. Mye trafikk med høy fart

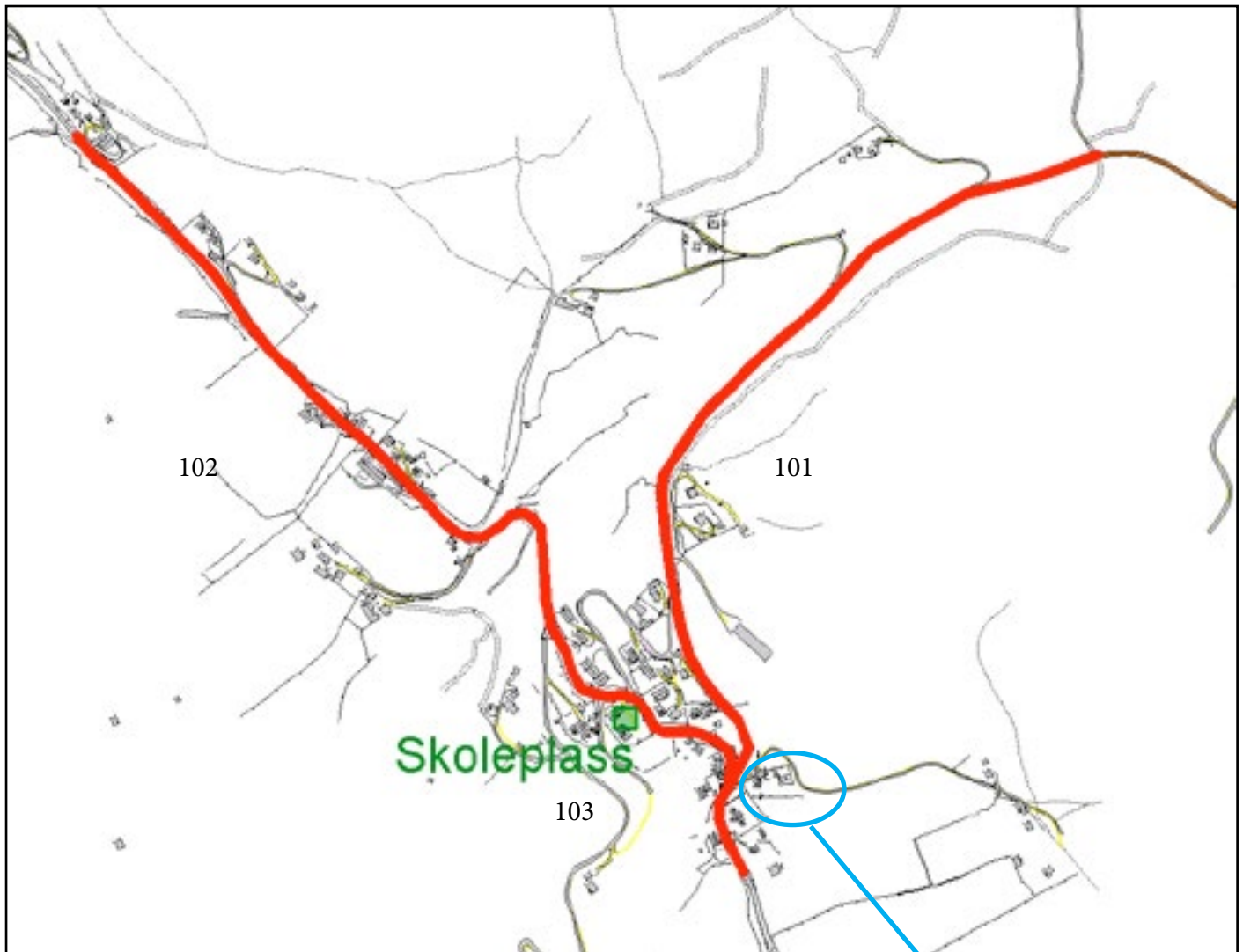
Ønsker

100. Sør-øst for Smestadmoen: Ønske om Sykkelløype og/eller ATV-bane

Venabygd- Veg

VENABYGD

- 101. Venabygdsvegen (Fylkesveg 27): Føles utrygg
- 102. Fylkesveg 386: utrygg. Høy fart på bilene, mørkt.
- 103. Skoleplassen: Lek og fotball

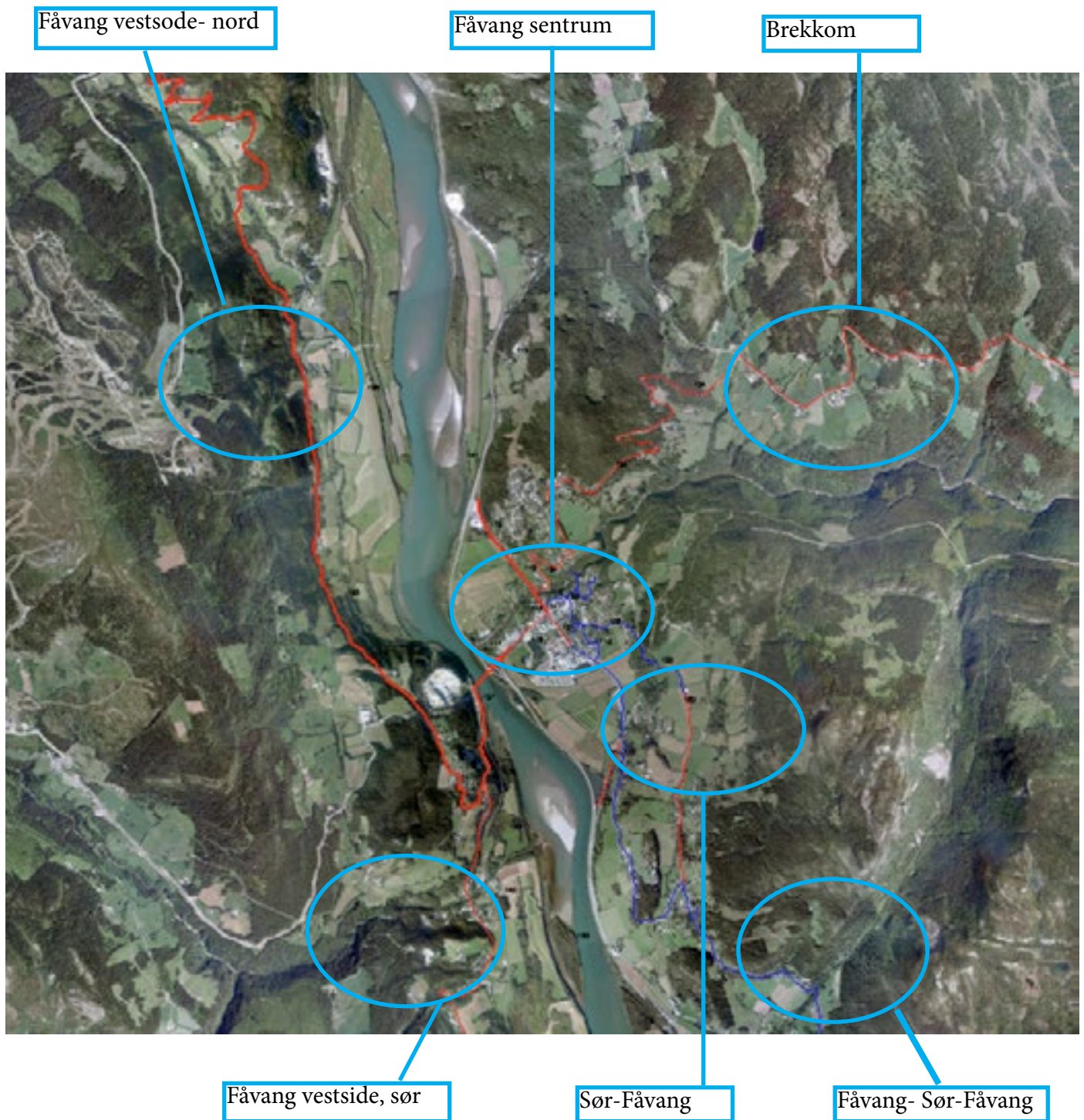
VENABYGDSFJELLET

- 104. Lysløypa: Renn og trening
- 105. Løypenett Venabygdsfjellet: Ski
- 106. Muen: Går tur

Vebnabygd kirke

Oversikt Fåvangområdet

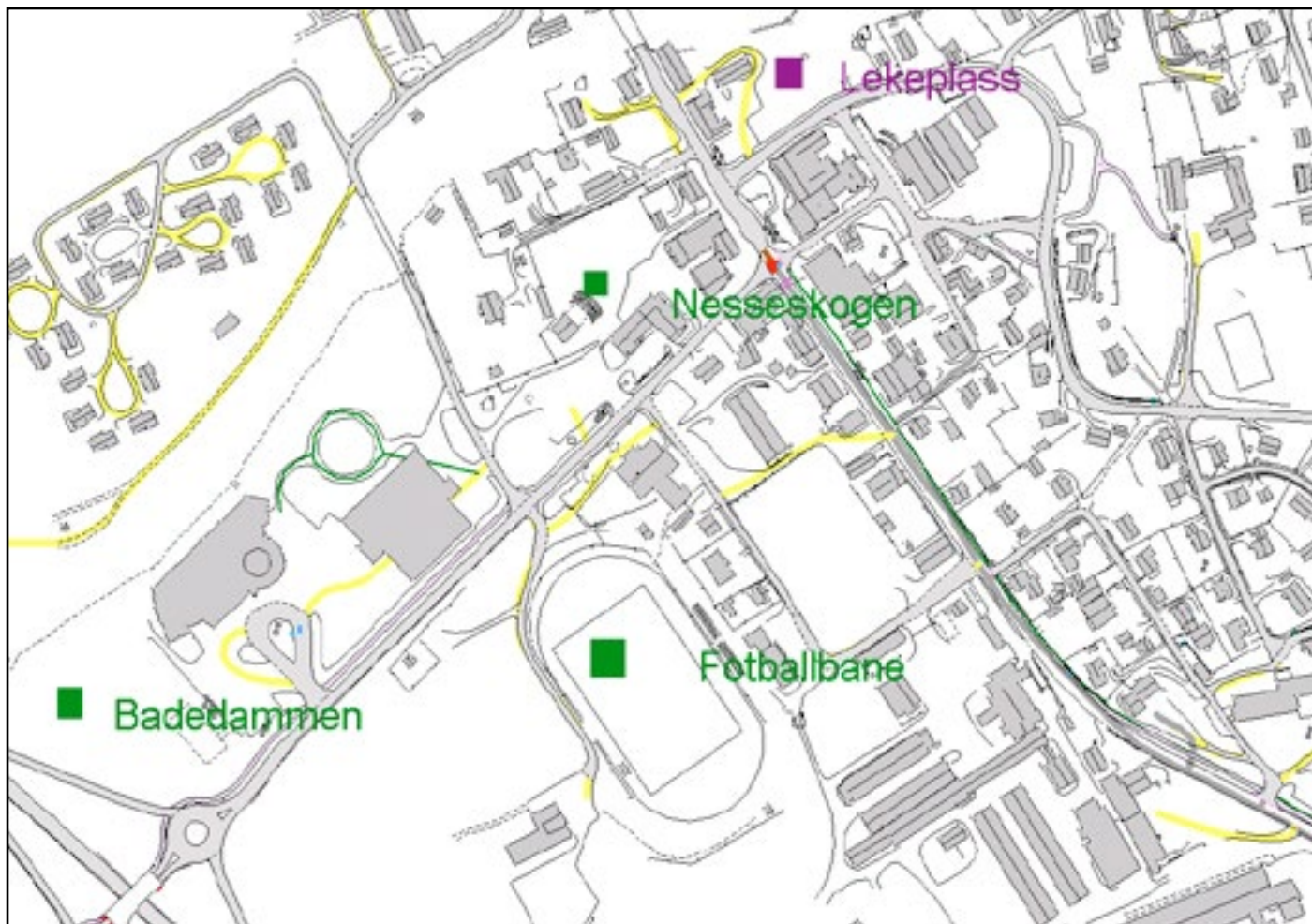
Fåvang Sentrum: Veg

	skummel/ Farlig
	Ikke skummel

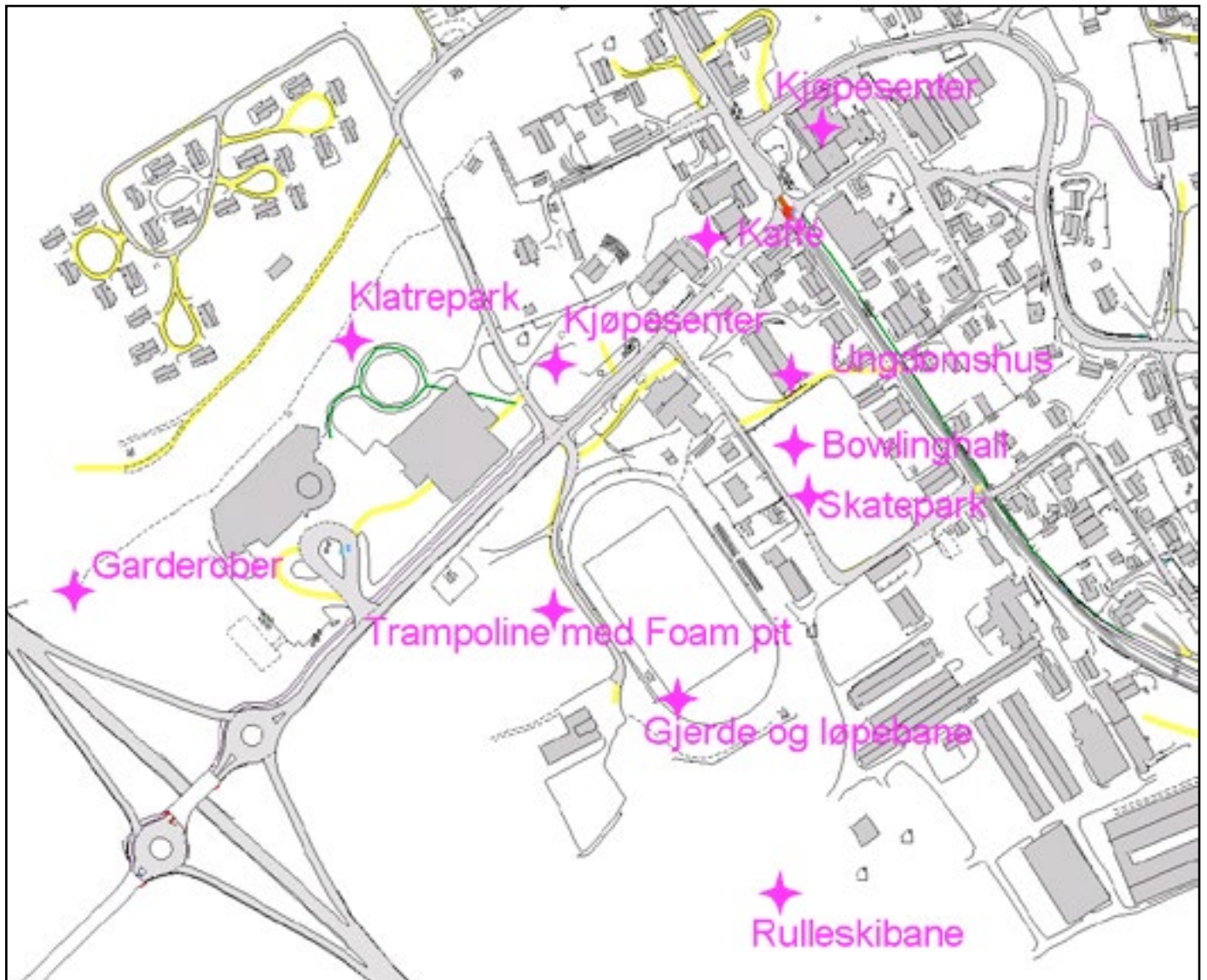
Fåvang Sentrum: Leke- og oppholdsareal

	Liker godt
	Ønsker endringer

Fåvang Sentrum: Ønsker

Fåvang Sentrum: Registreringer

Veg og leke-og oppholdsareal

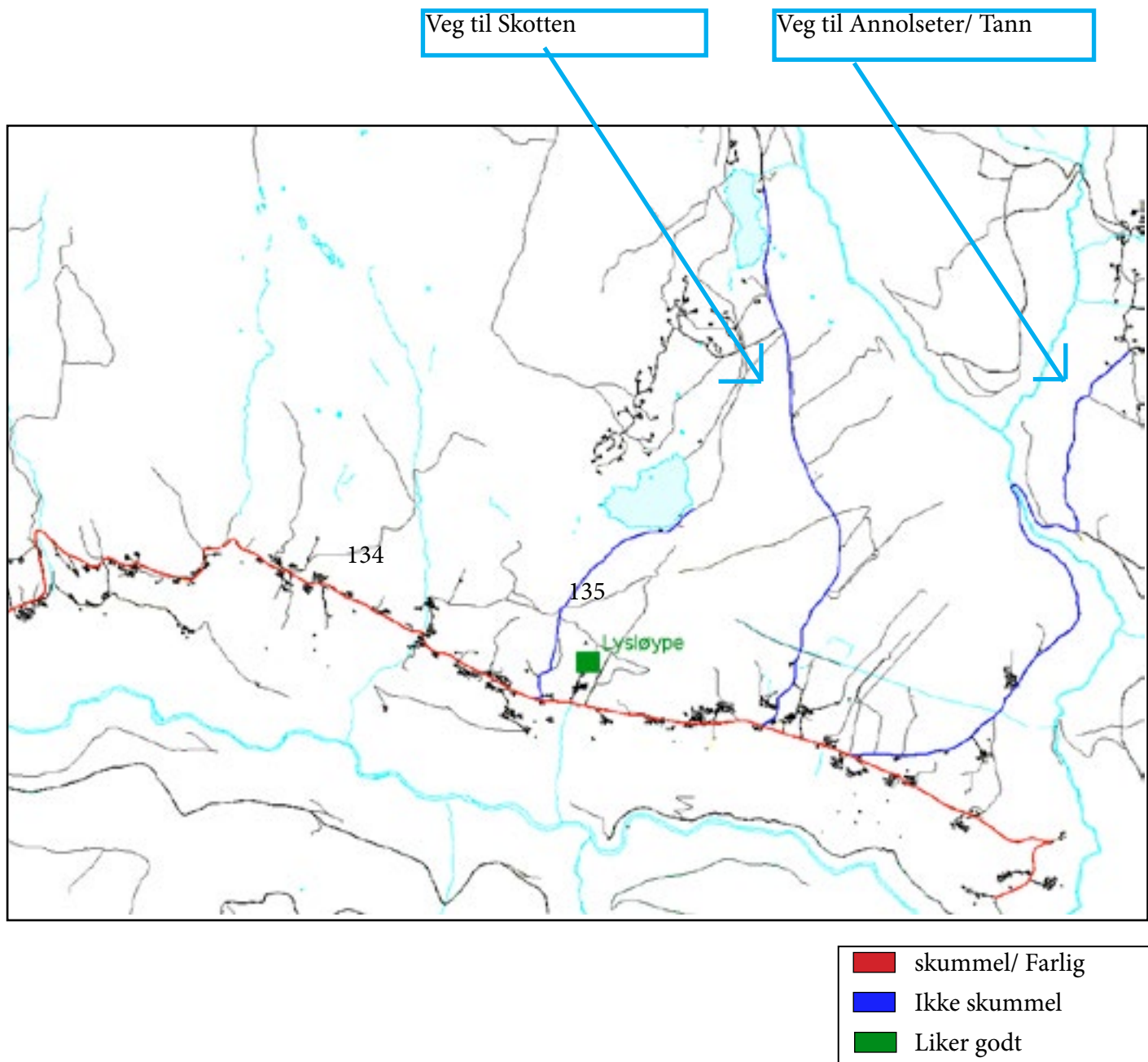
- 107. Tromsnesvegen mellom Sandmovegen og Vangfeltet: Skummel
- 108. Fåvangvegen fra Fåvang sentrum til Hemrum: Ikke skummel
- 109. Fåvangvegen fra Hemrum mot Sør-Fåvang: Skummel
- 110. Gamlevegen og Linåkervegen: Ikke skummel
- 111. Tromsnesvegen mellom Aspelund og E6: Skummel
- 112. Veg 501: ikke skummel
- 113. Tromsnesvegen fra Brekkomsvegen til E6: Skummel
- 114. Krysset Tromsnesvegen/ Stasjonsvegen i Fåvang sentrum: Skummelt og Trafikkkfarlig
- 115. Skytebanen ved Trøstaker: Skytetrening og stevner
- 116. Kunstgressbane: trening og kamper
- 117. Badedammen: Bader og soler seg, treffer venner
- 118. Møter venner i Nesseskogen
- 119. Lekeparken ved Fåvangvegen: dårlig

Ønsker

- 120. Kunstgressbane: Ønsker gjerde og løpebane rundt bana
- 121. Kjøpesenter mellom Fåvangtunet og Prix
- 122. Fåvangtorget: Nytt kjøpesenter
- 123. Klatrepark
- 124. Trampoline med foam pit og basseng
- 125. Flomvoll ved Lågen
- 126. Rulleski-veg med bruer rundt Fåvang sag sitt område
- 127. Bowlinghall på den gamle fotballbanen
- 128. Skatepark på den gamle fotballbanen
- 129. Badedammen- ønsker nye garderober, is-kiosk og stupebrett
- 130. Kjøpesenter på den gamle fotballbana
- 131. Kafé (Starbucks) i Fåvang sentrum
- 132. Klatre- og turnepark ved Lågen
- 133. Ungdomshus i Fåvang sentrum

Brekkom: Veg og Leke- og oppholdsareal

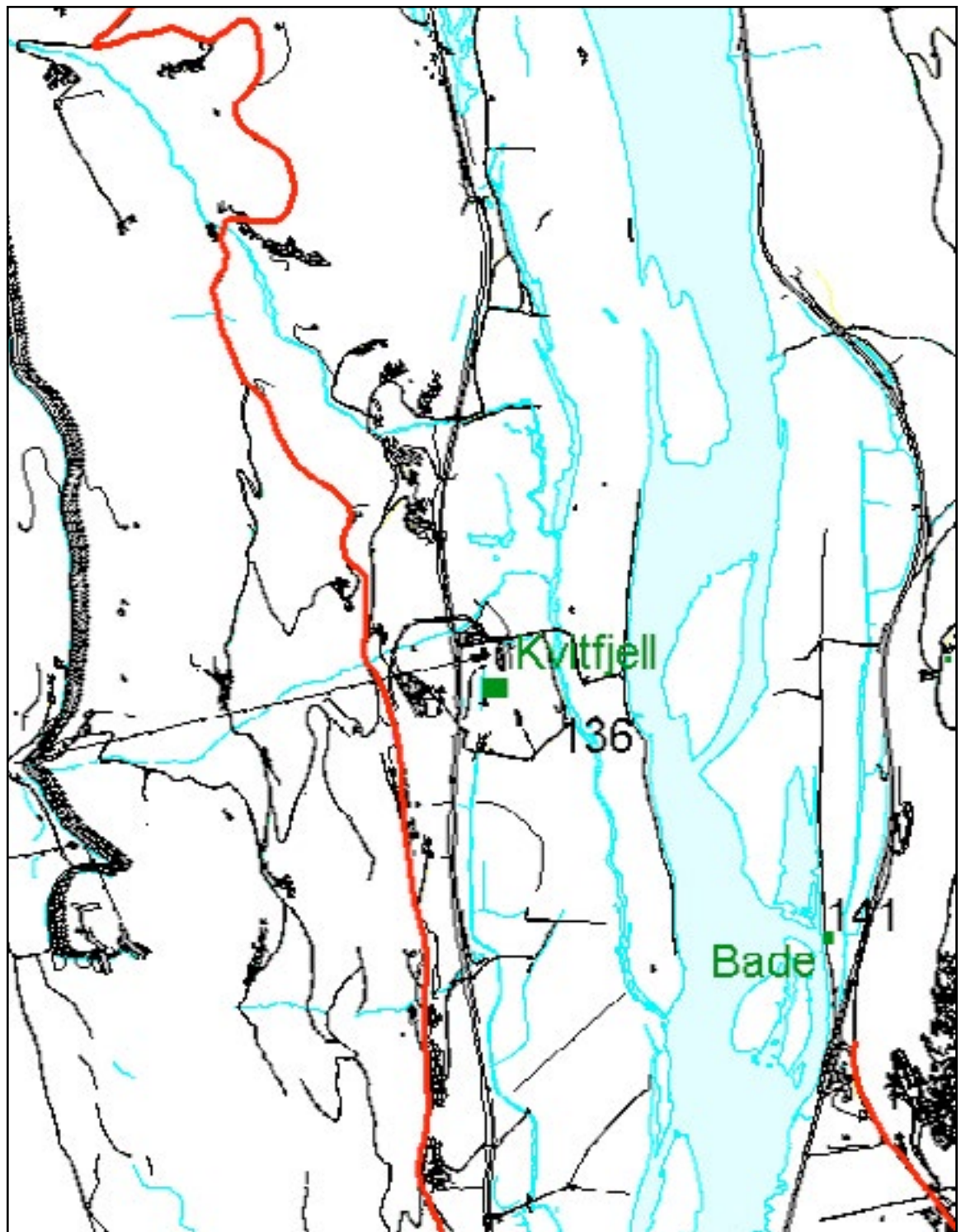
Brekkom

134. Brekkomvegen: Føles skummel (Beskrives også som ikke skummel)

135. Lysløypa i Brekkom

Fåvang vestside mot nord: Veg og Leke- og oppholdsareal

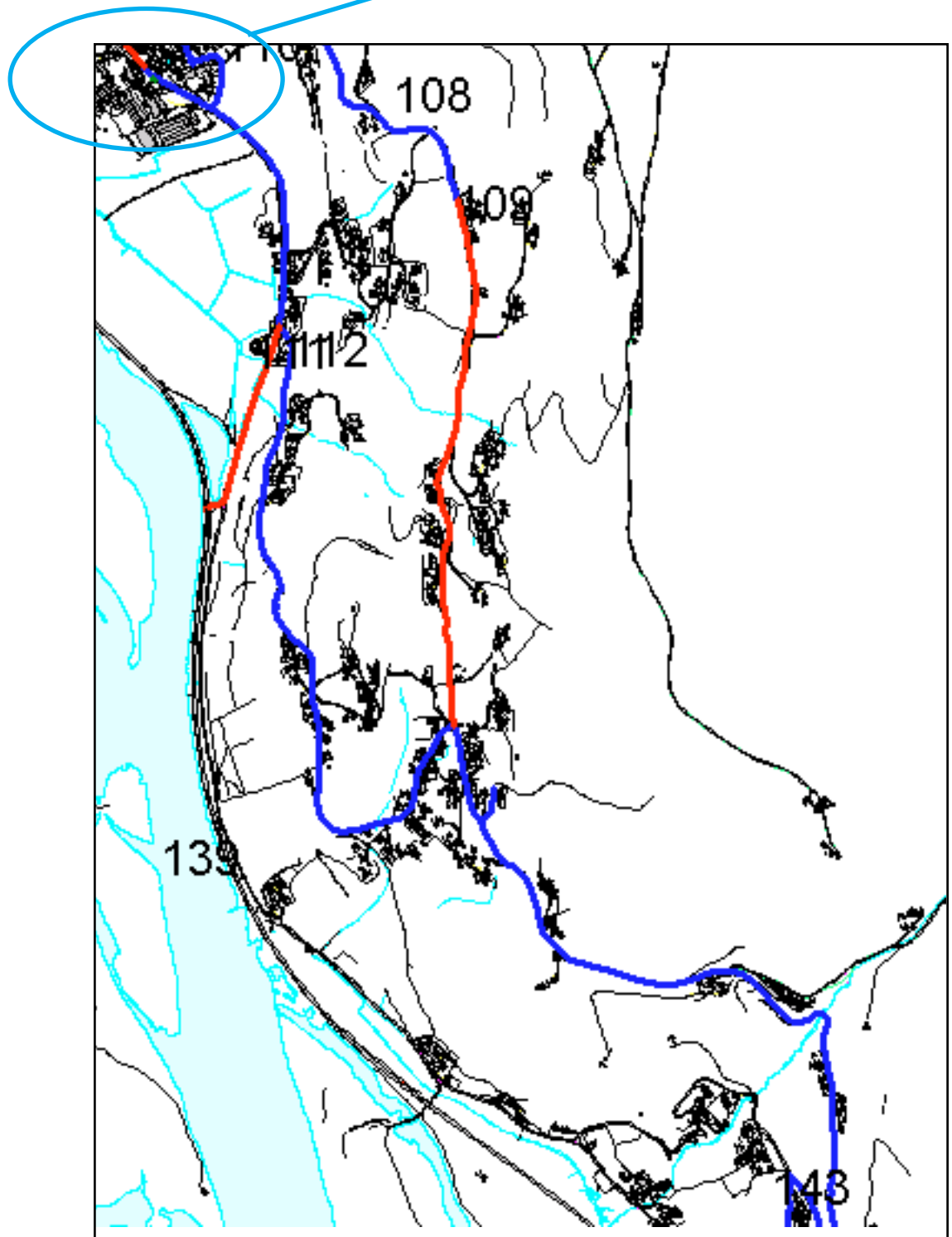

- skummel/ Farlig
- Liker godt

Sør for Fåvang sentrum: Veg

Fåvang sentrum

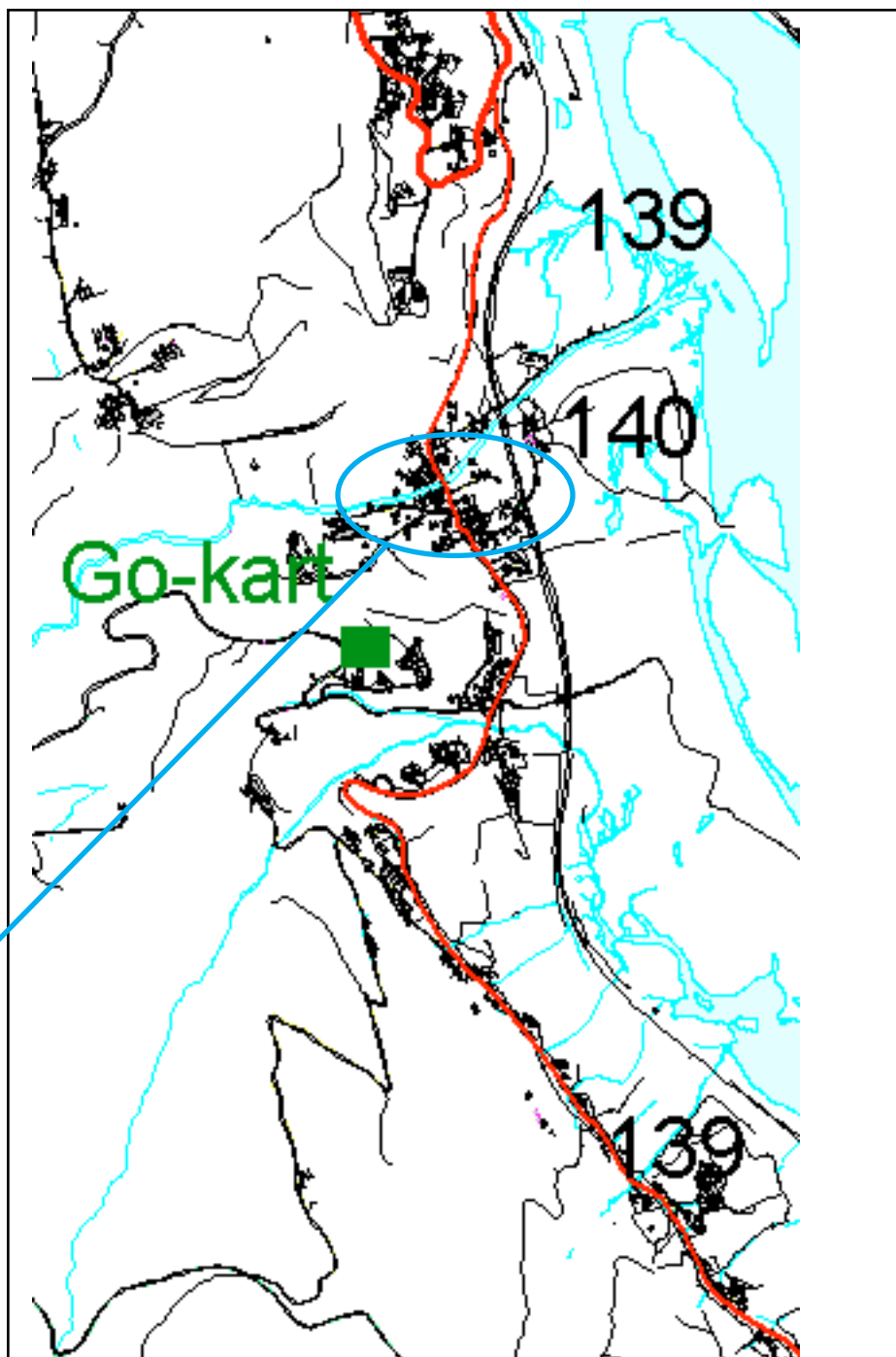
- skummel/ Farlig
- Ikke skummel

Fåvang vestside mot sør: Veg og Leke- og oppholdsareal

- 136. Alpinbakken i Kvittfjell
- 137. Stasjonsvegen: Føles skummel (Beskrives også som ikke skummel)
- 138. Vestsidevegen fra Fåvang stasjon til Ringeby Ungd somsskole om Sussæter: skremmende og trafikkfarlig med stor trafikk (registreres også som ikke farlig)
- 139. Stasjonsvegen mot Losna: Skummel
- 140. Gokartbane
- 141. Trøstakersandan, Lågen: Bade

Brauta

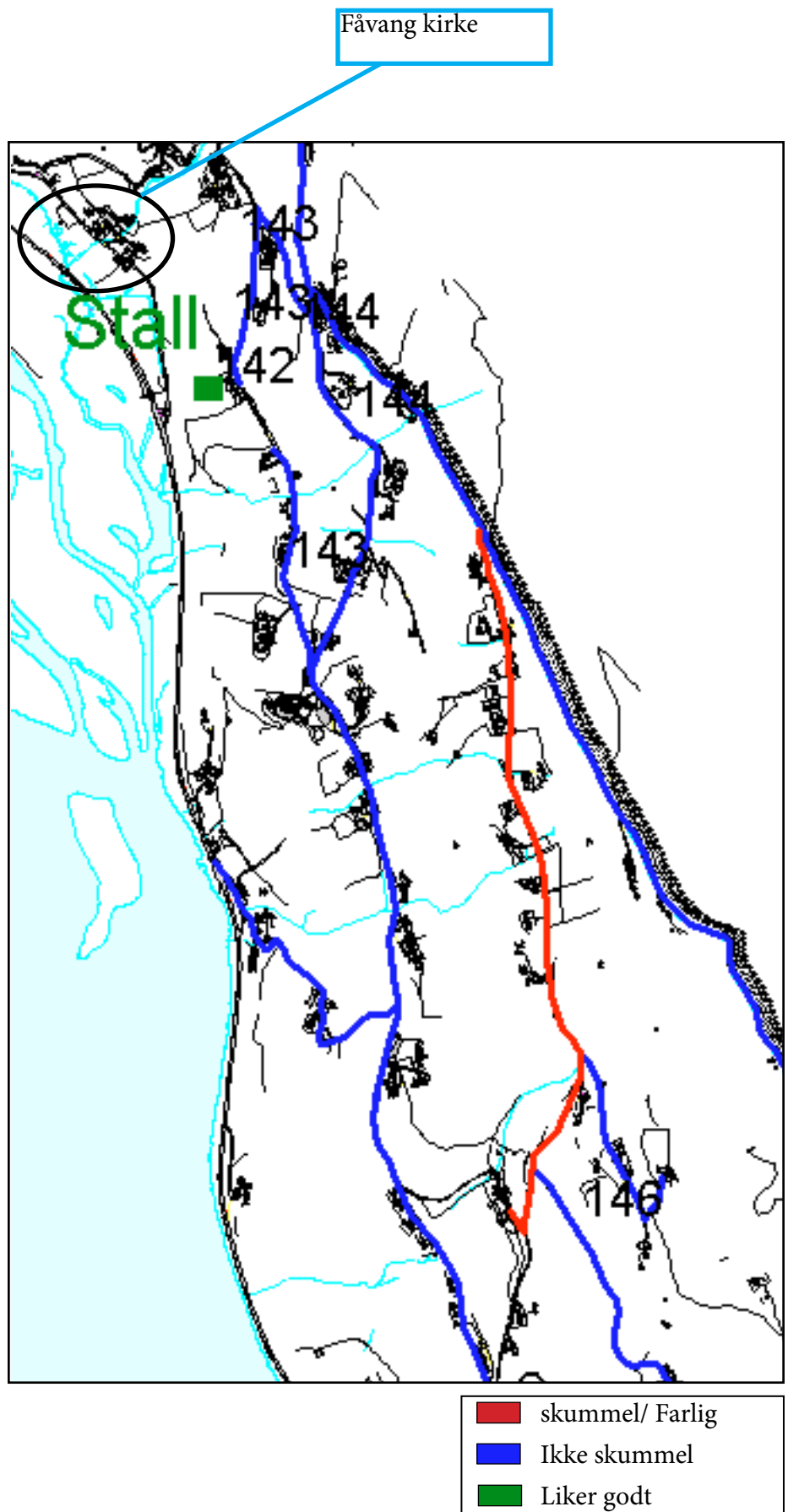

- skummel/ Farlig
- Ikke skummel
- Liker godt

Sør-Fåvang: Veg og leke- og oppholdsareal

- 142. Ri i område rundt Sannø
- 143. Veg 375 mellom Thujord og Øygarden, deretter videre inn på veg 375 til Sylte: Ikke farlig
- 144. Slettingsvegen (Veg 375) mellom Stenseth og Øvre Sylte: Farlig
- 145. Mellom Brenna og Mork estykket: ikke farlig
- 146. Veg 504- Belsrud: Ikke farlig
- 147. Veg 504/506 mellom Sylte og Borga: Ikke farlig

Oppsummering av registrering

Kartregistreringen er delt inn geografisk etter bygdene i kommunen. I utkantstrøkene er det mest gjort registreringer av barn som bor der, mens de fleste har gjort registreringer i sentrumsområdene, uavhengig om de bor der eller ikke. Kategoriene Veg, leke- og oppholdsareal og ønsker er dokumentert på alle steder. Der det er få eller ingen registreringer, er flere kategorier slått sammen pr. kart. Det er heller ikke her tatt høyde for alderstrinn eller hvilke skole elevene går på. Gjennom besøk på skolen og registreringen på kartene har det kommet fram mange meninger og ønsker. Dette er en oppsummering fra alle skoleklassene før vi går nærmere inn på kartregistreringen.

VEG

De fleste elevene som er spurt, synes det er trygt å ferdes inne i boligfeltene og steder der det er tilrettelagt for gående og syklende. Men de er også enige om at kryss i Ringeby sentrum i forbindelse med E6 eller Brugata, er trafikkfarlige og skumle. Bruene over Våla utpeker seg spesielt i negativ retning, det samme gjelder krysset midt i Fåvang sentrum. De større innfartsårene til boligfelt eller mindre bygdaveger, spesielt i Vekkom eller Sør-Fåvang, blir også påpekt som trafikkfarlige på grunn av mange biler med høy fart. Flere har også oppgitt at de større vegene i kommunen føles utrygge, for eksempel Venabygdsvegen og Brekkomvegen, i stor grad fordi de er smale, det er mye trafikk som kjører fort og det mangler gang- og sykkelvei. Mangel på lys er også oppgitt som et problem, spesielt på veier nærmere sentrum.

LEKE- OG OPPHOLDSAREAL

Idrettsarenaene er mye brukt, både sommer og vinter. Det samme gjelder Kaupanger som kulturskolesentrum og Ringebyhallen. Av det mer uorganiserte, peker badedammen på Fåvang seg spesielt ut. Flere kommenterte også at de "hang" i sentrumsområdene etter skoletid. Dette er et tydelig tegn på at kommunen mangler arenaer for mer uorganisert idrett eller møtested på annen måte, noe som kommer klart fram når elevene skulle påpeke hva de ønsker seg.

ØNSKER

Denne delen av registreringen viste størst forskjell på 6. og 9. klasse og skapte mye begeistring og diskusjon. Her ønsket 6. klasse seg alt fra nye fotballnett til skyskrapere, mens 9. klasseelevenes ønsker hovedsaklig var et sted midt i mellom. De fleste av ønskene omhandler anlegg i sentrum. Mange gjelder oppgradering av eksisterende anlegg, men det dreier seg også om nye anlegg der barn og unge kan møtes. Mange ønsker seg mer uformelle steder å møtes, som kafèer eller en plass å møtes innendørs. Noen etterlyser også at det skjer litt mer på det eksisterende ungdomshuset. Vårt inntrykk er at det ikke brukes på grunn av små ting som "kjedelige" spill eller "gamle" filmer. Dette er et sted som kunne ha vært bedre utnyttet til ulike aktiviteter av uformell art, eller til organisert leksehjelp el. Kulturhus for ungdom med rockeverksted var også et ønske. Dette er ting som kunne gå an å kombinere.

De fleste ønskene gjelder likevel utendørsanlegg. Det har kommet mange ønsker om sykkelbane, skatepark eller Crossløype. Det samme gjelder oppgradering av eksisterende lekeparker i bolig- og sentrumsområder. Større utnyttelse av Lågen har også vært et stort tema, enten med bedre tilrettelegging av badeplasser, badeanlegg eller båtutsettingsplasser.

Etterord

Barnetråkkregistreringen er digitalisert og tilgjengelig på www.kartiskolen.no og i kommunens eget kartsystem. På kartiskolen. no er registreringene i stor grad også gjort av elever, slik at kartdatene er blitt en del forenklet i prosessen over til kartsystemet. Kartutsnittene i denne rapporten, dekker det meste av registreringene som er gjort, men det er gjort et utvalg. Enkelte deler av kommunen har også færre registreringer på grunn av lite elver fra disse stedene. Med en ny gjennomføring av barnetråkk med senere kull, vil flere deler av kommunen bli dekket av registreringen. Da kan en også se om noe er endret fra sist registrering.

Til: Ringeby kommune, v/ Svein Otto Olsen
Fra: Rieber Prosjekt AS, v/ Dag Rieber
Dato: 9. juni 2010
Emne: Støy fra Ringeby og Fåvang skytterlags bane

Orientering

Ringeby kommune vurderer å tillate utvidelse av et boligfelt, og det er i den forbindelse foretatt bergninger av støy fra Ringeby og Fåvang skytterlag sin bane.

Grenseverdier for støy

For å illustrere støyforholdene ved skytebanen, er det utarbeidet støysonekart. Det er tegnet gul og rød sone slik de beskrives i Miljøverndepartementets "Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging", T-1442.

Det er lagt til grunn at det skytes mer enn 3 dager / kvelder pr uke. I henhold til retningslinjen tilsvarende da gul sone støykoten for $L_{A1max} = 60$ dB, og rød sone støykoten for $L_{A1max} = 70$ dB.

I henhold til T-1442 bør det ikke bygges boliger eller annen støyfølsom bebyggelse innenfor gul og rød støysone.

Beregningsmetode

I henhold til veilederen til T-1442, er støyen beregnet etter nyeste gjeldende nordisk beregningsmetode for skytestøy: Shooting ranges: Prediction of noise (NT ACOU 099) Nordtest 1997.

Beregninger

Generelt

Det er i henhold til T-1442 generelt ikke regnet med at vegetasjonen gir støydemping, da skog kan bli gjenstand for hugst. Dette betyr at beregningene er konservative i forhold til dagens situasjon.

Beregnet støy

I vedlegget er det vist støysoner for skytebanen. Det fremgår av støysonekartet at hele den ønskede utvidelsen av boligfeltet ligger innenfor grensen for gul støysone. Deler ligger også innenfor rød støysone.

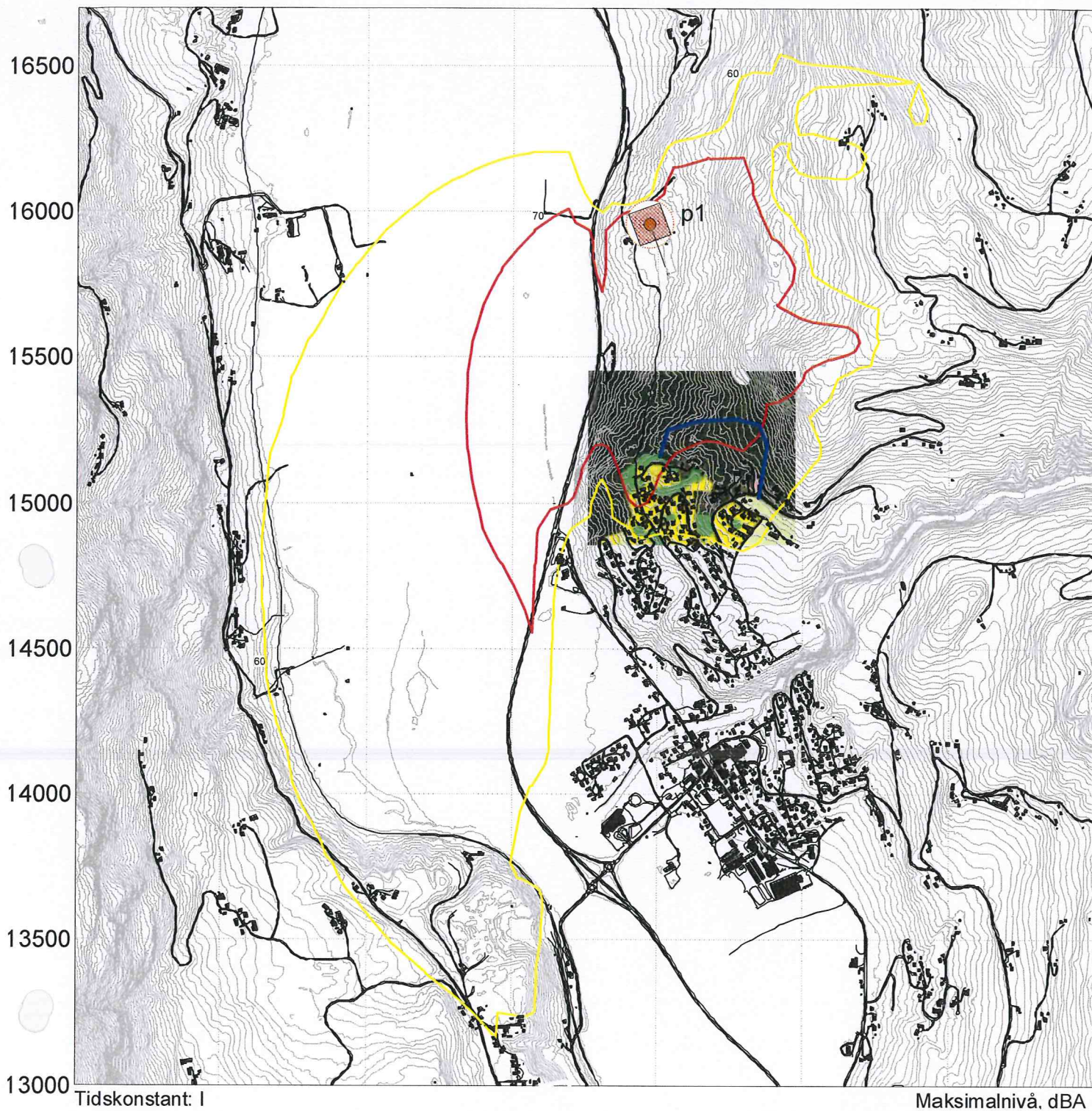
Rieber Prosjekt AS

Dag Rieber

Vedlegg:

Støysonekart

Støysonekart

Ringebu og Fåvang skytterlag – Ringebu kommune

- Planlagt utvidelse av boligfelt
- Rød sone: 70 dBA(I) støykote
- Gul sone: 60 dBA(I) støykote

Dato: 09.06.2010

ROS Midt-Gudbrandsdal

Rapporten inneholder:
Oppsummering
Arbeidsmetode
Kommentarer til analysen
Forutsetninger og avgrensinger
Nå-situasjon
Anbefaling

08.11.2013

Innholdsfortegnelse

1. Oppsummering	3
2. Arbeidsmetode	4
3. Forutsetninger og avgrensinger	9
4. Systemdokumentasjon	12
5. Nå-situasjon	13
5.1. Hendelser	13
5.2. ROS-matrise - Analysens start.....	25
5.2.1. Alle konsekvensområder	25
6. Vurdering	28
6.1. Tiltak.....	28
6.1.1. Anbefalte tiltak	28
6.2. ROS-matrise - Anbefalt situasjon	37
6.2.1. Alle konsekvensområder	37

1. Oppsummering

Kommunene i Midt-Gudbrandsdal har siden november 2012 hatt gående et prosjekt om beredskapssamarbeid mellom Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron. Frem til nå har det vært et begrenset samarbeid mellom kommunene. Men etter et felles beredskapsmøte mellom kommunene høsten 2012, ble det vedtatt å opprette et prosjekt som skulle se på hvordan kommunene kan samarbeide bedre om beredskap. Det er nå gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for de tre kommunene, og dette dokumentet beskriver analysen som er gjort.

Rådmennene i de tre kommunene har vært styringsgruppe for prosjektet. To ansatte fra hver kommune, totalt seks personer, har utgjort prosjektgruppa. I tillegg har Sivilforsvaret på Starum deltatt i arbeidet med to personer.

Prosjektgruppa har hatt jevnlig møter i perioden. Det ble også satt ned to arbeidsgrupper som har jobbet frem analysen. Den ene gruppa har arbeidet med temaet "infrastruktur", mens den andre gruppa har jobba med temaet "Folk og fe". Temaer og medlemmer i de ulike gruppene beskrives litt senere i dokumentet.

Det er avholdt jevnlig møter i både prosjektgruppa og i arbeidsgruppene. I tillegg har de enkelte deltakerne i prosjektet arbeidet individuelt mellom møtene.

Den opprinnelige planen var at ROS-analysen skulle legges frem innen 1. juni. Men på grunn av den dramatiske flommen i mai, så ble prosjektet utsatt. Grunnen til det er at det var viktig å innarbeide nye erfaringer fra flommen i ROS-analysen.

Det er gjort flere funn i ROS-analysen som viser at det er behov for å iverksette tiltak. For det første så må vi være forberedt seg på at klimaendringer og ekstremvær også i fremtiden vil gi kommunene store utfordringer. To ganger, både i 2011 og i 2013, så har flommen rammet hardt. Derfor blir det ekstra viktig å iverksette de tiltak som kan gjøres for å hindre flom og store ødeleggelser på grunn av sideelver som går over sine bredder. Dette temaet er nærmere behandlet i ROS-analysen.

Et annet hovedfunn tar for seg fremkommelighet på veiene i distriktet. Ved de flomsituasjonene vi har opplevd, så har vegnettet sviktet på grunn av dårlig standard enkelte steder. Dett er sårbart og skaper problemer både for trafikkavvikling, evakuering og muligheten for å få inn nødvendig utstyr i en krisesituasjon.

Et tredje hovedfunn handler om vold og trusler. ROS analysen viser at det er behov for en grundigere gjennomgang av tiltak og planer som finnes for å håndtere vold og trusler.

Prosjektgruppas mandat har vært todelt. For det første skulle gruppa utarbeide en ROS-analyse. I tillegg er gruppa bedt om å se på hvordan kommunene kan samarbeide bedre om beredskapsarbeid. Gruppa ser helt klart områder det kan samarbeides bedre om, både i forhold til beredskapsplaner og utnyttelse av fagpersonell. Denne delen av mandatet beskrives i en egen rapport som legges frem for styringsgruppa innen 1. oktober 2013.

2. Arbeidsmetode

Alle tre kommunene bruker CIM som sitt hovedverktøy for å håndtere informasjonsflyt i krisesituasjoner. Det har hele tiden vært et ønske om å bruke CIM også til ROS-analysen. Siden det er få erfaringer, både med interkommunale ROS-analyser og å bruke CIM, så har dette vært et spennende pilotprosjekt. Oppbyggingen av ROS-analysen er basert på hvordan CIM er laget for dette formålet, derfor er rapportene noe annerledes enn tidligere ROS-analyser har vært.

En av de store fordelene med å ha brukt CIM, er at nå ligger alle data inne i systemet. Dette vil lette arbeidet betraktelig for senere ROS-analyser.

For å gjøre ROS-analysen så oversiktlig som mulig, er arbeidet fordelt på tre hovedområder. Det er "samtidige hendelser", "infrastruktur" og "Folk og fe". De ulike delene blir beskrevet nærmere senere.

PROSJEKTMANDAT

1. Mandat

"Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner nedsetter en arbeidsgruppe som skal å utrede mulighetene for et utvidet beredskapssamarbeid i midtdalen. Gruppa skal bestå av to medlemmer fra hver kommune. Innen 01.06.2013 skal gruppa komme med anbefalinger til hvordan kommunene kan samarbeide bedre.

Gruppa skal spesielt vurdere følgende temaer:

Interkommunal ROS

Skal dette utføres i egen regi eller med ekstern bistand? Hva skal med i interkommunal ROS og hvilket behov er det for egne kommunale ROS i tillegg? Hvordan skal IKT vurderes i ROS-sammenheng. Arbeidet med interkommunal ROS må igangsettes innen utgangen av 2012 og være ferdig innen 01.06.2013.

Utnyttelse fagpersonell

Hvordan kan fagpersonell utnyttes på tvers av kommunegrensene?

Daglig beredskapsarbeid

Hvordan kan vi samarbeide bedre om beredskapsplaner, krisekommunikasjon og krisehåndteringsverktøy (CIM)?"

2. Mål

Prosjektgruppen satte noen overordnede mål for arbeidet:

- Synliggjøre større interkommunalt samarbeid med personell/ressurser, fora og beredskapsråd
- Skape felles forståelse for ROS- og beredskapsarbeid i Midtdalen
- Innfri lovkrav – kommunal beredskapsplikt
- Få et oppdatert trusselbilde
- Få et verktøy i daglig beredskapsarbeid; ROS-analyser, maler i beredskapsplaner, tiltakskort – alt i CIM

3. Situasjonsbeskrivelse, beredskapssamarbeid i Midt-Gudbrandsdal

Kommunene i Midt-Gudbrandsdal har ikke hatt noe utstrakt samarbeid innenfor området beredskap. Det har likevel vært et samarbeid i forhold til gjennomføring av beredskaps- og kriseøvelser i regi av Fylkesmannen i Oppland. Da har to av kommunene vært øvingskommuner, det vil si utarbeidelse av dreiebok og stått for gjennomføring av øvelse med spillstab etc. Den tredje kommunen har vært øvingskommune. Øving- og planleggingsfunksjonen har vekslet på, på en slik måte at hver kommune er blitt øvd annethvert år.

Kommunene har også til en viss grad hatt samarbeid om utarbeidelse og revidering av interkommunale risiko- og sårbarhetsanalyser, første gang i 1997 for hendelser som større branner og atomulykker. I 2007 ble denne revidert i tillegg til at flere "interkommunale ROS-tema" ble tatt med.

Lov om kommunalberedskapsplikt og forskrift ble vedtatt fra januar 2011 og i loven er plikter definert. Det er derfor viktig og positivt at kommunene i større grad utvikler samarbeidet innenfor beredskapsområdet.

Høsten 2012 ble det gjennomført en felles temadag om beredskapsarbeid i Midt-Gudbrandsdal. Her deltok både politisk og administrativ ledelse – i tillegg til fylkesmann, politi, brannvesen og sivilforsvar.

4. Leveranse

Leveransen fra gruppa skal bestå i:

- en sluttrapport med anbefaling i forhold til interkommunalt samarbeid
- ny felles interkommunal ROS-analyse med anbefalte tiltak

5. Organisering og fremdriftsplan

Ressursbehov

Den enkelte kommune har selv stilt med betydelig egeninnsats. Oppland sivilforsvarsdistrikt, Starum (OSFD), har bidratt med følgende:

- Prosessveileder, metodikk for ROS-analyse
- Koordinering mellom arbeidsgruppene
- Faglige innspill

Organisering:

Prosjektet har vært organisert med en styringsgruppe, prosjektgruppe og to arbeidsgrupper.

Prosjektgruppe

Prosjektgruppa har bestått av følgende medlemmer:

Rune Støstad, Nord-Fron kommune (prosjektleder)

Bente Indergård, Ringebu kommune

Anne Grete Bakkene, Nord-Fron kommune

Knut Myromslien, Sør-Fron kommune

Jan Magne Langseth, Ringebu kommune

Trond Tollefsrud, Sør-Fron kommune

Arbeidsgrupper

Gruppe A: Klima og infrastruktur

Navn	Kommune/aktør	Kompetanseområde
Jostein Gårderløkken (leder)	Ringebu kommune	Plan, teknisk, beredskap
Jan Magne Langseth (sekretær)	Ringebu kommune	Plan, økonomi, beredskap
Vidar Rohaugen	Sør-Fron kommune	Veg
Knut Myromslien	Sør-Fron kommune	IKT
Grete Hølmen	Sør-Fron kommune	Arealplan
Bjørn Bjørke	Nord-Fron kommune	Teknisk, vann, avløp
Hanne Kristine Risdal	Nord-Fron kommune	Arealplan
Per Martin	MGB	Brann, beredskap
Stein Kotheim	Gudbrandsdal energi	Strømforsyning
	Statens vegvesen	Spesielt ift ny E6

Temaer:

- Ulykker med farlig gods
- Ras/skred (veg, jernbane mm)
- Flom (inkl flomsonekartlegging)
- Demningsbrudd
- Brudd i ledningsnett (vann/avløp)
- Skogbrann
- Tunnelulykker
- Langvarig svikt i strømforsyningen
- Svikt i tele- og datanettet
- Ekstremvær (kulde, frost, vind)
- Brann i viktige bygninger/særskilte brannobjekter

- Sammenbrudd i kommunens/kommunenes IKT-systemer

Gruppe B: Folk og fe

Navn	Kommune/aktør	Kompetanseområde
Tom Nøvik (leder)	Nord-Fron kommune	Skole, plan, økonomi
Anne Grete Bakkene (sekretær)	Nord-Fron kommune	Informasjon, beredskap
Pål Berg Johnsen	Nord-Fron kommune	Kriseteam, kommunelege
Trond Tollefsrud	Sør-Fron kommune	Plan, helse- og omsorg
Gro Li Sletvold	Ringebu kommune	Skole, barnehage
John-Ludvig Dalseg	MGL	Landbruk, miljø, utmark
Jan Erik Rundsveen	Politiet	Politi, beredskap

Temaer:

- Større ulykker med stort antall skadde/omkomne
- Epidemier
- Sabotasje/terror/gisseltaking
- Voldcog trusler
- Mangel på nøkkelpersonell (spesielt innen IKT og helsesektoren)
- Tilstrekkelig støtte fra nødetater
- Vanskjøtsel av dyr
- Smittsomme dyresykdommer
- Vannforurensing
- Svikt i avfallshåndtering/renovasjon
- Radioaktivt nedfall
- Kommunikasjonshåndtering/informasjonskrise

3. Forutsetninger og avgrensinger

Risiko-og sårbarhetsanalysen skal være en hjelp til å finne fram til de risikoene som er i denne regionen og i hvilke situasjoner samfunnet er spesielt sårbart. Analysen skal være et grunnlag for å utarbeide/revidere/videreutvikle beredskapsplaner i kommunene.

Gjennom analysen skal vi identifisere hvilke forebyggende og avhjelpende tiltak som bør iverksettes for å redusere sannsynligheten for ulike type hendelser og begrense konsekvensene dersom disse hendelsene likevel skjer.

I analysen har vi forsøkt å finne frem til de enkelthendelsene som har høyest risiko for skade på mennesker, husdyr, kommunens tjenesteproduksjon og infrastruktur, økonomi og miljø, både i dag og i overskuelig framtid.

Det er forsøkt sett på sammenhenger og hvordan samtdige uønskede hendelser har negativ innvirkning på hverandre og konsekvenser. Eksempel på dette er veldig store nedbørsmengder kombinert med stor snøsmelting, jordras/flomskred, flom i bekker og elver og ødelagte veier.

Følgende forutsetninger og avgrensinger er lagt til grunn for analysen:

- Analysen er basert på et helhetlig bilde for Midt-Gudbrandsdalen, men det er i tillegg gjort detaljerte analyser som ivaretar den enkelte kommunes egenart.
- Den omfatter kommunene Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu, slik de fremstår med befolkning, næring, infrastruktur, institusjoner, industri samt eksisterende forebyggende tiltak og beredskap per 1. august 2013.
- Analysen betrakter hendelser som kan medføre konsekvenser for menneskers liv og helse, ytre miljø og materielle verdier.
- Den er i hovedsak avgrenset til å omfatte uønskede hendelser som ligger innenfor kommunenes ansvarsområde.
- Den bygger på dagens materiale om risikoforhold, tidligere interkommunale og kommunale ROS analyser og beredskapsplaner.
- Den omfatter ikke hendelser relatert til krig eller terror, annet enn skoleskyting. Fylkesmannen har gitt oppdrag om at skoleskyting skal vurderes som scenario i kommunens ROS-analyser.
- Gjennom analyse- og kartleggingsarbeidet er det samtidig foreslått tiltak for å redusere sårbarhet.
- Analysen betrakter ikke hendelser tilknyttet de ulike kommunale virksomhetsområder. Det anbefales utarbeidet lokale mini-ROS.

- CIM -Styringssystem for sikkerhet og beredskap, er brukt som analyseverktøy for begge arbeidsgruppene. Dette har satt noen begrensinger hva gjelder pedagogisk fremstilling av endelig rapport.
- Det er en forutsetning for å lykkes med arbeidet om å redusere risiko og sårbarhet i de tre kommunene, at eksisterende beredskapsplaner revideres og ajourholdes etter at interkommunal ROS er vedtatt og at alle kommuner forplikter seg til arbeidet i forhold til foreslåtte tiltak for å forebygge både årsaker og redusere konsekvensene.

Sammendrag:

Det er vurdert tilsammen 66 hendelser, inndelt i gruppe **1 Infrastruktur** (1 A - 1 H) og gruppe **2 Folk og Fe** (2 A - 2 E). Det blir vurdert sannsynlighet - ut fra fastsatt graderingstabell - både uten tiltak og ved tiltak. Konsekvenser ved uønsket hendelse er gradert slik: ufarlig - en viss fare - farlig - kritisk - katastrofe.

Tabellene baserer seg på DSB/Fylkesmannens anbefalinger, bortsett fra Økonomi, som er vurdert ut fra kommunenes egen vurdering av konsekvenser for sin økonomi.

Sannsynlighetstabell:

Sannsynlighetsgrad:	Beskrivelse:
Lite sannsynlig	Sjeldnere enn 50 år
Mindre sannsynlig	mellom 15 og 50 år
Sannsynlig	Mellom 5 - 15 år
Meget sannsynlig	Mellom 1 - 5 år
Svært sannsynlig	Oftere enn en gang hvert år

Konsekvenstabell:

	Ufarlig	En viss fare	Farlig	Kritisk	Katastrofe
Mennesker	Ingen personskader	Få og små personskader	Få, men alvorlige personskader	Opp til 20 døde, opp til 30 alvorlig skadd, opp til 100 evakuerte	Over 20 døde, over 30 alvorlig skadd, over
Miljø	Ingen miljøskade	Mindre miljøskade	Alvorlige skader på miljøet	Omfattende skader på miljøet	Svært alvorlige og langvarige skader på miljøet
Samfunns-viktige funksjoner	Systemet settes midlertidig ut av drift. Ingen direkte skader, kun mindre forsinkelser. Ikke behov for reservesystemer	Systemet settes midlertidig ut av drift. Kan føre til skader dersom det ikke finnes reservesystemer	Driftsstans i kortere tid.	Systemet settes ut av drift for lengre tid. Andre avhengige systemer rammes midlertidig	Hoved- og avhengige andre systemer settes
Øk. verdier	Skader opp til kr. 100.000,-	Skader fra kr. 100.000,- til 500.000,-	Skader fra kr. 500.000,- til 2.500.000,-	Skader fra 2.500.000,- til 10.000.000,-	Skader over kr. 10.000.000,-

Effekt ved iverksatte tiltak og nye tiltak er også vurdert.

Under del 1 Infrastruktur finner vi hendelser tilknyttet flom, ekstremvær, skredhendelser, demingsbrudd, langvarig driftsstans i IKT-system, ledningsbrudd OVA (Overvann, Vann og Avløp), langvarig svikt i strømforsyning og brann og redning.

Under del 2 Folk og Fe finner vi hendelser tilknyttet vold og trusler innenfor skole, pleie og omsorg, offentlige kontorer og ungdomsmiljø. Skoleskyting og større ulykker med mange skadde og døde blir vurdert og omtalt. Helserelaterte hendelser som f.eks. epidemier, legionella-smitte og dyrehelse (smittsomme dyresykdommer og vanskjøtsel av dyr) blir også omtalt under tema Folk og Fe. Til slutt blir viktige innsatsområder i kommunalt beredskapsarbeid som nødetater og kommunikasjon/informasjonsbehandling vurdert. Det vil være svært vanskelig å kostnadsberegne hva de ulike forebyggende og skadebegrensende tiltak vil koste under de ulike hendelsene. Tiltak under Folk og Fe-hendelsene er derfor ikke kostnadsberegnet.

4. Systemdokumentasjon

Kildehenvisninger:

www.dsb.no og Nasjonalt risikobilde 2012.

www.nve.no

Interkommunal ROS for Nord-Fron, Sør-Fron og Ringeby kommunar, juni 2007

ROS for Hadeland 2012

gd 17.04.2013

www.sykehuset-innlandet.no

www.ringeby.kommune.no

www.regjeringen.no (Meld.St.12 (2012-2013 Terrorberedskap)

www.miljostatus.no

www.nrpa.no (Statens strålevern)

5. Nå-situasjon

5.1. Hendelser

0. Samtidige hendelser

Erfaringene i Midt-Gudbrandsdalen de siste to årene tilsier at vi i ROS-arbeidet må tenke nytt, ved ikke å se flom og ras bare som enkelthendelser, men som en samlet hendelse der vi har flere flomstore elver/bekker, flere ras, samt brudd på kommunikasjon, veger og mangel på både personell og utstyr samtidig. Når denne type hendelse inntreffer, vil alt tilgjengelig fagpersonell som har lokalkunnskap og kunnskap om infrastruktur, være ute i alle tre kommuner. Belastningen på den enkelte vil være stor og man vil ikke kunne klare å holde oppe beredskap og bemanning særlig lenger enn ett døgn. Det er vanskelig å kunne sette i verk noen tiltak for å avhjelpe dette, da det ikke synes fornuftig å øke grunnbemanningen hele året, på bakgrunn av denne type hendelser. Erfaringene viste også at det raskt ble mangel på utstyr som kunne brukes til forebyggende arbeid på grøfter, stikkrenner, slik som gravemaskiner og spyleutstyr. Det tilrås at den enkelte kommune skaffer til veie slikt utstyr, slik at man i større grad kan sette inn ressursene umiddelbart, samt vurdere hvor behovet er størst. Etter flommen i mai 2013 opplever vi mangel på eksterne ressurser og uheldige eksterne beslutningsprosesser. Det vil være viktig å få avklart hvem som har fullmakt til å fatte hvilke beslutninger, spesielt med bakgrunn i erfaringene til Nord-Fron kommune.

1. Infrastruktur

Infrastruktur er den underliggende strukturen som trengs for å få samfunnet til å fungere effektivt. Dette innbefatter blant annet veier og gater, jernbaner, kraftforsyning, telekommunikasjonsmidler (inkl. bredbånd), bygg, vann- og avløpsanlegg og avfallshåndtering er tilgjengelig for befolkninger og næringsliv. Infrastrukturen må overvåkes, styres og vedlikeholdes for å fungere. I Norge er myndighetsansvaret fordelt på Statens vegvesen, Jernbaneverket, fylket og kommunene.

1.A Flom

Både i juni 2011 og i mai 2013 ble Sør-Norge rammet av en storflom som følge av store nedbørmengder samtidig med rask snøsmelting. Gudbrandsdalen ble hardt rammet. Flere steder kulminerte vannføringen/vannstanden på et nivå omkring 100- årsflom. I en periode var alle hovedgjennomfartsårer mellom Østlandet og Trøndelag stengt. I tillegg skapte flommen problemer for jernbanen, og Dovrebanen ble stengt. Naturskadeerstatningene ble anslått til ca. 800 millioner kroner. Et stadig mer skiftende og voldsomt vær tilsier hyppigere flomsituasjoner, spesielt i tilknytning til Lågens sideelever. Disse kan svært raskt gå over sine bredder og forårsake store materielle ødeleggelser. Særlig om våren kan nedtappede kraftmagasin brukes til å dempe virkningene av flomsituasjoner i Lågen og enkelte sideelver. Regulering vil normalt bety lite for skadeomfang ved storflom om høsten. Det forebyggende arbeidet handler om å sikre områder som alt er utbygd, deretter å hindre utbygging i flomutsatte områder. Et dambrudd i de regulerte magasinene i Vinstravassdraget, vil kunne få svært store

konsekvenser, først i Vinstradalen, senere for Vinstra og langs Lågen sørover dalen.

1.A.1 Middelflom i Lågen

Middelflom: Gjennomsnittet av den største vannføringen hvert år.

1.A.2 5-årsflom i Lågen

5-årsflom: Flom med gjentaksintervall 5 år. Det er 20% sannsynlighet, hvert år, for at en flom av denne størrelse vil opptre.

1.A.3 50-års flom i Lågen

Det er 2% sannsynlighet, hvert år, for at en flom av denne størrelse vil oppstå.

1.A.4.a Flom i Veikleåa

Sideelv til Lågen, østside. Storåa går gjennom deler av Kvam sentrum og nær bebyggelse/boligfelt, som fikk store skader både i 2011 og 2013. Veinett er også skadeutsatt.

1.A.4.b Flom i Sula

Sideelv til Lågen, Østside. Sula går nær inntil bebyggelsen i Nedre Sødorp og hus kan derfor bli skadet. Flere bruer krysser Sula i tillegg til diverse infrastruktur (veg, vatn, kloakk, strøm og telefoni) som kan bli skadet.

1.A.4.c Flom i Vinstraelva

Sideelv til Lågen, vestside. Regulert. Renner i bunnen av Vinstradalen. Utmark kan bli skadet ved flom. Midlertidig bru fra Lomoen til Rustmoen har flere ganger blitt skadet i vårflommen.

1.A.4.d Flom i Øla

Sideelv til Lågen, vestside. Diverse infrastruktur (veg, strøm og telefoni) kan bli skadet.

1.A.4.e Flom i Frya

Flom i Frya vil ikke få store konsekvenser for infrastruktur i området. I verste fall kan Frya renseanlegg være truet og i tillegg har vi Frya vannverk som forsyner Frya industriområde og deler av Sør-Fron kommune med drikkevann.

1.A.4.f Flom i Fossåa

Sideelv til Lågen, vestside. Diverse infrastruktur (veg, strøm og telefoni) kan bli skadet.

1.A.4.g Flom i Augla

Sideelv til Lågen, østside. Diverse infrastruktur (veg, strøm og telefoni) har blitt skadet i tidligere flommer og dette kan skje på nytt.

1.A.4.h Flom i Ulbergsåa

Sideelv til Lågen, vestsida. Diverse infrastruktur (veg, strøm og telefoni) kan bli skadet. Ulbergsåa går nær inntil bebyggelsen og hus kan derfor bli skadet. Brua ved krysset Vintervegen/Meierivegen har tidligere blitt ødelagt av flom.

1.A.4.i Flom i Skurdalsåa

Sideelv til Lågen, vestsida. Diverse infrastruktur (veg, strøm og telefoni) kan bli skadet. Kommunal veg (Vintervegen) har blitt ødelagt 2 ganger. Skurdalsåa går nær inntil gardsbruk og hus kan derfor bli skadet.

1.A.4.j Flom i Moselva

Sideelv til Lågen, vestsida, Fåvang. Bebyggelse ligger inntil elva i nedre del, der den også krysser baksida. Ved siden av Moselva ligger Brauta vannverk, som forsyner både Kvitfjell og Fåvang med drikkevann. Kloakkpumpestasjon ligger også sårbar til.

1.A.4.k Flom i Strandelva

Sideelv til Lågen, vestsida, Fåvang. Krysser innfarts-/utfartsveg til Kvitfjell på flere steder og kan isolere Kvitfjell ved brudd på vegbane. Bebyggelse ligger inntil elva i nedre del, der den også krysser baksida.

1.A.4.l Flom i Tromsa

Sideelv til Lågen, østside, Fåvang. Ved flom i Tromsa vil Fåvang sentrum, ytre del, kunne berøres (hovedsakelig næringseiendommer, hytter, badedam og E6).

1.A.4.m Flom i Våla

Sideelv til Lågen, vestsida, Ringebu. Våla renner gjennom Ringebu sentrum (boliger, offentlige servicebygg, næringseiendommer og jernbane/E6).

1.A.4.n Flom i Stulsåa

Sideelv til Lågen, østside, Fåvang. Krysser E6 ved Krekke. Bebyggelse ligger inntil elva i nedre del.

1.A.4.o. Flom i Bergdøla

Bergdøla munner ut i Losna på Fåvang. En flom kan ramme spesielt jernbane og

bebyggelse.

1.B Ekstremvær

Ekstremvær kan beskrives som situasjoner der været utgjør en fare for liv, sikkerhet, miljø og materielle verdier. Ekstremvær kan omfatte stormer, orkaner, isstormer, mye nedbør (inkludert store snømengder) og ekstreme temperaturer. Det er ventet at klimaendringene vil føre til mer ekstremvær i årene som kommer. Se for øvrig "Nasjonalt risikobilde", utgis årlig av DSB.

1.B.1 Kulde/frost

Ekstrem og langvarig kulde, - 25 og kaldere i mer enn 30 dager. Det er lite eller ingenting kommunene kan gjøre for å forebygge ekstremværsituasjoner; enten det gjelder kraftig snøfall, langvarig kulde og frost, storm / kraftig vind eller intense nedbørsmengder. I slike situasjoner er det viktig at tiltak raskt blir iverksatt for å begrense omfang av skader og ulykker.

1.B.2 Store nedbørsmengder - regn

Klimaprognoser tyder på at været skal bli mildere og våtere. Det er imidlertid grunn til å tro at klimaet vil variere i årene som kommer, og at perioder med lite nedbør og kalde vintre også vil forekomme.

1.B.3 Store nedbørsmengder - snø

Store snømengder ved temperaturer rundt 0 grader. Klimaprognoser tyder på at klimaet blir våtere. Det er imidlertid grunn til å tro at klimaet vil variere i årene som kommer, og at perioder med lite nedbør og kalde vintre også vil forekomme.

1.B.4 Tørke

Varme, vind og ubetydelig nedbør i over 30 dager. Nedbørmangel kan føre til tørke og ramme jordbruk og matproduksjon. I Norge kan lite nedbør skape utfordringer på grunn av lite tilsig til kraftmagasinene og dermed lav magasininfylling, noe som igjen kan bidra til redusert tilbud om elektrisitet.

1.B.5 Kraftig Vind

Normalt storm, eller kastevind Kraftige stormer og orkaner er de formene for ekstremvær som forårsaker størst skader i Norge, særlig i kombinasjon med stormflo. Utgangspunktet for sterke stormer og orkaner er lavtrykk som frigjør varme som ofte fører til store nedbørsmengder. Klimamodeller viser liten eller ingen endring i gjennomsnittlige vindforhold i Norge fram mot år 2100. Men samtidig vil en tendens de kommende tiårene være noe økt sannsynlighet for kraftig storm og orkan, også i områder som tidligere ikke har vært rammet av denne type ekstremvær, for eksempel Oslofjordregionen. Det kan forekomme tilfeller med sterk vind fra uvanlige vindretninger. Skader på bygninger som

følge av vind og flygende gjenstander er typiske konsekvenser av ekstreme vindforhold. Kraftforsyningen er også sårbar for stormer, og særlig er trær som faller over kraftlinjer et problem. Da en rekke infrastrukturer og samfunnsfunksjoner er avhengig av kontinuerlig strømtilførsel, vil bortfall av strøm i seg selv medføre svært store utfordringer for samfunnet. I tilfeller der stormer og orkaner fører med seg store nedbørmengder, kan dette også medføre problemer for vann- og avløpssystemer.

1.C Skred

Skred er når stein, jord eller snø beveger seg nedover en fjell- eller dalside. Hovedårsak til skredhendelser er store nedbørmengder i form av snø og regn, evt, i kombinasjon med tele og frostsprenging. Økt nedbørsintensitet vil kunne øke risikoen for jordskred og flomskred knyttet til flomhendelser. Endringer i nedbørsmønstre kan innebære at det utløses skred i nye områder. For Midt-Gudbrandsdal er snøskred mest utbredt i fjellområdene. Store åpne landskap, som for eksempel jorder og hogstfelt, er mest utsatt for jordras ved store nedbørmengder. Steinsprang kan forekomme ved frostsprengning av åpent fjell. Se aktsomhetskart for steinsprang og snøskred på www.skrednett.no. Kartene er basert på datamodeller og kan være misvisende. Det er behov for å vurdere skredfare nærmere.

1.C.1 Jordskred

Store åpne landskap, som for eksempel jorder og hogstfelt, er mest utsatt for jordras ved store nedbørmengder. Jordrashendelser i Midt-Gudbrandsdalen er knyttet til store nedbørmengder, eventuelt i kombinasjon med tele i bakken. Se hendelse 1.B.2. - Store nedbørmengder - regn.

1.C.2 Snøskred

Snøskred er når snø beveger seg eller sklir ned en fjell- eller dalside. En stor lavine kan bevege seg flere kilometer og forårsake store ødeleggelser. I Midt-Gudbrandsdal er snøskred mest utbredt i fjellområdene, langt fra bebyggelse. I Sør-Fron og Ringebu er det forbundet med størst skade for liv og helse om det skulle gå snøskred i lokale alpinanlegg som Gålå og Kvitfjell.

1.C.3 Steinsprang/-skred

Nedfall av stein deles ofte inn i steinsprang, steinskred og bergskred avhengig av volumet på de ustabile massene (Hestnes 1980): Steinsprang Volum under 100 m³ Steinskred Volum fra 100 m³ til 10 000 m³ Bergskred Volum over 10 000 m³ En rekke ytre faktorer påvirker stabiliteten av avløst berg og løse steinblokker i fjellsiden. Disse er: Nedbør (vanntrykk i sprekker) Snøsmelting (vanntrykk i sprekker) Temperatur (svingninger rundt frysepunktet) Rotsprengning fra trær Jordskjelv

1.D Demningsbrudd

Et dambrudd i de regulerte magasinene i Vinstravassdraget vil kunne få store

konsekvenser, først i Vinstradalen, senere for Vinstra og langs Lågen sørover dalen. Ved dambrudd i Vinkelfallet i Vålavassdraget i Ringebru vil særlig Ringebru sentrum berøres (boliger, offentlige servicebygg, næringsseidomme og jernbane/E6) og dernest områder lenger sørover dalen.

1.D.1 Demningsbrudd i Olstappen, Nord-Fron kommune

Glommen og Laagens Brukseierforening vurderer sannsynlighet for dambrudd som ekstremt lavt. Et evt. dambrudd vil gi store ødeleggelser langs hele Vinstradalen med utrasing og ødeleggelse av bebyggelse og dyrket mark. Delstrekninger av både Dovrebanen og E6 fra Vinstra til Ringebru samt riksveiene 255 og 256 vil også bli berørt.

1.D.2 Demningsbrudd i Vinkelfallet, Ringebru kommune

Demning i Vaala, øst for Ringebru sentrum, til strømforsyning. Sannsynligheten for demningsbrudd er liten, men konsekvensgraderingen viser at hendelsen er meget farlig for mennesker, farlig for økonomiske verdier, og representerer en viss fare for miljø og drift/produksjon. I 1998 ble det påpekt at flodbølgeberegning vil bli foretatt av NVE når egnet beregningsverktøy er utarbeidet. Kommunen er fortsatt ikke kjent med at det foreligger noen slik beregning. Av årsaksreduserende tiltak er allerede gangbanen på dammen fjernet for å hindre at overløpet stoppes. Det er dessuten omfattende kontrollrutiner både av dam og rørgate.

1.D.3 Mindre damanlegg

Det finnes flere mindre damanlegg i kommunene. Disse er privateide. Det foregår bare i liten grad systematisk ettersyn av disse. Anleggene er bygd for å demme opp til vannreserve for vanningsanlegg på gårder og til snø produksjon til Kvitfjell.

1.E. Langvarig driftsstans i IKT-system

Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebru har hvert sitt driftssenter som leverer tjenester til brukere/ansatte i kommunene, samt skoleelever. Det er en viss grad av avhengighet mellom de tre kommunenes driftssenter i det noen tjenester driftes som fellesløsninger for 2 eller 3 kommuner. Dette gjelder kart/kommunaltekniske system (driftes av Nord-Fron), skoleadministrativt system (driftes av Sør-Fron) og økonomisystem (driftes av Ringebru). Kommunikasjonen mellom kommunene skjer gjennom leide linjer, levert av Eidsiva bredbånd. Utstyret på serverrom og nettverksutstyr ute på de ulike lokasjoner er generelt robust og driftssikkert. Spesielt på server-rom er det mye redundante løsninger, slik at feil på en komponent ikke skal føre til driftsstans. Alle server-rom har batteriforsyning og er tilknyttet nødstrøm, slik at strømbortfall skal ikke påvirke servere. Ved en større hendelse der serverrom blir helt eller delvis ødelagt (brann/vann/hærverk/sabotasje) vil en i verste fall måtte påregne flere dagers nedetid på flere/alle IKT-systemer i en kommune. I alle tre kommuners interne nettverk finnes det ulike komponenter som ved feil kan stoppe databehandling og IP-telefoni på en eller flere lokasjoner, Single Point of failure. Tidsaspektet på feilretting kan være fra noen minutter, til et par døgn, hvis nye komponenter må skaffes (se også eget punkt om kommunikasjon med eksterne lokasjoner). Kommunene har litt ulike tekniske løsninger for sikkerhetskopiering, men

generelt tas det en eller flere kopier i døgnet, av alle systemer, og disse lagres på andre lokasjoner enn der produksjonsdataene lagres.. Svikt i IKT-systemene er vurdert til i liten grad å være akutt kritisk for liv og helse. Legekontor og pleie-institusjoner, som har informasjon om helsesituasjon/medisinbruk i sine journalsystem, har rutiner for å håndtere situasjoner uten IKT-tilgang. IKT-driftspersonell har ikke noe formell vaktordning utenom vanlig arbeidstid, men det har vært gitt en del Ikt-bistand på kveld og helg. Det er utarbeidet mini-ROS i hver kommune som tar for seg IKT-systemene mer detaljert.

1.E.1. Brudd på datakommunikasjon mot eksterne lokasjoner

Eksterne lokasjoner er forsynt med bredbånd (LAN-aksess) via leide kommunikasjonslinjer levert av Eidsiva Bredbånd, eller via kommunens egen-eide fibernettverk, tilgang til felles internett aksess, interkommunal nettaksess, samt VPN forbindelse mot IKOMM (journalsystem pleie/omsorg) via kommunens brannmur i rådhuset. Hele eller deler av disse forbindelsene kan falle bort.

1.F. Ledningsbrudd - OVA (Overvann, Vann og Avløp)

Vann og avløp er underlagt en rekke krav i lov, forskrifter og andre bestemmelser. I forhold til vannforsyning er det drikkevannsforskriften som er vesentlig i en ROS-sammenheng. Forskriften setter krav til anleggseier i forhold til leveringssikkerhet og beredskap. For avløp er det forurensningsforskriften som setter krav til å unngå forurensing og det er også her krav om beredskap for å oppfylle kravene. Overvann er et stadig økende problemområde der det er vesentlig med beredskap for å hindre ødeleggelser på infrastruktur og eiendom.

1.G Langvarig svikt i strømforsyningen

En rekke samfunnsfunksjoner og infrastrukturer avhenger av elektrisk kraft for å fungere. Elektronisk kommunikasjon (ekom), helse- og omsorgstjenester, handel og finans, vann og avløp, er noen eksempler. Videre er den gjensidige avhengigheten mellom ulike infrastrukturer og sektorer stor. Dette medfører at bortfall av elektrisk kraft på ett område vil ha konsekvenser for en rekke andre samfunnsområder. Også husholdninger og privatpersoner er avhengig av elektrisk kraft. Dette er særlig tilfelle i Norge der temperaturen i store deler av året kan være lav, og hvor mange husholdninger har elektrisk kraft som viktigste og i noen tilfeller eneste oppvarmingskilde. Samfunnets avhengighet av elektrisk kraft øker i takt med anvendelsen av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). Både enkeltpersoner og virksomheter har i økende grad gjort seg avhengig av IKT. En garantert uavbrutt strømforsyning ville blitt svært kostbart for samfunnet, ført til store miljøinngrep og det ville knapt være teknisk mulig å oppnå. Selv om bortfall av strøm kan ha ulike årsaker, er det erfaringsmessig naturhendelser som synes å utgjøre den største trusselen mot strømforsyningen i Norge. Det er ved stormer og uvær at de fleste alvorlige bortfallene av strøm har funnet sted. Avbrudd kan også forårsakes av tekniske feil, overbelastning, og intenderte handlinger slik som sabotasje eller terror. Samfunnets økende avhengighet av elektrisk kraft, kombinert med at vi i overskuelig fremtid må belage oss på at nettforsyningen fra tid til annen kan svikte, gjør det nødvendig med en god beredskap overfor denne typen hendelser. Alle samfunnsaktører, både myndigheter nasjonalt, regionalt og lokalt, samt private

virksomheter og husholdninger, må derfor ha et bevisst forhold til hvordan man i størst mulig grad kan begrense skader og tap dersom strømmen faller bort. Særlig påligger det kommunene en stor forpliktelse. Kommunene har et grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. Langvarig strømsvikt i regionen vil ha konsekvenser for feks. kommunikasjon (tog), gårdsdrift med melkeproduksjon, vannforsyning (som igjen har konsekvenser for både industri og private husstander der hjemmeboende eldre og uføre er særlig utsatt), IKT og telefoni. Det er størst sannsynlighet for omfattende skader på ledningsnettet som følge av flom, ras, storm, tordenvær og skogbranner. Flom og ras er mest sannsynlig om våren. Da er det lav belastning på nettet. Dette gir større muligheter for å etablere alternative tilførselsveger i nettet. Til de områdene som ikke har alternative tilførselsveger i nettet feks. Kvikne /Skåbu, Gålå, Kvamsfjellet, Sødorpfjellet og Venabygdsfjellet) vil det ved store skader på nettet ta lang tid å reetablere strømforsyningen bak skadestedet. Lokalisering av feil kan også ta lang tid. Det er lite sannsynlig at vi i Midt-Gudbrandsdalen vil oppleve strømbrudd som varer lengre enn 1 døgn. Det kan skje for enkeltkunder, men trolig ikke for større områder. I hoveddalføret er det muligheter for alternative tilførselsveger i nettet.

1.H Brann og redning

Ved livreddende innsats der det står om minutter og sekunder, er utrykningstid en kritisk faktor. Forfallet på særlig kommunalt vegnett og fylkesvegnett de senere år, har ført til lengre utrykningstid til visse deler av kommunene, selv om bedre rullende materiell og fokus på kjøreopplæring burde tale for det motsatte.

1.H.1 Brann i viktige bygninger/særskilte brannobjekter

Brann i større bygninger, som institusjoner, hotell, industribygg og verneverdige bygg, samt større skogbranner. Av disse hendelser blir det vurdert som mest sannsynlig at vi vil kunne oppleve brann i større bygninger (vurdert som meget sannsynlig). Dette er basert på erfaringer/statistikk. En brann i slike bygninger kan også få store konsekvenser, med tap av menneskeliv og store økonomiske tap når det gjelder verdier og drift/produksjon.

1.H.2 Skogbrann

Det er knyttet betydelige miljømessige, økonomiske og livskvalitetsmessige verdier til skogen. Skogsområdene har betydning for arts- og biologisk mangfold, gir grunnlag for skogsnæringen ved produksjon og foredling av skogsvirke og utmarksprodukter, og de utgjør områder for opplevelser og rekreasjon. Skogbranner setter disse verdiene i fare. De fleste skogbranner i Norge er relativt små, men under spesielle forhold kan mindre branner raskt utvikle seg til storbranner.

1.H.3 Ulykke med farlig gods

En gjennomgang av viktige identifiserte fare- og ulykkeshendelser viser at en rekke ulykker kan ramme Norge, både knyttet til transport av farlig gods og ved stasjonære virksomheter som håndterer farlige stoffer. Transporten av farlig gods er omfattende, og

det geografiske nedslagsfeltet er derfor stort.

1.H.4 Togulykke

På jernbanen kan det skje alvorlige ulykker i forbindelse med avsporing eller kollisjon med andre tog eller med bil på planoverganger.

1.H.5 Tunnelulykke

Tunnel på ny E6 blir eneste sted for møteulykker (selvmord). Lange tunneler medfører utfordringer med mange trafikanter i tunnelen ved ulykke. Særlig farlig ved høyenergibrann i store kjøretøyer. Evakuering er utfordrende. Dårlig sikt, uoversiktlige situasjoner og problemer med kontroll av antall personer som trenger bistand. Befolkningen har lite erfaring med å redde seg ut og gjør feil valg i forhold til retning. Installasjoner i tunnel og nytt materiell gir muligheter, men fortsatt en utfordring. Tunneler må sikres i begge åpninger og en må angripe med ventilasjonsretning, vind i ryggen.

2. Folk og Fe

Temaer: 2 A Vold og trusler 2 B Helse 2 C Kommunal beredskap 2 D Skoleskyting 2 E Større ulykker med stort antall skadde/omkomne Temaene berører større ulykker, skoleskyting, vold og trusler innenfor ulike tjenesteområder, epidemier, vannforurensing, radioaktivt nedfall og svikt i avfallshåndtering. Vanskjøtsel av dyr og smittsomme dyresykdommer er også vurdert. Utilstrekkelig støtte fra nødetater, mangel på nøkkelpersonell og bemanningssvikt i helse- og omsorgssektoren i tillegg til kommunikasjons håndtering ved kriser er også vurdert. I Norge er myndighetsansvaret fordelt på flere aktører: Politi, Folkehelseinstituttet, Mattilsynet, Statens Strålevern, fylket og kommunen.

2.A Vold og trusler

Vold og trusler kan beskrives som hendelser som påfører mennesker skader og i verste fall død. Vold og trusler er her vurdert innenfor skole, pleie og omsorg, rådhus/NAV-kontor og i ungdomsmiljøer.

2.A.1 Vold og trusler i institusjoner

Institusjonsbeboere, ansatte eller andre med tilknytning til institusjonen blir utsatt for vold og trusler.

2.A.1.a Vold og trusler i skole

Ansatte kan utøve vold og trusler overfor elever og omvendt. Elever kan oppleve vold og trusler fra medelever.

2.A.1.b Vold og trusler i helseinstitusjoner

Ansatte kan utøve vold og trusler overfor beboere i institusjon - og motsatt - og beboere kan oppleve vold og trusler fra andre beboere.

2.A.1.c Vold og trusler på rådhus, NAV-kontor, legekantor m.m.

Brukere av offentlige tjenester kan utøve vold og trusler mot ansatte. Statistikk fra Fellesorganisasjonen viser at 60 prosent av alle sosialarbeidere i NAV-systemet har opplevd vold eller trusler om vold det siste året.

2.A.2 Vold og trusler i ungdomsmiljøer

Det kan forekomme vold i forbindelse med rus i ungdomsmiljøet i Midtdalen. På natt i helger blir det ofte ansamlinger utenfor bensinstasjoner og skjenkesteder.

2.B Helse

Helse omfatter epidemier - kjente og ukjente - og vannforurensing. Epidemiske utbrudd overvåkes av WHO internasjonalt og Nasjonalt folkehelseinstitutt i Norge. Kort reisetid og stor reisevirksomhet medfører at infeksjonssykdommer får stort spredningspotensiale.

2.B.1 Epidemier - kjente og ukjente smittestoffer

En lang rekke smittestoff kan spres mellom mennesker og dyr via ulike smitteveier og kan på forskjellig vis gi alvorlig sykdom hos mennesker. Normalt fanges dette opp i meldesystem for smittsomme sykdommer. Dersom smittestoffet gir svært alvorlig sykdom, og det spres raskt og smittekilde og smitteveier er vanskelig å finne, vil det kunne være vanskelig å finne effektive tiltak til å hindre alvorlige konsekvenser med mange alvorlig syke.

2.B.2 Influensapandemi

Mange mennesker blir syke samtidig over en tidsperiode på flere uker, eventuelt i flere påfølgende perioder. Omfang og alvorlighet utover det normale vil imidlertid kunne føre til manglende kapasitet til å håndtere smitteverntiltak, behandling og pleie av syke, samt sykefravær som vil kunne påvirke kritiske samfunnsfunksjoner.

2.B.3 Legionella-smitte

Flere personer blir alvorlig syke med et sykdomsbilde som gir mistanke om legionellose. Bekreftelse av diagnose og kartlegging av mulig smittekilde er viktig for sanering av smittekilde og for å hindre at flere blir smittet.

2.B.4 Radioaktivt nedfall

I Oppland blir radioaktive kilder brukt blant annet innen helse og industri. Lover og forskrifter stiller strenge krav til brukere av slike kilder, både i forhold til oppbevaring, bruk og transport. Kildene er relativt sett svært små, men vil ved feil bruk eller uhell kunne føre til skader på mennesker. Slike hendelser blir likevel vurdert til å få et svært begrenset omfang. Det er imidlertid mange kjernekraftverk i Russland, Finland og Sverige, det finnes en del atomdrevne isbrytere og militære fartøy langs kysten. Det er ikke usannsynlig at ulykker kan oppstå i våre naboland eller langs Norskekysten, og at radioaktiv forurensing også kommer til Norge (jf. Tsjernobyl-ulykken i 1986). Konsekvenser for Midtdalen er avhengig av blant annet værforhold (vindretning og nedbørsmengde). Et fortsatt sterkt internasjonalt engasjement for å bedre sikkerheten ved atomkraftverk, destrueringsanlegg og deponi er viktig. Fylkesberedskapsrådet i Oppland er atomberedskapsutvalg (ABU) i Oppland som har som oppgave å ivareta/styrke det regionale samordningsansvaret.

2.B.5 Svikt i avfallshåndtering/renovasjon

Det skal svært mye til for at regionen vil oppleve svikt i avfallshåndtering / renovasjon. En eventuell streik/arbeidskonflikt kan forårsake svikt i avfallshåndteringen, men det blir vurdert som lite sannsynlig at dette skal føre til alvorlige situasjoner. Brann på miljøstasjonene på Frya, Rustmoen eller i Kvam kan oppstå. Selv om dette kan omfatte forurensende, farlig avfall, er mengdene her så små at det neppe vil oppstå farlige situasjoner.

2.B.6 Smittsomme dyresykdommer

Utbrudd av smittsomme dyresykdommer kan ramme dyrehold og viktige samfunnsaktiviteter med tilknytning til matproduksjon og handel. Enkelte dyresykdommer har konsekvenser for folkehelsen, og må bekjempes med offentlige tiltak for å sikre befolkningens helsetilstand. Den største smittefaren er vanligvis knyttet til forflytning av levende dyr. Gjenstander og produkter som turister fra utlandet har med seg inn i landet, kan føre med seg smittestoffer. Medbrakte matprodukter og kastet matavfall representerer en særlig risiko.

2.B.7 Vanskjøtsel av dyr

Svikt i tilsyn og stell forårsaker ofte lidelser for dyr. Lov om dyrevelferd har bestemmelser om behandling av dyr, hjelpeplikt og varsling.

2.C Kommunal beredskap

Tilstrekkelig støtte fra nødetater er viktig når kriser/større ulykker skjer. Effektiv varsling og hjelp til ulykkesstedet så raskt som mulig kan ha stor betydning for skadeomfanget. Bemanningssvikt i helse- og omsorgssektoren og mangel på nøkkelpersonell vil være kritisk for kommunene og samfunnet. Håndtering av informasjon og kommunikasjon under krisesituasjoner er viktig for å ivareta innbyggernes liv og helse.

2.C.1 Utilstrekkelig støtte fra nødetater

Vurdering av avstandsproblematikk (reiselengde), responstid, varslingsrutiner, lokal steds kunnskap hos nødetatene, og nødetatenes ressurs situasjon.

2.C.2 Mangel på nøkkelpersonell og bemanningssvikt

Gjelder personell innenfor IKT, teknisk drift, lege /helse, pleie-og omsorg, kriseledelse, beredskap og informasjon. Nødetater er omtalt i egen hendelse: Utilstrekkelig støtte fra nødetater.

2.C.3 Kommunikasjonshåndtering/informasjonskrise

I dag skjer det en meget rask informasjonsutveksling i samfunnet. Så lenge tele-og datanettet fungerer vil det gå meget kort tid fra en alvorlig hendelse skjer til den er allment kjent i befolkningen. Nytt nødnett er vedtatt innført i februar 2014. Dette blir en viktig kommunikasjonsplattform for all kommunal beredskap. Det er derfor viktig at kommunene har innført rutiner for samhandling og bruk av nødnettet. Det anbefales at nødnett investeres og benyttes i den kommunale kriseledelsen og på fylkesplan. Det må foreligge gode varslingsystemer i de tilfeller livsviktig informasjon til publikum må ut raskt; enten det gjelder flom, dambrudd, forurensning av vannforsyningen eller annet.

2.D Skoleskyting

Norske skoler mangler beredskapsplaner for hvordan de skal håndtere skoleskytinger. Utdanningsdirektoratet har igangsatt et arbeid i samarbeid med Politidirektoratet hvor det skal utarbeides en veileder for hvordan skoler skal håndtere angrep. I tillegg ønsker myndighetene at barnehager og skoler skal drilles i å håndtere skyteangrep. Det må trenes mer. Barnehager og skoler skal være oppmerksomme på og kjenne godt til hvordan de skal reagere dersom slike hendelser oppstår. Fylkesmannen har gitt oppdrag om at skoleskyting skal vurderes som scenario i kommunens ROS-analyser.

2.E Større ulykker med stort antall skadde/omkomne

I Midtdalen kan det skje større trafikkulykker og ulykker ved avvikling av festivaler og kulturarrangement. Vi har mye trafikk gjennom E6 og trafikkulykker forekommer både vinterstid og i sommerhalvåret. Arrangører av festivaler og kulturarrangement - som f.eks. Peer Gynt stemnet har beredskapsplaner for å sikre best mulig gjennomføring uten ulykker.

5.2. ROS-matrise - Analysens start

Høy sannsynlighet og stor konsekvens gir rød farge i matrisene. Disse anbefales "Ikke akseptert". Prosjektet har derfor hatt fokus på å gjøre tiltak på disse områdene.

Anbefaling fra DSB/Fylkesmannen er å ha fokus på det som gir "rødt" resultat. Det vil si høy sannsynlighetsgrad og stor konsekvens. Anbefalingen er å ha fokus på å flytte "røde" risikoer over til minimum "gult".

Under er alle hendelser beskrevet i forhold til sannsynlighet og konsekvens, og anbefaling ut fra hva sannsynlighets- og konsekvensgrunnlag som er beskrevet i kapittel 3 Forutsetninger og Avgrensninger.

5.2.1. Alle konsekvensområder

	Ufarlig	En viss fare	Farlig	Kritisk	Katastrofe	
Svært sannsynlig						
Meget sannsynlig	1	1				
Sannsynlig	4	6	5			
Mindre sannsynlig	3	8	1	1		
Lite sannsynlig	7	8	3	5	2	
	A	B	C	D	E	

5.2.1.1. Ikke akseptert

- Ingen hendelser

5.2.1.2. Aksepter dersom det finnes enkle tiltak

- 1.A.4.a Flom i Veikleåa (C3)
- 1.C.3 Steinsprang/-skred (C3)
- 1.H Brann og redning (C3)
- 2.A.1.b Vold og trusler i helseinstitusjoner (B4)
- 2.B.2 Influensapandemi (C3)

- 2.B.4 Radioaktivt nedfall (E1)
- 2.B.7 Vanskjøtsel av dyr (C3)
- 2.C.1 Utilstrekkelig støtte fra nødetater (D2)
- 2.D Skoleskyting (E1)

5.2.1.3. Kan aksepteres

- 1.A.1 Middelflom i Lågen (A4)
- 1.A.2 5-årsflom i Lågen (B2)
- 1.A.3 50-års flom i Lågen (D1)
- 1.A.4.b Flom i Sula (A1)
- 1.A.4.c Flom i Vinstraelva (A1)
- 1.A.4.d Flom i Øla (A1)
- 1.A.4.e Flom i Frya (B2)
- 1.A.4.f Flom i Fossåa (B2)
- 1.A.4.g Flom i Augla (A3)
- 1.A.4.h Flom i Ulbergsåa (A3)
- 1.A.4.i Flom i Skurdalsåa (B2)
- 1.A.4.j Flom i Moselva (B1)
- 1.A.4.k Flom i Strandelva (B3)
- 1.A.4.l Flom i Tromsa (A3)
- 1.A.4.m Flom i Våla (A1)
- 1.A.4.n Flom i Stulsåa (B3)
- 1.A.4.o. Flom i Bergdøla (B3)
- 1.B.1 Kulde/frost (B1)
- 1.B.2 Store nedbørsmengder - regn (A1)
- 1.B.3 Store nedbørsmengder - snø (B1)
- 1.B.4 Tørke (B1)
- 1.B.5 Kraftig Vind (B1)
- 1.C.1 Jordskred (C2)
- 1.C.2 Snøskred (C1)
- 1.D.1 Demningsbrudd i Olstappen, Nord-Fron kommune (D1)
- 1.D.2 Demningsbrudd i Vinkelfallet, Ringebu kommune (D1)
- 1.D.3 Mindre damanlegg (A1)
- 1.E. Langvarig driftsstans i IKT-system (A1)
- 1.E.1. Brudd på datakommunikasjon mot eksterne lokasjoner (A2)
- 1.F. Ledningsbrudd - OVA (Overvann, Vann og Avløp) (B3)
- 1.G Langvarig svikt i strømforsyningen (B1)
- 1.H.1 Brann i viktige bygninger/særskilte brannobjekter (A2)
- 1.H.2 Skogbrann (B2)
- 1.H.3 Ulykke med farlig gods (B1)
- 1.H.4 Togulykke (C1)
- 1.H.5 Tunnelulykke (D1)
- 2.A.1.a Vold og trusler i skole (B3)

- 2.A.1.c Vold og trusler på rådhus, NAV-kontor, legekantor m.m. (B2)
- 2.A.2 Vold og trusler i ungdomsmiljøer (B1)
- 2.B.1 Epidemier - kjente og ukjente smittestoffer (B2)
- 2.B.3 Legionella-smitte (D1)
- 2.B.5 Svikt i avfallshåndtering/renovasjon (A2)
- 2.B.6 Smittsomme dyresykdommer (C1)
- 2.C.2 Mangel på nøkkelpersonell og bemanningssvikt (A3)
- 2.C.3 Kommunikasjonshåndtering/informasjonskrise (B2)
- 2.E Større ulykker med stort antall skadde/omkomne (B3)

6. Vurdering

Alle forslag til tiltak er tatt med, og kommer ikke i prioritert rekkefølge, men vil antyde prioritet ut i fra fargekode, hvor "rødt" er høy prioritet, "gult" er middels prioritet, og "grønt" har den laveste prioriteten.

Den enkelte kommune må imidlertid vurdere prioriteten av "sine" områder, men interkommunalt kan det den ene kommunen prioriterer gi konsekvenser for de andre kommunene. Dermed anbefaler prosjektet at prioritering av tiltak utøves i felleskap mellom de ulike kommunene den interkommunale ROS-en er laget for.

Prosjektet har ikke foreslått tiltak på Vold og trusler i helseinstitusjoner, da prosjektet diskuterte seg frem til at utarbeidelse av tiltak bør overlates til de enkelte institusjonene, men allikevel fremkomme i ROS-analysen som Ikke akseptert, slik situasjonen er i dag.

6.1. Tiltak

6.1.1. Anbefalte tiltak

Hendelse/Anbefalte tiltak	Type	Effekt	Investering	Kostnad pr. år
1.A.1 Middelflom i Lågen				
- Bygging av ny kommunal veg i Fåvang	Forebyggende	Full		
- Masseuttak i Lågen	Forebyggende	Full		
- Masseuttak i Lågen	Forebyggende	Full		
- Varsling mellom kommunene	Forebyggende	Liten		
1.A.2 5-årsflom i Lågen				
- Masseuttak i Lågen	Forebyggende	Stor		
- Aggregater - ny beredskap	Begrensende	Stor		
- Helikopterberedskap/prehospitale tjenester	Begrensende	Stor		
1.A.3 50-års flom i Lågen				
- Flytting av kommunal veg i Fåvang	Forebyggende	Stor		
- Masseuttak i Lågen	Forebyggende	Liten		
- Aggregater - ny beredskap	Begrensende	Stor		

- Evakueringsplaner ved 50 års flom	Begrensende	Stor		
- Helikopterberedskap / prehospitale tjenester	Begrensende	Liten		
1.A.4.a Flom i Veikleåa				
- Bygging av 3 fangdammer	Forebyggende	Stor		
- Forbygging av elva	Forebyggende	Stor		
- Forbygging av elvekant	Forebyggende	Stor		
- Sperremurer som hindrer vannet å oversvømme mot bebyggelse	Forebyggende	Stor		
- Forbygging av elvekant og fangdammer	Begrensende	Noe		
1.A.4.b Flom i Sula				
- Rydding for å sikre åpne vannveier	Begrensende	Noe		
1.A.4.d Flom i Øla				
- Rensking grøfter/stikkrenner	Begrensende	Noe		
- Rydding av vegetasjon	Begrensende	Noe		
1.A.4.e Flom i Frya				
- Masseuttak fra Frya ved munningen til Lågen	Forebyggende	Stor		
- Opprettholde bekkefar / elveløp	Forebyggende	Stor		
- Sikre renseanlegg og vannforsyning mot flomskader	Begrensende	Stor		
1.A.4.k Flom i Strandelva				
- Opprenskning av Evju	Forebyggende	Noe		

1.A.4.l Flom i Tromsø

- Masseuttak i munningen mot Lågen Forebyggende Stor

1.A.4.m Flom i Våla

- Maasuttak av elvemunningen mot Lågen Forebyggende Ingen

1.A.4.n Flom i Stulsåa

- Masseuttak av elvemunning mot Lågen Forebyggende Ingen

1.B.1 Kulde/frost

- Trekke varmekabler i vannrør - Nord-Fron kommune Forebyggende Stor 100.000

- Trekke varmekabler i vannrør - Ringeby kommune Forebyggende Stor 100.000

- Trekke varmekabler i vannrør - Sør-Fron kommune Forebyggende Stor 100.000

1.C.1 Jordskred

- HMS plan for E6 utbygging Forebyggende Ingen

- Plante / ta vare på skog Forebyggende Noe 0 0

- Helikopterberedskap / prehospitale tjenester Begrensende Stor 0 0

1.C.2 Snøskred

- Sprenging av snøfonner Forebyggende Full

1.C.3 Steinsprang/-skred

- Fjellsikring	Forebyggende	Stor

1.D.3 Mindre damanlegg

- Jevnlig kontroll og ettersyn av anleggene	Forebyggende	Stor
- Sikre åpne vannveier nedstrøms	Begrensende	Noe

1.E. Langvarig driftsstans i IKT-system

- Bedre sikring av adgang, dør / låsesystem	Forebyggende	Stor
- Brannsikringsutstyr på serverrom og i nærheten	Forebyggende	Stor
- Omlegging av vannførende rør gjennom eller i nærheten av serverrom	Forebyggende	Stor
- Speiling av data til annen lokasjon for raskere gjenoppretting ved hendelser	Forebyggende	Stor

1.E.1. Brudd på datakommunikasjon mot eksterne lokasjoner

- Overspenningsvern / UPS for nettverkselektronikk	Forebyggende	Noe
- Overvåkingssystem for nettverksenheter	Forebyggende	Noe
- Redundant brannmur løsning	Forebyggende	Noe

1.F. Ledningsbrudd - OVA (Overvann, Vann og Avløp)

- Sikre åpne vannveier	Forebyggende	Stor	100000
- Bygge flere ringledninger	Begrensende	Stor	250000
- Omkobling ved vannledningsbrudd	Begrensende	Stor	

1.G Langvarig svikt i strømforsyningen

- Bedre reserve mot Eidsiva mot Fåberg 22 kV	Forebyggende	Noe	300000	300000
- Sammenbygging 22kV på Sandbumoen mot Eidefoss	Forebyggende	Noe	500000	500000
- Sammenbygging i Espedalen mot Eidsiva	Forebyggende	Noe	2000000	2000000
- Skogrydding	Forebyggende	Ingen		
- Vurdere ytterligere tiltak mot flom ved Ringebu og Vinstra trafostasjoner	Forebyggende	Noe		
- Øke transformator kapasiteten på Rybakken (Øyer og Ringebu)	Forebyggende	Noe	8000000	8000000
- Evakuering til steder som er dekket av nødstrøm	Begrensende	Stor		
- Investering av nødstrømsaggregat ved helse-/legesenter i NF og Ringebu	Begrensende	Full	2000000	350000
- Kjøre ut ved	Begrensende	Stor		

1.H Brann og redning

- Inspeksjon, rensing og vedlikehold og evt. utskifting av stikkrenner	Forebyggende	Stor		2000000
- Rydding og hugging av tre langs kommunale veger	Forebyggende	Stor	500000	1000000
- Ha en bedre oversikt over hvilke veger som er stengt / åpne	Begrensende	Noe		
- Ressurskartlegging i alle kommuner som legges på CIM	Begrensende	Stor		

1.H.1 Brann i viktige bygninger/særskilte brannobjekter

- Utarbeide HMS rutiner på vedlikehold, der hvor dette mangler	Forebyggende	Stor	100000	
- Lage avtaler med bedrifter som har	Begrensende	Stor	0	100000

tilgjengelige lokaler/ hotell/
overnattingsmuligheter

- Tiltak vurderes ut i fra ROS analyse på det enkelte brannobjekt	Begrensende	Noe	0	0
--	-------------	-----	---	---

- Tiltak vurderes ut i fra ROS analyse på det enkelte branobjekt	Begrensende	Stor		
				

1.H.2 Skogbrann

- Nasjonal skogbrannhelikopter	Begrensende	Stor		
				

1.H.4 Togulykke

- Varslingsrutiner / systemer	Forebyggende	Stor	200000	200000
- Samarbeid med Sivilforsvaret ifht bygging av diker	Begrensende	Noe		
				

1.H.5 Tunnelulykke

- Ha separate tunneller i hver retning	Begrensende	Stor		
- Kommunal beredskap / brannvesen	Begrensende	Noe	0	0
				

2.A.1.a Vold og trusler i skole

- Ønskelig å utarbeide en plan for håndtering av dette	Forebyggende	Stor		
				

2.A.1.b Vold og trusler i helseinstitusjoner

- Oppstart og gjennomføring av mini- ROS	Forebyggende	Stor		
- Oppstart og gjennomføring av mini- ROS	Forebyggende	Stor		
- Oppstart og gjennomføring av mini- ROS	Forebyggende	Stor		

- Oppstart og gjennomføring av mini-ROS	Forebyggende	Stor	
2.A.1.c Vold og trusler på rådhus, NAV-kontor, legekantor m.m.			
- Plan / rutiner for håndtering av truende oppførsel	Forebyggende	Stor	
- Plan/ rutine for håndtering av truende oppførsel	Forebyggende	Stor	
2.A.2 Vold og trusler i ungdomsmiljøer			
- Etablere natteravn-ordning	Begrensende	Noe	
2.B.1 Epidemier - kjente og ukjente smittestoffer			
- Sørge for at smittevernplan ajourføres	Forebyggende	Stor	
- Isolering av smittede	Begrensende	Stor	
- Iverksette midlertidig drikkevannsløsning	Begrensende	Stor	
- Om mulig - fullrensing av drikkevannet	Begrensende	Stor	
2.B.2 Influensapandemi			
- Oppdatering av planer; beredskap mot pandemisk influensa	Forebyggende	Stor	
- Opplæring hygienetilak i befolkningen	Begrensende	Stor	
- Vaksinerings av spesielt utsatte befolkningsgrupper	Begrensende	Stor	
2.B.3 Legionella-smitte			
- Ajourhold og info om kommunens smittevernplaner	Forebyggende	Noe	
- Påse at det er meldepikt ved	Forebyggende	Stor	

2.B.5 Svikt i avfallshåndtering/renovasjon

- Forebyggende vedlikehold av teknisk utstyr	Forebyggende	Stor
- Reserveløsninger - inntransport	Forebyggende	Noe
- Reserveløsninger - overføre avfall til andre stasjoner	Forebyggende	Noe
- Tiltak i husholdningene - Redusere mengden organisk avfall	Begrensende	Noe
- Tiltak i husholdningene - Tørke vått organisk avfall	Begrensende	Noe

2.B.6 Smittsomme dyresykdommer

- Informasjonskampanjer før turistsesonger	Forebyggende	Stor
- Opplæring i hygienetiltak - Ansvar: Mattilsynet	Forebyggende	Stor
- Informasjonskampanjer før turistsesongene - Ansvar: Mattilsynet	Begrensende	Noe
- Nedslakting av dyr	Begrensende	Stor
- Restriksjoner må innføres	Begrensende	Stor

2.B.7 Vanskjøtsel av dyr

- Prosjektet "Midtdalsbonden inn i framtida"	Forebyggende	Full
--	--------------	------

2.C.2 Mangel på nøkkelpersonell og bemanningssvikt

- Bruk av frivillige hjelpeorganisasjoner og andre kommunalt ansatte	Begrensende	Noe
- Informasjon til ansatte, pasienter og pårørende	Begrensende	Ingen

- Samarbeide internt i helse- og omsorgstjenesten	Begrensende	Stor
- Skriftlige - og oppdaterte- rutinebeskrivelser	Begrensende	Stor
- Tilkalle elever fra videregående skoler (helse-og sosialfag)	Begrensende	Stor
- Tilkalle tidligere ansatte med pleiefaglig kompetanse	Begrensende	Stor

2.C.3 Kommunikasjonshåndtering/informasjonskrise

- Lavere terskel for å sette kriseberedskap på sentralbord ved kriser	Forebyggende	Stor
- Opplæring av informasjonsmedarbeidere	Forebyggende	Stor

2.E Større ulykker med stort antall skadde/omkomne

- Forberedelses-og samarbeidsmøter med kommune og redningsetater	Forebyggende	Noe
- Interkommunalt samarbeid i kriseteam	Begrensende	Noe

Fargen til venstre indikerer dagens risikonivå, fargen til høyre viser risikonivå med anbefalte tiltak.

6.2. ROS-matrise - Anbefalt situasjon

Høy sannsynlighet og stor konsekvens gir rød farge i matrisene. Disse anbefales "Ikke akseptert". Prosjektet har derfor hatt fokus på å gjøre tiltak på disse områdene.

Anbefaling fra DSB/Fylkesmannen er å ha fokus på det som gir "rødt" resultat. Det vil si høy sannsynlighetsgrad og stor konsekvens. Anbefalingen er å ha fokus på å flytte "røde" risikoer over til minimum "gult".

Under er alle hendelser beskrevet i forhold til sannsynlighet og konsekvens, og resultat etter forslag om tiltak, bør gi resultat som beskrevet under kapittel 6.3.

Prosjektet vil allikevel poengtere punktet under 6.2 vedrørende Vold og trusler i helseinstitusjoner, hvor prosjektet ønsker å ha med punktet i matrisen, men allikevel at utarbeidelse av tiltak bør overlates til de enkelte institusjonene. Noen tiltak er allerede iverksatt i de ulike enhetene, men at det fortsatt skjer er svært sannsynlig og kommer inn under En viss fare. Eksisterende tiltak er beskrevet i vedlegget til ROS-analysen.

6.2.1. Alle konsekvensområder

	Ufarlig	En viss fare	Farlig	Kritisk	Katastrofe	
Svært sannsynlig						
Meget sannsynlig						
Sannsynlig	3	7	1			
Mindre sannsynlig	5	3	2	1		
Lite sannsynlig	13	10	5	3	2	
	A	B	C	D	E	

6.2.1.1. Ikke akseptert

- Ingen hendelser

6.2.1.2. Aksepter dersom det finnes enkle tiltak

- 2.B.4 Radioaktivt nedfall (E1)
- 2.B.7 Vanskjøtsel av dyr (C3)
- 2.C.1 Utilstrekkelig støtte fra nødetater (D2)
- 2.D Skoleskyting (E1)

6.2.1.3. Kan aksepteres

- 1.A.1 Middelflom i Lågen (A1)
- 1.A.2 5-årsflom i Lågen (B1)
- 1.A.3 50-års flom i Lågen (C1)
- 1.A.4.a Flom i Veikleåa (B2)
- 1.A.4.b Flom i Sula (A1)
- 1.A.4.c Flom i Vinstraelva (A1)
- 1.A.4.d Flom i Øla (A1)
- 1.A.4.e Flom i Frya (A1)
- 1.A.4.f Flom i Fossåa (B2)
- 1.A.4.g Flom i Augla (A3)
- 1.A.4.h Flom i Ulbergsåa (A3)
- 1.A.4.i Flom i Skurdalsåa (B2)
- 1.A.4.j Flom i Moselva (B1)
- 1.A.4.k Flom i Strandelva (B3)
- 1.A.4.l Flom i Tromsa (A2)
- 1.A.4.m Flom i Våla (A1)
- 1.A.4.n Flom i Stulsåa (B3)
- 1.A.4.o. Flom i Bergdøla (B3)
- 1.B.1 Kulde/frost (B1)
- 1.B.2 Store nedbørsmengder - regn (A1)
- 1.B.3 Store nedbørsmengder - snø (B1)
- 1.B.4 Tørke (B1)
- 1.B.5 Kraftig Vind (B1)
- 1.C.1 Jordskred (C2)
- 1.C.2 Snøskred (C1)
- 1.C.3 Steinsprang/-skred (C2)
- 1.D.1 Demningsbrudd i Olstappen, Nord-Fron kommune (D1)
- 1.D.2 Demningsbrudd i Vinkelfallet, Ringebu kommune (D1)
- 1.D.3 Mindre damanlegg (A1)
- 1.E. Langvarig driftsstans i IKT-system (A1)
- 1.E.1. Brudd på datakommunikasjon mot eksterne lokasjoner (A1)
- 1.F. Ledningsbrudd - OVA (Overvann, Vann og Avløp) (B3)
- 1.G Langvarig svikt i strømforsyningen (A1)
- 1.H Brann og redning (B1)
- 1.H.1 Brann i viktige bygninger/særskilte brannobjekter (A2)
- 1.H.2 Skogbrann (A2)

- 1.H.3 Ulykke med farlig gods (B1)
- 1.H.4 Togulykke (C1)
- 1.H.5 Tunnelulykke (C1)
- 2.A.1.a Vold og trusler i skole (B3)
- 2.A.1.b Vold og trusler i helseinstitusjoner (B3)
- 2.A.1.c Vold og trusler på rådhus, NAV-kontor, legekantor m.m. (B1)
- 2.A.2 Vold og trusler i ungdomsmiljøer (A1)
- 2.B.1 Epidemier - kjente og ukjente smittestoffer (A1)
- 2.B.2 Influensapandemi (A2)
- 2.B.3 Legionella-smitte (D1)
- 2.B.5 Svikt i avfallshåndtering/renovasjon (A2)
- 2.B.6 Smittsomme dyresykdommer (C1)
- 2.C.2 Mangel på nøkkelpersonell og bemanningssvikt (A3)
- 2.C.3 Kommunikasjonshåndtering/informasjonskrise (B1)
- 2.E Større ulykker med stort antall skadde/omkomne (B3)

RINGEBU
KOMMUNE

Beredskapsplan

INNHold:

1	INNLEDNING	3
1.1	BAKGRUNN / ANSVARSFORHOLD	3
1.2	BEREDSKAPSMESSIGE HENSYN I SAMFUNNSPLANLEGGINGEN	4
1.3	RISIKO OG SÅRBARHET (ROS)	4
1.4	FOREBYGGENDE TILTAK	5
1.5	BEREDSKAP / KRISEHÅNDTERING	5
1.6	MÅL OG PRIORITERINGER FOR BEREDSKAPSARBEIDET	5
1.7	KOMPETANSE	5
2	KOMMUNAL KRISELEDELSE	6
2.1	INNLEDNING	6
2.2	VARSLING / INNKALLING / ORGANISERING	7
2.3	OPPGAVER	10
2.4	FULLMAKT	12
2.5	NEDTRAPPINGSFASE/ETTERBEHANDLING	13
2.6	EVALUERING	13
3	INFORMASJON	14
3.1	MÅLSETTING FOR INFORMASJON I KRISESITUASJON	14
3.2	OVERORDNEDE INFORMASJONSPRINSIPPER VED KRISEHÅNDTERING	14
3.3	INFORMASJONSFLYT	14
3.4	INFORMASJONSKANALER	15
3.5	INFORMASJONSKONTORET FOR PUBLIKUM, PÅRØRENDE OG MEDIER	16
3.6	INFORMASJON ETTER KRISEN	17
4	HELSEMESSIG OG SOSIAL BEREDSKAP	18
4.1	INNLEDNING	18
4.2	OVERGANG FRA FRED TIL KRIG	19
4.3	FOREBYGGENDE HELSETJENESTE/OVERVÅKING - EPIDEMIBEKJEMPELSE	20
4.4	HELSETJENESTEN I KOMMUNEN	23
4.5	PLEIE- OG OMSORGSTJENESTEN I KOMMUNEN	24
4.6	NAV RINGEBU	25
4.7	PERSONELL	26
4.8	MATERIELL, FORSYNINGER OG TRANSPORT	27
4.9	RAPPORTERING OG INFORMASJON	30
4.10	REDNINGSTJENESTEN I FRED OG KRIG	31
5	HELSEMESSIG OG SOSIAL KATASTROFEPLAN	32
5.1	GENERELT	32
5.2	MELDING OM ULYKKE / KATASTROFE	32
5.3	ETABLERING AV AKSJONSSAMBAND	33
5.4	INNKALLING AV PERSONELL OG MATERIELL	33
5.5	SKADESTEDET	33
5.6	HELSESENTER, LEGEKONTOR, M.V.	34
5.7	LEGEVAKTSENTRALEN	34
5.8	PSYKOSOSIALE STØTTETJENESTER	35
5.9	INFORMASJON	35
5.10	DEBRIEFING	35
6	EVAKUERING OG FORPLEINING	36
6.1	ANSVAR FOR Å INITIERE OG LEDE EVAKUERINGSARBEIDET	36
6.2	OPPGAVER TIL DE SOM SKAL LEDE OG GJENNOMFØRE EVAKUERINGEN	37

6.3	KOMMUNALT EVAKUERINGSTEAM	38
6.4	AKTUELLE INNKVARTERINGSSTEDER I RINGEBU KOMMUNE.....	38
6.5	KONTAKT MED KRISELEDELSE OG SAMARBEID MED ANDRE	39
6.6	ORGANISERING AV TRANSPORT	39
6.7	BISTAND TIL FORPLEINING	40
7	KRISEPSYKIATRI	41
7.1	INNLEDNING	41
7.2	MÅLSETTING OG MANDAT	42
7.3	KRISETEAMETS SAMMENSETNING - ORGANISERING	42
7.4	KRISETEAMETS OPPGAVER	43
7.5	MOBILISERING AV NØDVENDIGE SAMARBEIDSPARTNERE, KONTAKTPERSONER OG MEDHJELPERE..	44
7.6	MÅLGRUPPE FOR KRISETEAMETS VIRKSOMHET	44
7.7	SAMLING AV KRISETEAMET	45
7.8	EVALUERING AV KRISEINTERVENSJON	46
7.9	SKOLERING OG TRENING AV KRISETEAMET OG DETS SAMARBEIDSPARTER OG MEDHJELPERE	46
7.10	INFORMASJON OG DRIFT AV KRISETEAM	47
8	ANDRE BEREDSKAPSPLANER	49
8.1	KOMMUNALE FAGPLANER FOR BEREDSKAP	49
9	KVALITETSSIKRING, KONTROLL OG OPPFØLGING	50
9.1	ØVELSER	50
9.2	KVALITETSREVISJON	50
VEDLEGG 1	TELEFON- OG ADRESSELISTE.....	52
VEDLEGG 2	BEREDSKAPSRÅDET	54
VEDLEGG 3	FORDELINGSLISTE.....	55
VEDLEGG 4	SJEKKLISTE FOR GJENNOMFØRING AV KRISELEDELSENS FØRSTE OPPGAVER	56
VEDLEGG 5	LOGG KRISELEDELSE	57
VEDLEGG 6	SJEKKLISTE VED KVALITETSREVISJON	58
VEDLEGG 7	SKJEMA FOR AVVIKSMELDING	60
VEDLEGG 8	KUNNGJØRING OM VIKTIGE MEDISINER OG MEDISINSK MATERIELL	61
VEDLEGG 9	RETNINGSLINJER FOR RASJONERING FRA APOTEK	62
VEDLEGG 10	PERSONELLOVERSIKT HELSE, SOSIAL OG PLEIE/OMSORG.....	63
VEDLEGG 11	VARSLINGSPLAN HELSE OG OMSORG.....	64
VEDLEGG 12	VARSLINGSLISTE HELSE OG OMSORG	65
VEDLEGG 13	MATERIELL FOR UTRYKNING	67
VEDLEGG 14	LIVREDDENDE FØRSTEHJELP.....	68

1 INNLEDNING

Beredskapsplanen bygger på "**Forskrift om kommunal beredskapsplikt**", fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 22. august 2011 med hjemmel i lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og § 15 jf. delegeringsvedtak 25. juni 2010 nr. 943.

<http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20110822-0894.html>

Til forskriften har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) laget en egen veileder:

http://www.dsb.no/Global/Publikasjoner/2012/Veiledning/veiledning_forskrift_kommunal_beredskapsplikt.pdf

Kap. 4 og 5 bygger på "**Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap**", fastsatt av Sosial- og helsedepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet) 23. juli 2001 med hjemmel i lov av 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven) § 2-2 fjerde og femte ledd, § 4-2 tredje ledd og § 6-2 første ledd.

<http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20010723-0881.html>

DENNE PLANEN ERSTATTER TIDLIGERE PLANER:

- Plan for kommunal kriseledelse (vedtatt av kommunestyret 2008, rev. adm. februar 2012)
- Beredskapsplan for Helse og sosial (vedtatt av kommunestyret 2005, rev. adm. februar 2012)
- Katastrofeplan for Helse og sosial (vedtatt av kommunestyret 2005, rev. adm. februar 2012)
- Evakueringplan (adm. utkast februar 2012)
- Tiltaksplan for Kriseteam (vedtatt av kommunestyret 2000, rev. adm. 2012)

1.1 BAKGRUNN / ANSVARFORHOLD

Alle kommuner kan bli rammet av ulykker og kriser som i art og omfang forårsaker betydelige skader, og som setter liv, helse, miljø og materielle verdier i fare. Samfunnsviktige funksjoner som f.eks. telekommunikasjon, vann- eller elektrisitetsforsyning er sårbare overfor ekstraordinære belastninger.

De kommunale myndigheter er tillagt et generelt beredskapsansvar og i deler av særlovgivningen som regulerer ulike kommunale virksomhetsområder, er det også stilt krav til beredskapsforberedelser. Eksempler på dette er smittevernloven, brannvernloven, forurensningsloven o.a., jfr. kapittel 8. Når det gjelder Lov om helsemessig og sosial beredskap, så legger denne et relativt omfattende beredskapsansvar på kommunen. Hertil kommer at kommunen også har et generelt ansvar for befolkningens ve og vel i en krisesituasjon.

Kommunens ansvar ved en større ulykkes- eller krisesituasjon blir å bistå der de ordinære innsatsorganers ressurser ikke strekker til. Med ordinære innsatsorganer menes politi, brannvesen, redningstjeneste, sykehus og sivilforsvar.

Eksempler på forhold som kommunen får ansvaret for å håndtere i en krisesituasjon:

- Ta hånd om skadde personer, f.eks. ved en større buss- eller togulykke.
- Omsorg for personer som har vært utsatt for større påkjenninger.
- Innkvartering/forpleining av forulykkede, pårørende eller redningsmannskaper.
- Bistand ved evakuering av personer fra et utsatt område.
- Informasjon til pårørende og media.
- Gjenoppretting/reparasjon av skader på kommunikasjonsnett, vannforsyning etc.
- Opprydding og opprenskning etter f.eks. en større forurensningssituasjon.

1.2 BEREDSKAPSMESSIGE HENSYN I SAMFUNNSPLANLEGGINGEN

Sikkerhets- og beredskapsmessige hensyn i kommuneplanleggingen handler om de grep vi tar i den langsiktige planleggingen, for å redusere risiko og gjøre lokalsamfunnet mer robust overfor alvorlige påkjenninger. Kommunen må ta sikkerhets- og beredskapshensyn ved utbygging av areal, kommunikasjoner og forsyningssystem, samt ved utrustning ved samfunnsviktige funksjoner. Slike hensyn veier også tungt ved plassering av kommunikasjonsanlegg og utbygging av tosidig forsyning av strøm og vann. Videre gjøres det risikovurderinger i forbindelse med nybygg. Kommunen skal i tillegg gjennom sine organisasjons-, bemannings- og opplæringsplaner sørge for å være forberedt til å møte en krisesituasjon.

1.3 RISIKO OG SÅRBARHET (ROS)

Til tross for god samfunnsplanlegging er det nødvendig å være forberedt på uønskede hendelser. Før en planlegger aktuelle beredskapstiltak må en kartlegge hvilke risiki eller faremomenter som finnes og hvor sårbar kommunen er for svikt i samfunnsviktige funksjoner. I Ringeby er dette gjort gjennom en risiko- og sårbarhetsanalyse.

Risiko defineres som produktet av sannsynlighet og konsekvens av en uønsket hendelse. Det vil si at det både må være en viss sannsynlighet for at hendelsen inntreffer oftere enn hvert 50. – 100. år og at hendelsen må ha store konsekvenser om/når den inntreffer for at risikoen bedømmes som så stor at den gir grunnlag for spesielle tiltak. Slike risikoreduserende tiltak kan være forebyggende tiltak som reduserer sannsynligheten for at hendelsen inntreffer, eller det kan være kriseplaner/beredskapstiltak som gir grunnlag for rask og effektiv reaksjon når krisen truer eller er inntruffet.

1.4 FOREBYGGENDE TILTAK

Forebyggende tiltak reduserer sannsynligheten for at en uønsket hendelse inntreffer. Planlegging og gjennomføring av slike tiltak er en viktig del av løpende drift i kommunen.

1.5 BEREDSKAP / KRISEHÅNDTERING

Ikke alle uønskede hendelser kan forebygges. Derfor må kommunen planlegge for å redusere virkningen av kriser og katastrofer. Kriseplaner er et nødvendige hjelpemiddel for å kunne reagere raskt og derved redusere konsekvensen av en uønsket hendelse. Et eksempel på en godt utbygget beredskap er brannvesenet som i løpet av få minutter kan sette inn effektiv hjelpeinnsats.

Denne beredskapsplanen og fagplaner gir kommunen et godt grunnlag for effektiv innsats i en krisesituasjon. Planen bygger på "Veileder i kriseplanlegging for kommunens kriseledelse" utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap i 2004, (jfr. direktoratets veileder fra 1995).

1.6 MÅL OG PRIORITERINGER FOR BEREDSKAPSARBEIDET

Beredskapsplanen skal avklare:

- Hvem som har ansvaret for å reagere.
- Når og hvordan det skal reageres.
- Hvilke ressurser som står til disposisjon.

Planen og ansvarsfordelingen må være så klar og konkret at den lar seg drille på forhånd. For å sikre rask og effektiv handling i en krisesituasjon, er det viktig at planens ansvarsstruktur avviker minst mulig fra kommunens normale organisasjons- og ansvarsstruktur.

1.7 KOMPETANSE

I en krisesituasjon vil kommunen få store utfordringer. Noen oppgaver kan planlegges på forhånd, men langt fra alle. Øvelser og andre kompetansehevende tiltak bør gjennomføres for å teste om planene er hensiktsmessige og å styrke kommunens evne til å håndtere kriser, også de som ikke kan planlegges. En organisasjon hvor den enkelte ansatte er vant med å arbeide selvstendig og å ta beslutninger, er også den som er best rustet til å håndtere kriser.

2 KOMMUNAL KRISELEDELSE

2.1 INNLEDNING

2.1.1 MÅLSETTING

Kriseledelsen i Ringeby kommune skal koordinere og lede alle kommunale tiltak når en krise oppstår.

Nødvendige tiltak skal normalt gjennomføres i samsvar med gjeldende fagplaner for beredskapen i de forskjellige utøvende tjenesteenheter.

All kriseledelse skal gjennomføres på lavest mulig nivå jfr. Stortingsmelding 37 1996/97. Kriser innenfor egen kommune skal normalt løses/ledes i egen regi.

2.1.2 DEFINISJONER

Krise er definert i samsvar med "Risiko- og sårbarhetsanalyse for Ringeby" som en uønsket hendelse som rammer større grupper av mennesker og som er mer omfattende enn det ordinære hjelpeapparatet takler tilfredsstillende.

I "Veileder for kriseplanlegging i kommunene" utarbeidet av Direktoratet for Sivilt Beredskap defineres en kriseplan som "forberedte handlinger for å møte ulykker og andre påkjenninger som i art eller omfang går utover det som regnes som normalrisiko i fredstid".

Etterfølgende planer for kommunal kriseledelse er primært utarbeidet for kriser og uønskede hendelser i fredstid. Planene skal/bør enkelt kunne tilpasses tilsvarende situasjoner i krig.

Plan for kommunal kriseledelse er en overordnet plan som sammen med fagplaner for beredskap, utarbeidet av kommunens forskjellige tjenesteenheter og organer, utgjør kommunens totale beredskapsplanverk.

2.1.3 KOMMUNAL KRISELEDELSE

Kriseledelse vil være den kommunalt ansatte som oppdager eller får melding om krisen, inntil ansvaret overtas av overordnet eller annen fagansvarlig.

I en større hendelse vil normalt kommunens toppledelse bli innkalt og etter hvert overta ledelsen. Kommunal kriseledelse vil, etter den første akutfase, være:

- **Rådmann**
- **Tjenesteleder Plan og teknisk**
- **Kommunalsjefer**
- **Ordfører**
- **Beredskapskoordinator**

- **Andre fagpersoner, kommunale eller eksterne, som ansees nødvendige - primært medlemmer i beredskapsrådet.**

Rådmannen leder den kommunale kriseledelsen. Ordfører deltar i oppstart av krisestartmøte for deretter å gå inn i pressekontaktfunksjonen.

2.1.4 ANSVARSDDELING MOT POLITI/LENSMANN OG FYLKESMANN

Politiet er skadestedsleder. Brannvesen og andre aktører som kommune, frivillige organisasjoner, hjelpekorps m.v. yter bistand på skadestedet. Politiet har generelt ansvar for å lede (ledelse betyr også informasjonsansvar):

- Redningsaksjoner hvor det er fare for tap av menneskeliv, fare for skade på mennesker eller tap av store verdier.
- Saker der det er begått straffbare handlinger eller det er mistanke om dette.

Kommunal ledelse må være forsiktig med å kommentere hendelser som vil bli etterforsket for straffbare handlinger, også om forhold som ikke direkte berører etterforskningene. Dersom i tvil kontakt lensmannen.

Lensmannen kan i samråd med kommunen overdra deler av ansvaret for krisehåndteringen til den kommunale kriseledelsen.

Kommunen vil normalt ha ansvaret for kriseledelse for hendelser som strekker seg over lenger tid og hvor fare for menneskeliv er lav, eksempelvis flom, frost, skogbrann o.l.

I henhold til vedtak av 12.12.97 (v/Kongelig resolusjon) er fylkesmannen pålagt, ved større regionale kriser, å overføre ansvaret for kriseledelsen fra politimestrene til egen krisestab.

2.2 VARSLING / INNKALLING / ORGANISERING

2.2.1 VARSLING AV DEN KOMMUNALE KRISELEDELSEN

Enhver ansatt i Ringeby kommune skal, når han/hun får kjennskap til en krise, gjennomføre nødvendige strakstiltak for å begrense skaden. Eventuell akutt meddelelse (info) gis til personer i alvorlig fare.

Ved større kriser skal den kommunale kriseledelsen varsles direkte eller via overordnet linjeleder.

NB! *Mindre kriser og uhell forutsettes fortsatt løst av det daglige driftsapparat uten innkalling av kommunens toppledelse.*

VARSLINGSMØNSTER

Den kommunale kriseledelse varsles primært direkte i denne rekkefølge:

1. Rådmann
2. Tjenesteleder Plan og teknisk
3. Kommunalsjefer
4. Ordfører
5. Beredskapskoordinator

(se egen telefonliste i vedlegg 1)

VARSLING GJENNOM LENSMANNSKONTORET

Dersom krisen varsles via lensmannskontoret (tlf: 6128 4380), skal videre varsling derfra skje etter varslingsmønster beskrevet over.

2.2.2 INNKALLING AV DEN KOMMUNALE KRISELEDELSEN

- Rådmannen (eventuelt stedfortreder) vurderer krisens omfang.
- Rådmannen innkaller etter behov kommunens øvrige kriseledelse og nødvendig fagpersonale i og utenfor kommunen.
- Ordfører, som leder av beredskapsrådet, vurderer når beredskapsrådet skal innkalles.

(se egne telefonlister i vedlegg 1 og 2)

2.2.3 ORGANISERING

KONTORLOKALER, SAMBAND, NØKLER ETC.

- Kontor for kriseledelsen er "Vaala møterom" i Ringeby rådhus. Øvrige kontorer og møterom i rådhuset kan fungere som avlastningskontor.
- Operativt område er "Vaala møterom".
- I rommet finnes whiteboard tavle, flipover ark til tegning/skriving, laminerte kart over kommunen som kan tegnes på, telefon og pc tilknyttet edb-nettverk og flere videokanoner.
- Større møter og stor mediaorientering holdes i kantina i 2.etasje i rådhuset, evt. i Kaupanger.
- Nødstrøm dekkes fra aggregat (også til sentralbord).
- Intern kommunikasjon/informasjonsflyt skal også i krisesituasjoner i hovedprinsippet følge vanlige kommandolinjer (tjenestevei) i administrasjonen.
- Teknisk kommunikasjonsutstyr vil normalt være:
 - Telefon
 - Mobiltelefon

- Telefax
 - E-post
 - Internett
- Hovednøkkel til rådhuset finnes i Fellestjenesten og hos merkantilt personell v/Plan og teknisk. Elektroniske låsesystem administreres av merkantilt personell v/Plan og teknisk.

Fjernsynsapparat er installert i kantina på Rådhuset. Radio med batteridrift finnes på beredskapskoordinators kontor.

Ett komplett sett av kommunale kart finnes på rådmannskontoret.

Oversikt over personer som kan åpne og betjene sentralbordet finnes i bemanningsliste i Fellestjenesten.

2.2.4 BEMANNING

I tillegg til den ordinære kommunale kriseledelsen skal følgende bemanning iverksettes:

- Sentralbordet bemannes etter oppsatt vaktliste.
- Egen person til logging av meldinger og hendelser.

2.3 OPPGAVER

2.3.1 KRISELEDELSENS OPPGAVER

NB! Husk å loggføre alle aktiviteter i krisehåndteringssystemet CIM. Dersom systemet ikke er tilgjengelig brukes eget skjema (se vedlegg 5).

1. Avklare ansvarsforholdet til politi /lensmann (se vedlegg 4).
2. Skaffe oversikt over inntruffet hendelse og hvilke konsekvenser det kan ha for kommunen og kommunens innbyggere.
3. Fylkesmannen varsles ved kriser som omfatter områder utenfor kommunens grenser (se vedlegg 4).
4. Benytte eksisterende (og normale) kommandolinjer i størst mulig grad.
5. Holde løpende kontakt med lensmann/politi og Fylkesmann.
6. Kalle inn nødvendige ledere av faginstanser (egne og eventuelt eksterne) etter behov (se vedlegg 1).
7. Iverksette informasjonstiltak (se kap. 3) og eventuelt nødvendige tiltak knyttet til helse og omsorg (se kap. 4 og 5), evakuering og forpleining (se kap. 6) og krisepsykiatri (se kap. 7).
8. Iverksette gjeldende kommunale fagplaner (se kap. 8).
9. Lede, koordinere og prioritere kommunens totale innsats og utnytte alle tilgjengelige kommunale resurser.
10. Avgi periodisk rapport til Fylkesmannen.

NB! Kommunal kriseledelse er en overordnet funksjon og kriseledelsen skal ikke delta på skadestedet.

2.3.2 FUNKSJONER OG OPPGAVEFORDELING

Kriseledelsen

Funksjon	Innehaver	Kort beskrivelse
Rådmann	Per H. Lervåg	Leder. Planlegger, samordner arbeidet og sørger for iverksettelse av beslutninger i kriseledelsen
Ordfører	Erik Odlo	Nestleder. Øverste informasjonsansvarlige, alle uttalelser til media
Varaordfører	Brede Vestby	Bistår ordføreren, er stedfortreder for ordføreren i kriseledelsen
Kommunalsjef	Gro Li Sletvold	Bistår lederen, er stedfortreder for rådmannen i kriseledelsen
Kommunalsjef (Informasjons-tilrettelegger)	Britt Åse Høyeseven	Planlegger og koordinerer informasjons tiltak på ordførerens vegne, samordner arbeid i kriseledelse og informasjonskontor /ekspedisjon
Tjenesteleder Plan og teknisk	Jostein Gårderløyken	Ressursansvarlig (utstyr og mannskap), styre tilfang og disponering av tilgjengelige ressurser, planlegging av praktiske handlinger og tiltak
Loggfører (beredskaps-kooordinator)	Jan Magne Langseth	Fortløpende registrering av henvendelser og avgjørelser/beslutninger i kriseledelsen
Kartadministrator	Lidvar Barmsnes	Betjening av digitale kartløsninger i kriseledelse ved behov (PC/tavle/prosjektor)

Infokontor

Funksjon	Innehaver	Kort beskrivelse
Informasjons-tilrettelegger	Britt Åse Høyeseven	Planlegger og koordinerer informasjons tiltak på ordførerens vegne, samordner arbeid i kriseledelse og informasjonskontor /ekspedisjon
Kontorleder	Bente F. Bjørge	Styrer informasjonskontorets arbeid, fordeler oppgaver og arbeidsmengde
Nestleder Melding/oppdrag/ informasjon	(bemanningsliste)	Kontorleders stedfortreder. Fortløpende oppgaver på kontoret: Svarer på telefoner, meldinger utenfra, informasjon, loggføring og løser oppgaver fra kriseledelse.
Melding/oppdrag/ informasjon	(bemanningsliste)	Fortløpende oppgaver på kontoret: Svarer på telefoner, meldinger utenfra, informasjon, loggføring og løser oppgaver fra kriseledelse.
Melding/oppdrag/ informasjon	(bemanningsliste)	Fortløpende oppgaver på kontoret: Svarer på telefoner, meldinger utenfra, informasjon, loggføring og løser oppgaver fra kriseledelse.

Ekspedisjon

Funksjon	Innehaver	Kort beskrivelse
Sentralbord	(bemanningsliste)	Fortløpende betjening av henvendelser over telefon
Vakt	Vaktmester	Sørge for ro og orden, og at presse og publikum holder seg til avtalte soner. Skjerme kriseledelsen og infokontor fra pågang fra uvedkommende.
Mat/servering	Evy Håvaldsrud	Sørge for mat og drikke til involverte.
Intern budtjeneste		Sørge for at henvendelser og oppdrag/beskjeder kommer dit de skal.

2.4 FULLMAKT

Ordfører disponerer inntil 1,5 millioner kr. til skadebegrensning og nødvendige sikringstiltak for å verne liv, verdier og miljø, hjelp ved akutt behov for opprydding, og utbedring av materielle skader og funksjonsforstyrrelser.

Rammebeløpet på 1,5 millioner kroner kan overskrides ved påtrengende behov og hvor tid eller praktiske grunner tilsier at bevilgende folkevalgte organ ikke kan sammenkalles. Oversikt over forbruk av midler etter ovenstående skal så snart som mulig forelegges formannskapet til godkjenning.

Ordfører kan delegere bruken av midlene til kriseleder.

2.4.1 DELEGERT FULLMAKT TIL KOMMUNAL KRISELEDELSE

Når riket er i krig eller krig truer, eller rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare kan lokale forvaltningsorganer utøve myndighet i samsvar med «Lov om særlige rådgjerd under krig, krigsfare og lignende forhold» (lov av 15.desember 1950).

Når det oppstår krig, krigsfare eller andre ekstraordinære kriseforhold som kan hindre eller vanskeliggjøre produksjonen eller tilførsel av forsyninger får ordføreren rekvisisjonsrett i samsvar med «Forsynings- og beredskapstiltaksloven» (lov av 14.desember 1956) og «Det sivile rekvisisjonsreglement» (fastsatt ved Kronprinsregentens resolusjon av 15.november 1963).

I krisesituasjoner gis den kommunale kriseledelsen ved rådmannen (leder) følgende fullmakter:

- Omdisponere kommunalt personell og maskiner/redskaper til påtrengende hjelpetiltak og utføring av andre nødvendige oppgaver som situasjonen krever.
- Stanse midlertidig enkelte av kommunens virksomheter hvor dette er nødvendig for å omorganisere ressurser til redningstjeneste m.m.
- Pålegge overtid- og ekstraarbeid.
- Utøve nødvendig kommunal myndighet som situasjonen krever.

I rådmannens fravær delegeres fullmakter videre til (i prioritert rekkefølge) kommunalsjefer, ordfører, beredskapskoordinator.

2.5 NEDTRAPPINGSFASE/ETTERBEHANDLING

Kriseledelse vedtar:

- At krisen er over og at kommunen går tilbake til vanlig drift.
- Om (og eventuelt hvor lenge) opplegg for kriseinformasjonen skal opprettholdes etter at kriseledelsens andre oppgaver er avsluttet.
- Igangsetting av nødvendig tiltak for oppfølging av alt innsatspersonell.

2.6 EVALUERING

Vurdering/gjennomgang av hendelsesforløp av krise vurderes så snart som mulig etter at krise er avsluttet.

- Gjelder alle oppgaver og aktiviteter som tilligger kommunal kriseledelse.
- Det skal utarbeides en skriftlig rapport etter evaluering.
- Ved vesentlige avvik fra planen skal denne vurderes endret umiddelbart.

3 INFORMASJON

Informasjonsplanen viser hvilke ressurser (materiell /mennesker) som står til rådighet for kriseledelsen.

3.1 MÅLSETTING FOR INFORMASJON I KRISESITUASJON

Informasjon i krise skal gis hurtig og korrekt til:

- kommunale organ
- rammede - involverte i krisen (skadde/overlevende/evakuerte)
- pårørende / enkeltpersoner
- befolkning generelt
- mediene

3.2 OVERORDNEDE INFORMASJONSPRINSIPPER VED KRISEHÅNDTERING

- Informasjon er et lederansvar. Den som leder krisehåndteringen er ansvarlig for at informasjon blir gitt - korrekt, raskt og målrettet.
- Informasjon skal gis samordnet fra alle ledd og framstå enhetlig for mottageren.
- Informasjon skal komme aktivt fra den som har ansvaret.
- Informasjon skal følge vanlige kommandolinjer for melding i systemet.
- Informasjon skal bygge på dialog med omverdenen.

Informasjonsansvar ved krisehåndtering.

Det er rådmannen som har det overordnede informasjonsansvar innad i kriseledelsen.

Kriseledelsen skal holde seg orientert om krisens utvikling og opprette informasjonskanaler slik at all informasjon gis riktig og ensartet.

3.3 INFORMASJONSFLYT

Intern informasjon

Med intern informasjon forstås informasjonsflyt / kommandolinjer for informasjon mellom kriseledelse, kommunenes øvrige organer og de involverte i krisen på stedet.

Ekstern informasjon

Offisiell pressekontakt i kommunen skal være ordfører. Med ekstern informasjon forstås informasjonsflyt / kommandolinjer for informasjon mellom kriseledelse, pårørende, befolkning generelt og mediene.

Rådmannen skal selv eller bemyndige andre i infosystemet til å:

- Oppdatere og bruke informasjonskanaler
- Holde informasjonsleddene oppdaterte
- Styre pressekonferanser

Teknisk tilrettelegging avklares med informasjonsansvarlig og er informasjonskontorets ansvar etter "ordre" fra kriseledelsen.

3.4 INFORMASJONSKANALER

Telefonnummer etc., se vedlegg 1

Radio:

- Radio Exact
- NRK Oppland
- P 4

Lokalaviser :

- GD
- Dølen

Intern elektronisk post til ansatte i Ringebu kommune.

Kommunens hjemmeside: <http://www.ringebu.kommune.no>

Kommunens intranettside

Sosiale medier

3.5 INFORMASJONSKONTORET FOR PUBLIKUM, PÅRØRENDE OG MEDIER

INFORMASJONSKONTOR

Informasjonskontor opprettes i Fellestjenesten i Rådhuset.

Telefonlinjer inn til informasjonen er:

Sentralbord: 6128 3000

Direktelinjer: Tas i bruk etter behov

Kantina i rådhuset benyttes til pressekonferanser og vil også fungere som venterom for pressen.

Grønt møterom benyttes til møter. Øvrige møterom i rådhuset og Kaupanger benyttes ved behov.

EVAKUERING

Ved evakuering av mennesker skal en (eller flere) fra informasjonsavdelingen være tilstede i mottaket og der håndtere informasjonsansvaret. Informasjonsavdelingens representant skal sammen med medisinsk ansvarlig regulere forbindelse mellom evakuerte og mediene. Se også kap. 6 for evakueringsplan.

ANSVARLIG LEDER AV INFORMASJONSAVDELINGEN

Tjenesteleder for Fellestjenesten er overordnet ansvarlig for informasjon som gis fra Fellestjenesten, gir ordre til betjening, etter ordre fra kriseledelsen, om hvilke opplysninger som kan gis til publikum/pårørende og har ansvar for at annen informasjon ikke kommer ut.

Tjenesteleder for Fellestjenesten gir kriseledelsen opplysninger om hvilken oppfatning han/hun har av informasjonsbehovet.

BETJENING AV INFORMASJONSAVDELINGEN

Alle tilsatte i Fellestjenesten ifølge egen liste for bemanning.

INFORMASJONSAVDELINGENS OPPGAVER

1. Gi informasjon til publikum/pårørende etter oppdrag fra kriseledelse (ved dødsfall eller alvorlig skade gis informasjon til pårørende fortrinnsvis via prest).
2. Gi mediene informasjon om pressekonferanse, utlevere pressemeldinger fra kriseledelse og henvise mediepersoner til oppholdsrom hvor de kan vente på ny informasjon.
3. Henvise pårørende til rette vedkommende/sted (kriseteam, se også kap 7).
4. Henvise publikum til sted hvor de kan vente på videre informasjon.

INFORMASJON TIL PÅRØRENDE SOM KOMMER TIL RINGEBU RÅDHUS / KRISELEDELSE

Håndtering:

Det opprettes kriseteam som ledes av ledende helsesøster som står i kontakt med kriseledelsen (se kap. 7).

Leder for Helsetjenesten innkaller betjening etter egen fagplan.

Informasjonsskontor for pårørende opprettes ved behov.

3.6 INFORMASJON ETTER KRISEN

Kriseledelsen vurderer en nedtrappingsplan for kriseinformasjon i samråd med førstelinjetjenesten - informasjonsskontoret og kriseteamet som har fanget informasjonsbehovet.

4 HELSEMESSIG OG SOSIAL BEREDSKAP

Dette kapitlet bygger på forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap, fastsatt 23. juli 2001 med hjemmel i lov av 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven) § 2-2 fjerde og femte ledd, § 4-2 tredje ledd og § 6-2 første ledd.

<http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20010723-0881.html>

Overordnet Nasjonal helse- og sosialberedskapsplan:

http://www.coe.int/t/dg4/majorhazards/ressources/virtuallibrary/materials/norway/Helse_og_sosial_beredskapsplan.pdf

4.1 INNLEDNING

4.1.1 HENSIKT

Planen er en del av kommunens samlede beredskapsplanverk, og skal sikre at kommunens helse- og omsorgstjeneste effektivt og hurtig kan makte

- en krisesituasjon i fred, og
- omstilling fra fred til krig

Det er utarbeidet særskilt katastrofeplan (se kap. 5) for større ulykker i fred som med enkelte tilpasninger også nyttes i krig.

Det bør kjøres minst en øvelse i hver planperiode. Rådmannen initierer øvelsen.

4.1.2 ANSVAR OG OPPGAVER

Helse- og omsorgstjenestene i kommunen skal forberede og gjennomføre tiltak for å kunne opprettholde en tilfredsstillende tjeneste også under kriser og krig.

Helse- og omsorgstjenesten disponerer ved beredskap/krig alle offentlige og private ledd av helse- og omsorgstjenesten hvor kommunen er eier eller bruker.

Sykehusene reserveres for de alvorligste skader og sykdommer.

Helse- og omsorgsinstitusjoner må utnyttes maksimalt for utvidelse av behandlings- og sengekapasitet. I sykehus og kommuner utenfor evakuerings- eller krigsutflyttingsområder skal det etableres suppleringsavdelinger og/eller pleiestasjoner, og utvidelse av den hjemmebaserte pleie og omsorg.

Sikring og eventuelt flytting av helse- og omsorgsinstitusjoner i utsatte områder.

Det legges opp reservelager av medisinsk materiell og utstyr i alle ledd av helse- og sosialtjenesten.

Befolkningen må i større grad innstilles på selvhjelp og nabo hjelp.

4.2 OVERGANG FRA FRED TIL KRIG

4.2.1 OMPRIORITERING AV OPPGAVER

De normale fredsoppgaver skal så langt det er mulig søkes løst også i en beredskaps- og krisesituasjon. Kommunen kan imidlertid komme i en slik situasjon at det blir nødvendig å redusere eller midlertidig avvike enkelte oppgaver.

Følgende oppgaver må prioriteres:

- legetjeneste inkl. legevakt
- redningstjeneste ved medisinske katastrofer/ulykker
- ambulansetjeneste
- overvåking/forebyggende helsetjeneste med henblikk på å hindre eller begrense epidemier
- pleie- og omsorgstjeneste i og utenfor institusjon, herunder utvidelse og eventuell flytting
- jordmortjeneste
- psykisk helsevern
- forebygge og avhjelpe sosiale problemer, tiltak for barn og utsatte grupper, økonomisk hjelp til livsopphold

Følgende oppgaver nedprioriteres og/eller avvikles:

- ordinær saksbehandling for politiske utvalg
- plan- og utredningsarbeid
- helsestasjonstjeneste, unntatt vaksinasjoner
- skolehelsetjeneste
- bedriftshelsetjeneste
- edruskapsvern
- fysioterapitjeneste
- tannhelsetjeneste

4.2.2 ORGANISERING

Organisasjon og ansvarsfordeling vil i størst mulig grad bli opprettholdt som i fred.

Rådmann/ kommunalsjef vil ha det overordnede ansvar i nært samarbeid med lederne av de enkelte tjenesteområder:

- Tjenesteleder for helsetjenesten vil ha det samlede ansvar for de forebyggende og behandlende helsetjenester. Ved katastrofer eller større ulykker i fred eller krig, vil denne, i nært samarbeid med kommunelege I få et overordnet ansvar for disponering av kommunehelsetjenestens ressurser. Kommunelege I vil måtte ha alle nødvendige fullmakter som situasjonen krever.
- Tjenesteleder for Linåkertunet med ansvar for helse- og omsorgstjenestene innenfor institusjon.
- Tjenestelederne for henholdsvis Hjemmetjenesten distrikt Nord og distrikt Sør med ansvar for pleie- og omsorgstjenestene utenfor institusjon, da innenfor hvert sitt distrikt, evt. begge distrikter hvis den ene er fraværende.
- NAV vil ha det samlede ansvar for sosialtjenesten.

4.3 FOREBYGGENDE HELSETJENESTE/OVERVÅKING - EPIDEMIBEKJEMPELSE

4.3.1 GENERELT

Under krig er det realistisk å regne med en forverring av hygien som følge av krigshandlinger, folkeforflytninger, kommunikasjonsbrudd, sabotasjer etc, som vil medføre endringer i ernærings-, bolig-, renslighets-, drikkevanns-, kloakk- og renovasjonsforholdene, og endring i lege- og sykehustjenesten. Dette fordrer at helsetjenesten raskt og effektivt kan sette i verk tiltak som kan hindre eller begrense epidemier. Kommunehelsetjenesten, ved medisinsk faglig rådgiver – smittevernlegen (her: kommunelege I), har ansvaret for å treffe slike tiltak. Tiltakene vil i første rekke omfatte inspeksjon, kontroll, eventuelt prøvetaking/undersøkelse og veiledning overfor kommunenes ledelse, fagorganer og befolkningen.

Det etableres et nært samarbeid med mattilsynet, distriktsveterinæren og andre fagorganer i kommunen, særlig tjenesteenheten Plan og teknisk og tilflyttingsnemnda.

Helsetjenesten skal i det forebyggende arbeid legge vekt på å etablere en skjerpet kontroll og tiltak innen følgende områder:

- kontroll ved mottak av tilflyttere/evakuerte
- mattilsynet, herunder drikkevann
- renovasjonstjenesten
- omgivelseshygiene, kloakk, bekjempelse av skadedyr, radioaktivt nedfall, personlig hygiene og bolighygiene

4.3.2 NÆRINGSMIDLER OG DRIKKEVANN

Beredskapsplan for Mattilsynet for Sør-Gudbrandsdal utarbeides av tilsynet selv.

Ved kriser eller krig vil arbeidet med å sikre befolkningen helsemessige trygge næringsmidler måtte prioriteres framfor de mer kvalitetsmessige aspekter ved frambudet av næringsmidler.

Hygienisk tilsyn og kontroll med drikkevann og lett bedervelige næringsmidler må antas å være kommunehelsetjenestens og næringsmiddeltilsynets viktigste oppgaver.

Ved knapphet og rasjonering på næringsmidler, vil faren for frambud av forfalskede næringsmidler og næringsmidler med usikker opprinnelse øke. Tidvis svikt i elektrisitetsforsyning vil gi sterkt nedsatt holdbarhet grunnet mindre mulighet for bruk av kjøling og frysing. Rådgiving og informasjon om bruk av andre konserveringsmetoder som salting og hermetisering, må forventes å bli aktuelt i samråd med næringsmiddeltilsynet og distriktsveterinæren.

I henhold til lov om helsemessig beredskap av 02.12.55, § 5, plikter eier eller bruker av vannverk å treffe tiltak som er nødvendig for å opprettholde drikkevannsforsyningen, og for å hindre spredning av smittestoffer eller andre skadelige produkter gjennom drikkevann. Dessuten omtaler lov om sivilforsvaret av 17.07.53 vannforsyning i § 15, der det heter at kommunen skal sørge for reserve- og sikringstiltak for vannforsyningen og de tekniske anlegg. Tiltakene skal omfatte:

- opplegg av reserveutstyr til rensing eller desinfeksjon av drikkevann, samt reservemateriell til reparasjon av dammer, pumpeverk og fordelingsnett
- opplæring av reservepersonell

Tjenesteenheten Plan og teknisk er tillagt ansvaret for at det blir utarbeidet sikkerhets- og beredskapsplan for vannforsyningen i kommunen i henhold til Miljødepartementets veileder ISBN 82-7243-849-6. Det vises til kap. 8 for kommunale fagplaner for beredskap.

4.3.3 RENOVASJONSTJENESTEN

Kommunen har offentlig renovasjon og ukentlig tømmerutiner. Dette vil bli opprettholdt, og ved tilflytting eventuelt i hyttebebyggelsen i kommunen.

Avlevering av søppel foregår i dag på fellesanlegget på Frya miljøstasjon, som opprettholdes i en krisesituasjon. Septikslam tømmes på kloakkrenseanleggene. I en krigssituasjon kan det oppstå avleveringsproblem. Som alternativt tømmested vil tjenesteenheten Plan og teknisk utpeke deponeringsplasser.

4.3.4 ATOMULYKKER

Det er oppnevnt et Faglig råd for atomulykker i fredstid med sekretariat og operasjonssentral i Statens strålevern som har ansvar for atomberedskapstiltak, og har oppgaver både i det løpende beredskapsarbeidet og i forbindelse med akutsituasjon.

Ved atomulykker skal Faglig råd:

- innhente og bearbeide informasjon og måledata, og utarbeide prognoser og oversikter over situasjonen
- gi samordnede råd til ansvarlige myndigheter for øvrig, med sikte på å beskytte liv og helse og andre viktige samfunnsinteresser

- sørge for samordnet informasjon til myndigheter, publikum og medier

Fylkesmannen har det overordnede ansvar for beredskapen i fylket, og har utpekt et koordineringsutvalg/atomberedskapsgruppe som vil sørge for samordning av de tiltak som skal iverksettes ved atomulykker i fredstid som berører fylket. Fylkeslegen og næringsmiddeltilsynet er representert i utvalget/gruppen.

Kommunen skal følge opp tiltak som iverksettes av fylkesmannen, og gi informasjon og råd til befolkningen, myndigheter og media i egen kommune i overensstemmelse med informasjon fra sentrale myndigheter og fylkesmannen.

Mottiltak ved atomulykker omfatter dosereduserende tiltak og for å redusere helsevirkninger av strålingen. Valg av tiltak avhenger helt av type ulykke, hvordan den utvikler seg og påvirker Norge. Ulike tiltak som myndighetene rår over er:

- anbefaling om bruk av jodtabletter
- anbefaling om innendørs opphold
- opphold i tilfluktsrom
- evakuering av områder (kortvarig)
- begrensing av tilgang til områder
- rensing av personer
- medisinsk behandling av bestrålte personer
- rensing av hus og nærmiljø
- sikring og fjerning av radioaktive fragmenter
- slukking av branner o.l.
- restriksjoner i produksjon av matvarer
- beiterestriksjoner for dyr
- rensingstiltak rettet mot husdyr osv.
- dyppløying av dyrket mark
- langvarig fraflytting av områder

Andre tiltak kan være informasjon til befolkningen, media etc., opprettelse av attestasjonsordninger for eksportprodukter, informasjonstiltak overfor sensitive eksportmarkeder og tiltak for å dempe eventuelle skadevirkninger for turistnæringen.

Ved beredskap/krig har sivilforsvaret ansvaret for å varsle sivilbefolkningen ved fare for radioaktivt nedfall. Til dette formål er det opprettet Radiacvarslingsgrupper hos 7 av landets fylkesmenn. Disse har som formål å vurdere innkomne måleresultater fra målepatruljer som er plassert i alle kommuner, samt sørge for at varsel blir sendt til sivilbefolkningen. Målepatruljene er bemannet med sivilforsvarspersonell, og har sitt utstyr utplassert lokalt. I vår landsdel er det egen Radiacvarslingsgruppe, og sivilforsvarskretsene har svært mange målepatruljer innen landsdelen. Varsel om radioaktivt nedfall gis over NRK, og samkjøres med varslingssignalet - "Viktig melding - lytt på radio". Radiacvarslingsgruppene og målepatruljene kan også bli aktivisert ved atomulykker i fred.

4.4 HELSETJENESTEN I KOMMUNEN

4.4.1 GENERELT

Helsetjenestene i kommunen er , med unntak av hjemmetjenester og sykehjem, samlet i helsesenteret på Fåvang. Her inngår 3 leger + turnuskandidat, 2 fysioterapeuter,

1 ergoterapeut, 2 helsesøstre, 1 jordmor og 5 stillinger innen psykisk helsevern/rus.

4 fysioterapeuter fordelt på 3 studioer, 2 i Ringeby og 1 i Fåvang.

Helsesenteret har egen skadestue med direkte adkomst/innkjørsel for ambulanse, og 3 undersøkelsesrom i tillegg til legekantorene.

Bygningen har ikke nødstrømsaggregat (pr. 1. mai 2012) men eksisterende aggregat på Linåkertunet kan bli flyttet hit i 2012/2013 i forbindelse med at nytt og større aggregat må anskaffes på Linåkertunet som en del av pågående utbygging.

4.4.2 PLANLAGTE UTVIDELSER

Kommunen må være forberedt på at det kan bli et sterkt øket behov for utvidet kapasitet i forbindelse med tilflytting, utskrivning fra sykehus, krigshandlinger og epidemier.

Helsesenteret har, i tillegg til 2 venterom, 2 store møte- og pauserom som kan benyttes til andre formål. Dette kan også være aktuelt for noen av kantorene på senteret, som gjennomgående er romslige: 16–20 m².

4.4.3 PLANLAGT FLYTTING

Hvis det er/forventes strømbrydd over lengre tid, og spesielt vinterstid, bør deler av tjenesten flyttes til Linåkertunet der det er nødstrømsaggregat.

4.4.4 PSYKOSOSIALE STØTTETJENESTER

Ringeby kommune har som nevnt en egen fagenhet for psykisk helsevern og rusomsorg bestående av 5 hele stillinger, hvorav 3 er høgskoleutdannet.

Tjenesten ivaretas også av sorg- og støttegruppen som er etablert i samarbeid med kirken og lensmannen.

Retningslinjer for psykososiale støttetjenester ved ulykker og katastrofer er gitt i Sosialdepartementets rundskriv I-18/92. Dette følges også i en krigssituasjon så langt det er mulig, men det er realistisk å regne med at mulighetene for bistand fra fylkeshelsetjenesten vil være mindre. Se kap. 7.

4.5 PLEIE- OG OMSORGSTJENESTEN I KOMMUNEN

4.5.1 GENERELT

Det er en sjukeheim på Fåvang ("Linåkertunet") med 53 plasser og et eldresenter i Ringebu med 35 leiligheter. Sjukeheimen er under ombygging og skal stå ferdig våren 2013.

Tilknyttet sjukeheimen er også 16 omsorgsboliger fordelt på tre etasjer ("Omsorgen").

Hjemmetjenesten i kommunen er fordelt på to distrikter: Nord og Sør, med hjemmesykepleie og hjemmehjelp.

I tillegg kommer Hjemmetjenesten Miljøterapi m/Hageskogen bofellesskap, som har ansvaret for ca. 20 utviklingshemmede uansett hvor de bor i kommunen.

Nattjenesten er har 3 vakter på sjukeheimen, 1 vakt i hjemmetjenesten (hele kommunen), 1 vakt på Ringebu eldresenter m/omegn, 1 vakt på Hageskogen bofellesskap (sum = 6 vakter totalt alle netter).

Kommunen må være forberedt på at det kan bli et sterkt økt behov for utvidet kapasitet i pleie- og omsorgstjenesten i forbindelse med tilflytting, utskrivning fra sykehus, krigshandlinger og epidemier. Likeledes kan det bli behov for omdisponering av ressursene.

4.5.2 PLANLAGTE UTVIDELSER

Linåkertunet har 53 senger, utvides til 64 senger pr. dag. Når nybygget står ferdig vil kapasiteten ved katastrofe/krig bli større.

Omsorgsboliger ved Linåkertunet (Omsorgen) har 16 leiligheter. Kan utvides til 32 senger (evt. også 64).

Ringebu eldresenter (RES) har 35 leiligheter. Kan utvides til 70 senger.

En antar at ca 20% av belegget ved Linåkertunet kan utskrives ved krig, hvis nødvendig.

Både Ringebu Eldresenter og Linåkertunet har nødstrømsaggregat.

Omsorgsboliger i Tromsnesveien 9 har ikke pr. dato nødstrømsaggregat, men det er nå (pr. 1. mai 2012), under byggeprosessen på Linåkertunet, oppe til vurdering i forhold til behov.

Dessuten er det mulig å ha en provisorisk pleie- og omsorgsstasjon på Ringebu folkehøgskole med mange senger, dersom skolen ikke er disponert av andre. Rekvisisjonsdokumenter for skolen må besørges av rådmannen.

Tjenesteleder ved Linåkertunet må ta initiativ til et samarbeid med leder for Ringebu Eldresenter for å utarbeide detaljert plan for de ovennevnte utvidelser. Tjenesteleder ved Linåkertunet utpeker eventuell styrer for pleie- og omsorgsstasjon på Ringebu folkehøgskole, dersom det skulle bli aktuelt.

Tjenesteleder for hjemmetjenesten Nord og tjenesteleder for hjemmetjenesten Sør skal dessuten være forberedt på utvidelse av hjemmetjenesten i kommunen etter behov, avhengig av tilgangen på personellressurser. I første omgang vil utvidelsen skje ved at de tilsatte i deltidsstillinger går over i heltidsstillinger, og arbeidstiden generelt utvides.

Hvis behov kan også ansatte i kommunens miljøterapijeneste som ikke er på arbeid tilkalles. Da i samråd med tjenesteleder for Hjemmetjenesten miljøterapi.

Se kap. 5 – Helsemessig og sosial katastrofeplan.

Barnehagevirksomheten i kommunen må planlegge utvidelse av kapasiteten og åpningstider i de bestående barnehager.

I tillegg bør vurderes å opprette en heldøgnsbarnehage for helsepersonellens barn hvis det skulle være en stor krisesituasjon og disse må pålegges utvidet arbeidstid.

4.5.3 MATFORSYNING

Institusjonskjøkkenet på Linåkertunet kan koke mat på gass i ca seks uker.

Reservene av de viktigste matvarer vil vanligvis holde for inntil 14 dager.

Ferskvarer som melk og grønnsaker inntil 7 dager.

Det er også et mindre kjøkken på Ringeby Eldresenter, med noe lager av matvarer.

Dersom Linåkertunet selv skulle bli utsatt for brann og pasientene må evakueres vil disse bli transportert til Ringeby Eldresenter, evt. Ringeby Helsesenter, alt ettersom hva som er mest hensiktsmessig.

4.5.4 PLANLAGT FLYTTING

Ringeby kommune er i utgangspunktet ikke fraflyttingsområde. Det er derfor ikke forhåndsplanlagt noen flytting av pasienter/klienter i de bestående institusjoner. Flytting av pasienter/klienter og virksomhet blir kun aktuelt når bygninger som nyttes blir ødelagt eller skadet. Valg av sted vil i tilfelle skje i samråd med kommunens ledelse ut fra den aktuelle situasjon.

4.6 NAV RINGEBU

4.6.1 GENERELT

Nav skal bidra til befolkningens økonomiske og sosiale trygghet, og legge særlig vekt på å bedre levevilkårene for vanskeligstilte. I en krigssituasjon er det grunn til å regne med at denne siden av Nav må forsterkes. Følgende oppgaver må prioriteres:

- bistand ved mottak av tilflyttere
- økonomisk hjelp til livsopphold
- forebygge og avhjelpe sosiale problemer, rettledningstjeneste og tiltak for utsatte grupper, barn/unge, eldre, funksjonshemmede

Bemanningen styrkes ved at deltidsansatt fagpersonell går over i hel stilling. For øvrig vil en søke å finne personer blant tilflytterne med nødvendig fagkompetanse. Dessuten vil en søke assistanse fra de frivillige organisasjoner i kommunen.

4.6.2 ØKONOMISK HJELP TIL LIVSOPPHOLD

En regner med at mange av tilflytterne vil være avhengig av utbetaling fra Nav. I en overgangsfase, før trygdeutbetalingene har kommet i gang, regner en med stor pågang. Hjelp til tilflyttere bør fortrinnsvis gis i form av kontantytelser. Ved manglende tilgang på kontanter, kan det bli nødvendig å gi rekvisisjoner på naturalytelser. Nivået på ytelsene bør sikre folk forsvarlig livsopphold.

4.6.3 TILTAK FOR BARN/UNGE

Vedrørende barnehagevirksomheten vises til pkt. 4.5.2. Barneverntjenesten må ta hånd om barn/unge hvor omsorgspersonene/foreldre blir borte, eller svikter av andre grunner. Det må sørges for forsvarlig omsorg i fosterhjem eller barnehjem. Barnehjem er ikke planlagt, men kan bli nødvendig som et provisorium i spesielle situasjoner.

Det er i fredstid et nært samarbeid mellom skole, sosialtjenesten, tjenesten for funksjonshemmede og barnevernstjenesten. I krigstid med stor tilflytting må dette samarbeid utvides. Omsorgen bør ta sikte på at barn/unge slipper å måtte oppleve mer enn strengt tatt nødvendig når det gjelder hendelser i tilknytning til krigshandlinger. Omsorgen blir derfor ikke bare et spørsmål om tilsyn, men også trygghet og vern på best mulig måte.

4.7 PERSONELL

4.7.1 GENERELT

Det vil ved beredskap/krig bli innført tjenesteplikt for helsepersonell, og alminnelig sivil arbeidsplikt for øvrige personellgrupper. Alt personell som er ansatt i helse-, omsorgs og sosialtjenesten, og som ikke er mobiliseringsdisponert i Forsvaret eller sivilforsvaret, plikter således å fortsette i sine stillinger.

Arbeidstidsbestemmelsene blir suspendert. Dette medfører at deltidsansatte kan pålegges heldagstjeneste, og at arbeidstiden generelt kan utvides til 12 timer pr. døgn. De enkelte avdelingsledere har fullmakt til utvidelse av arbeidstiden etter behov.

4.7.2 PERSONELLOVERSIKTER

Se vedlegg 10.

Når det gjelder ansatte i helse- og sosialtjenesten er det for tiden så langt en vet ingen av fagpersonellet som er mobiliseringsdisponert.

En viktig ressurs er helse- og omsorgspersonell i kommunen som ikke er i aktiv tjeneste, og som kan pålegges tjenesteplikt/arbeidsplikt ved beredskap/krig. Spesielt gjelder dette sykepleiere og hjelpepleiere.

Tjenestelederne for hvert av de 5 tjenesteområdene sørger for registrering, varsling og innkalling til tjeneste.

4.7.3 PERSONELLDEKNING

Gjennomgående er det i dag kun en viss andel av de tilsatte sykepleiere, hjelpepleiere, hjemmehjelpere og assistenter som tjenestegjør i full stilling. De fleste er i 50%-70% stilling.

Ved utvidet arbeidstid og innkalling av ikke aktivt helsepersonell, regner en med at det er god personellmessig dekning for de planlagte utvidelser i pleie- og omsorgstjenesten. I tillegg kommer at betjening følger med pasienter/klienter ved eventuell tilflytting fra institusjoner i andre kommuner.

Kommunens Røde Kors hjelpekorps har trolig noen korpsmedlemmer som kan disponeres av helse- og omsorgstjenesten ved beredskap/krig. Disse vil bli disponert til redningstjeneste/ utrykning, eventuell etablering av pleie- og omsorgsstasjon på Ringeby folkehøgskole, og annen bistand etter behov.

Personellbehov for øvrig melder avdelingslederne ved beredskap/krig til helse- og sosialadministrasjonen, som vil søke dette løst ved rekvisisjon til arbeidsformidlingen eller i samarbeid med de frivillige organisasjoner.

Behov for fagutdannet helsepersonell, leger, tannleger, farmasøyter, psykologer, sykepleiere, hjelpepleiere, jordmødre, fysioterapeuter, vernepleiere, ergoterapeuter, fotterapeuter og tannpleiere meldes til fylkeslegen.

4.8 MATERIELL, FORSYNINGER OG TRANSPORT

4.8.1 OPPLEGG AV RESERVELAGER

Tjenestelederne ved henholdsvis Linåkertunet og Ringeby Eldresenter (Hjemmetjenesten Distrikt nord) er ansvarlig for at det blir lagt opp reservelager av materiell og utstyr med henblikk på forsyningssvikt i fred og under krig.

Det gjelder spesielt:

- medisinsk forbruksmateriell som skal dekke normalt fredsforbruk for minst 3 måneder. Fortrinnsvis legges opp flergangsutstyr når dette kan skaffes til erstatning for engangsutstyr.
- legemidler legges opp ut fra en vurdering av hvilke preparater som vil være viktigst i en krisesituasjon
- ta vare på utrangert materiell som kan komme til nytte i en krisesituasjon
- sørge for et nødvendig antall ekstra senger og/ eller madrasser for en evt. dobling av antall beboere, jfr. pkt. 4.5.2
- Sanitetsforeningene har kjøpt inn rundt 100 ullpledd som pr. dato er lagret på brannstasjonen i Ringeby

4.8.2 HELSEBEREDSKAPSENHETER

Sivilforsvarets fredsinnsettingsgruppe har også en del utstyr lagret i Ringeby.

4.8.3 DEKNING AV MATERIELL

For å dekke den planlagte utvidelse i pleie- og omsorgstjenesten, jfr. pkt. 4.5.2, med mange senger, er det tilstrekkelige reserver av kjøkken, serveringsmateriell og sengetøy etc.

Dessuten finnes det mange senger med utstyr på internatet ved Ringeby folkehøgskole.

For øvrig regner en med at institusjoner som flytter sine pasienter til Ringeby sender med noe lettere materiell og utstyr, pleiemateriell, medisiner etc.

4.8.4 FORSYNINGER AV MEDISINSK FORBRUKSMATERIELL

Forsyninger av legemidler og annet medisinsk forbruksmateriell vil ved forskjellige tiltak fra sentrale helsemyndigheter og fylkeslegen søkes opprettholdt som i fred, men en må regne med at leveringssvikt og endringer i distribusjonstjenesten kan oppstå, flytting av apotek, forhandlere etc. Helse- og omsorgstjenesten forutsettes holdt underrettet om slike endringer fra fylkeslegen, som vil regulere og prioritere etterforsyningstjenesten på dette området.

Innskrenkning i bruk og omsetning av beredskapsmessig viktige legemidler og medisinsk forbruksmateriell vil bli iverksatt i en tidlig fase. Helseadministrasjonen må da sende ut kunngjøring som framgår av vedlegg 8.

I en situasjon med leveranseproblemer på grunn av krig eller andre krisesituasjoner, vil deler av de lover og forskrifter som gjelder for drift av apotek og utlevering bli opphevet, og det vil bli aktuelt å innføre rasjonering av samtlige legemidler, eller grupper av dem. Retningslinjer for gjennomføring av slik rasjonering ved apotek følger som vedlegg 9.

4.8.5 KRAFTFORSYNING - STRØMBRUDD

Oppstår det strømbrydd over hele eller deler av kommunen og dette vedvarer over noen tid, kan det få uante konsekvenser for helsetilstanden i befolkningen. Eldre, syke og småbarns-familier er særlig sårbare grupper. Matvaresituasjonen, drikkevannsforsyningen og hygieniske forhold kan forverres over tid. Vinterstid vil en slik situasjon være ekstra alvorlig pga at elektrisitet kan være hoved- eller eneste oppvarmingskilde. Det er derfor viktig at helse- og omsorgstjenesten kontinuerlig følger situasjonen, og i samarbeid med kommunens ledelse setter i verk adekvate tiltak.

Følgende tiltak kan være aktuelle:

- Linåkertunet har installert et større nødstrømsaggregat (144 kw)
Aggregatet kobler inn oljefyren. Linåkertunet har alltid minst to 200-liters oljefat i reserve, noe som holder til oppvarming av hele sjukeheimen i ca. 24 timer (forbruk ca 25l/t). Aggregatet kan i tillegg kjøres på fyringsoljen beregnet på oljefyren, et lager som minimum er på 5000 liter, maksimum 12.000 liter.
Merk: En kald vinterdag med -25°C forbruker oljefyren selv ca. 720 liter i døgnet av dette lageret (forbruk ca. 30 l/t).
Merk også at "Omsorgen", de 16 omsorgsboligene som er tilknyttet Linåkertunet, ikke dekkes/varmes opp av dette anlegget)
- prioritering av tilgjengelig strøm, aggregater og alternative varme- og lyskilder til helsesenteret og apoteket
- etablering av krise- eller kontaktttelefon
- ekstra tilsyn og omsorg for sårbare grupper, eldre, syke og funksjonshemmede som bor i omsorgsboliger / egne hjem. Hvis behov transportere personer til sjukeheimen, se kap. 4.8.6.
- etablering av varmestuer, omflytting av pasienter/klienter. Etablering av matstasjoner, ombringelse av mat etc.
- bistand til småbarnsfamilier. Linåkertunet eller Ringeby eldresenter med strømaggregat kan være en stasjon hvor man kan få varmt vann, varm mat, stell og vask av sine barn, klær etc.
- informasjon til befolkningen vedrørende hygieniske aspekter, smitteforhold, bolighygiene, rotteplager, håndtering av næringsmidler, bedervet mat i kjøleskap og fryser, destruksjon etc.
- vurdere behov for hjelp fra sivilforsvaret og frivillige organisasjoner

En kan regne med at kommunens ledelse vil vurdere følgende tiltak:

- innkalling av beredskapssekretariatet og beredskapsrådet/beredskapsgruppe
- iverksette informasjonsberedskapen i kommunen

4.8.6 TRANSPORTTJENESTE

I kommunen er det 1 ambulansebil, og 6 drosjer, 2 av disse tar rullestoler.

I tillegg disponerer hjelpekorpsene snøscootere.

Linåkertunet disponerer en 16 seters minibuss med lift for rullestolbrukere.

Ringeby eldresenter har en 9 seters pasientbuss med lift i egen garasje.

Hjemmetjenesten sør og nord har 6 leasingbiler. Dette er varebiler.

På kveld og natt er kun 2 av disse normalt i bruk, øvrige 4 kan disponeres.

Aktivitet/Jobb-senteret har egen 4-hjulstrekk kassebil med 5 seter , og tilhenger.

Helsesenteret har 2 leasingbiler som benyttes kun på dagtid.

Samferdselsadministrasjonen i fylket vil ved beredskap/krig etablere transportsentral i en del kommuner i fylket, hvor en kan rekvirere transportytelser etter behov. Kjøretillatelser for etatens egne og de ansattes kjøretøyer vil bli gitt av kommunens ledelse etter behov.

Ringeby bilruter AS har flere større og mindre busser som kan rekvireres ved behov.

4.9 RAPPORTERING OG INFORMASJON

4.9.1 RAPPORTER

Kommunen skal hver dag sende situasjonsrapport til fylkesmannen innen det tidspunkt fylkesmannen fastsetter. Rapporten skal bl.a. inneholde korte opplysninger vedrørende helsesituasjonen og helse- og omsorgstjenesten, som forutsettes gitt av administrasjonen. Det gjelder følgende punkter i rapporten:

Helsesituasjonen generelt

Unormale helsetilstander som epidemier og underernæring, forurensning av drikkevann og næringsmidler. Antall syke og skadede utover det normale.

Helse- og omsorgstjenesten

Mangel/overskudd på kapasitet ved helse- og omsorgsinstitusjoner, legemidler, utstyr, arbeidskraft. Alvorlige problemer.

Ved krigsutbrudd skal "Meldesystem for infeksjonssykdommer" så vidt mulig opprettholdes, men parallelt med dette skal det for alvorlige smittsomme sykdommer straks, og fortrinnsvis over telefon eller telefax, sendes melding fra den enkelte lege til kommunelege I, som sender videre til fylkeslegen.

4.9.2 INFORMASJON

Kommunen er ansvarlig for den samlede informasjonstjeneste lokalt ved beredskap/krig. Helse- og omsorgsadministrasjonen må være forberedt på å ta del i denne når det gjelder lokale forhold vedrørende helse- og omsorgstjenesten, og da særlig informasjon og veiledning til kommunale organer og befolkningen, f.eks.:

- endringer i helse- og omsorgstjenester
- bolighygiene og personlig hygiene
- forholdsregler ved epidemier, forurensset drikkevann og næringsmidler

4.10 REDNINGSTJENESTEN I FRED OG KRIG

Katastrofeplan for større ulykker i fred er utarbeidet og fordelt etter egen liste.

Ved redningsinnsats i krig nyttes samme plan med nødvendige tillegninger.

Ved medisinske katastrofer i fred skal kommunen yte skadestedsledelsen eller lokal redningssentral støtte i form av bl.a. medisinske ressurser. Kommunelege med medisinsk faglig ansvar, eller en av ham utpekt lege på stedet, vil også måtte fungere som fagleder sanitet på skadestedet.

Det er politiet som har det overordnede koordinerende ansvar for redningstjenesten i fred. I krig er det sivilforsvaret som overtar dette ansvar. Dette innebærer ingen større endringer i ledelsesapparatet, idet politimesteren, som er tillagt ledelsen for den lokale redningssentral i Lillehammer i fred, også vil ha denne ledelsen i krig i egenskap av sjef for sivilforsvarskretsen. Legen som er utpekt som LRS-lege ved den lokale redningssentral i fred, fortsetter som tjenestegrensjef/sanitet ved kretssjefens stab i krig.

Sivilforsvarskretsen vil disponere lokalt sivilforsvar i de fleste byer og tettsteder. Ved katastrofer/ulykker vil kretssjefen utpeke den som skal lede redningstjenesten på skadestedet, men normalt kan en regne med at i de kommuner hvor lokalt sivilforsvar er etablert, er det dette som leder redningsinnsatsen på skadestedet, mens det i kommuner uten lokalt sivilforsvar vil være politiet/ lensmannsetaten som blir tillagt dette ansvar slik som i fred, og kommunen (Røde Kors hjelpekorps, Norsk Folkehjelp etc), må forestå den primære sanitetsbehandling på stedet.

Det er etablert lokalt sivilforsvar med fredsinnsettsgruppe (FIG) i Ringeby og de disponerer mannskaper og utstyr for sanitetstjeneste og brann og redningstjeneste.

5 HELSEMESSIG OG SOSIAL KATASTROFEPLAN

5.1 GENERELT

Dette kapittelet tar sikte på å gi nødvendige instruksjoner og rettledning slik at en på kort tid kan mobilisere personell og materiell i kommunens helsetjeneste for innsats ved større ulykker enn den daglige beredskap (legevakt og ambulanse) kan makte.

I situasjoner hvor menneskers liv står i fare og det er behov for koordinering av flere fagområder, er politiet gitt ansvar for den koordinerende ledelse av redningsaksjonen.

Etablering av den sivile redningstjeneste kommer imidlertid ikke i stedet for det ansvar som i henhold til lov er pålagt henholdsvis kommunehelsetjenesten, den fylkeskommunale, det kommunale brannvesen, m.v.

Det bør kjøres minst en feltøvelse i hver planperiode. Her må også personell som f. eks ansatte på legekantor og kommunens Kriseteam (se kap. 7) delta. Kommunelege I har ansvaret for å initiere øvelsen samt sørge for at budsjettmidler blir avsatt til formålet.

5.2 MELDING OM ULYKKE / KATASTROFE

med orientering om rutiner på legevakt (LV) og akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK-sentral)

Den som mottar melding, skal sørge for å få svar på følgende spørsmål:

- HVOR er skadestedet
- HVORDAN kan vi kontakte tilbake
- HVA er hendt
- ANTALL skadde
- HVEM varsler

Dersom LV-sentralen mottar meldingen, skal de bruke prosedyrene.

Ved RØD respons, lege-/ambulansevarsling – overføring til AMK-sentral.

Treff straks tiltak for å bemanne LV-sentralen for ekstra varsling av personell.

Dersom andre mottar meldingen; legekantor, vakthavende lege eller andre, skal AMK-sentral varsles over 113 eller radionettet.

Vakthavende lege, eventuelt i samråd med AMK, avgjør om katastrofeplanen skal settes i verk.

AMK-sentral varsler fagsentral for politi og brann.

5.3 ETABLERING AV AKSJONSSAMBAND

Aksjonssamband etableres på aktuelle baser i helseradionettet. AMK overvåker kommunikasjonsnettet og følger opp meldinger

Helsepersonell som rykker ut tar med tilgjengelig mobilt radioutstyr, og har internsamband etter AMK's anvisning.

Vakthavende lege sørger for også å være tilgjengelig på redningskanal (BL 05).

5.4 INNKALLING AV PERSONELL OG MATERIELL

Når beslutning om katastrofealarm er truffet, følges oppsett for innkalling av helsepersonell og materiell. Varslingen skal inneholde instruks om hvilket personell som skal rykke ut og materiell som skal tas med. Dessuten hvilke forberedelser som skal gjøres lokalt med tanke på mottak av skadde på legekantor, sykehjem m.v.

LV-sentralen foretar varsling av lokale ressurser, leger, sykepleiere, legesekretærer, kriseteam m.v. Se varslingsplan, vedlegg 11.

AMK-sentralen informeres etter gjennomført lokal varsling.

AMK-sentralen har ansvar for varsling av helsevesenets ressurser utenom legedistriktet, sykehus, ambulanser, luftambulanser og fagsentral for politi og brannvern.

Vakthavende lege orienteres fortløpende om foretatt varsling.

Behov for hjelp fra brannvesen, redningsmateriell, industrivern, Røde Kors, og sivilforsvarets fredsinnsettingsgruppe (FIG), meldes enten til skadestedsleder der denne er etablert, eller til AMK-sentralen. Der FIG er etablert i eget legedistrikt, kan den også innkalles direkte fra LV-sentralen etter instruks fra vakthavende lege.

Omfanget av varsling/innkalling av helsevesenets ressurser må avpasses/justeres gjennom løpende kontakt med skadestedet, og ved situasjonsrapporter fra lege/ambulanse på stedet til AMK-sentralen.

5.5 SKADESTEDET

Skadestedsleder (SKL) vil normalt være en polititjenestemann, men kan være brann- eller helsepersonell inntil politiet ankommer.

SKLs hovedoppgave er å koordinere innsatsen til fag lederne og legge forholdene best mulig til rette for at disse skal kunne utføre sine oppgaver.

Først ankomne lege fungerer som Fagleder sanitet (FS) inntil vakthavende lege eller medisinsk faglig rådgiver i kommunen bestemmer noe annet. I de tilfeller hvor utrykningslege ankommer, enten fra

luftambulansetjenesten eller fra sykehus, kan faglederansvaret overføres til en av disse dersom de involverte legene blir enige om dette.

Fagleder sanitet har ansvar for den medisinske og sanitetstaktiske virksomhet. FS organiserer og leder evakueringskjeden fra skadested via samleplass for skadde til sykehus i samråd med AMK. FS disponerer alt helse- og sanitetspersonell.

Fagleder sanitet går snarest over skadestedet for å:

- få oversikt over omfanget, antall skadde og deres tilstand, forhold på skadestedet, disponible ressurser og tidsfaktoren
- yte absolutt nødvendig livreddende førstehjelp, kfr. vedlegg
- prioritere for innbæring til samleplass for skadde
- peke ut sted for samleplass for skadde i samråd med SKL

Etter endt rekognosering må FS snarest rapportere til AMK-sentral , og orientere SKL om sine observasjoner og funn og om den varsling LV/AMK har foretatt, hvilke helseressurser, leger, ambulanser etc. som er på vei osv..

FS bruker AMK som en ressurs for å varsle helsetjenesten. Det er viktig at FS fortløpende orienterer SKL om den varsling AMK er bedt om å foreta/har foretatt, bl.a. for at SKL skal kunne få dette registrert, og fordi den kan kreve spesielle tiltak, for eksempel av trafikkmessig art og mottak på skadestedet.

Etter hvert som det kommer mer personell, må disse få konkrete oppgaver. Ved stort skadested bør en dele inn i teiger, slik at personell får en begrenset antall pasienter/område å arbeide med.

Helsepersonell og førstehjelpere settes i første omgang inn på skadestedet. Etter hvert som man starter innbæring til samleplass for skadde, blir personellet overført dit.

Når transport til sykehus iverksettes, må en sørge for følgespersonell i ambulansene.

5.6 HELSESENTER, LEGEKONTOR, M.V.

Legekontorene bemannes med legesekretærer/kontorsykepleiere, og gjøres klar til behandling av lettere skadde. Så snart forholdene på skadestedet gjør det mulig, skal kontorene bemannes av lege og evt. flere sykepleiere, som i tillegg til disse skadene tar seg av annen nødvendig legehjelp. Ved behov forbereder helsesenteret / sykehjemmet mottak av skadde.

5.7 LEGEVAKTSENTRALEN

LV-sentralen bemannes kontinuerlig. Det innkalles ekstra betjening til den ordinære sykehjemsdriften, og til LV-sentralen.

Operatøren skal hele tiden følge med på aksjonssambandet, og deltar i lokal varsling.

Henvendelser til legevakt prioriteres strengere enn normalt. De som kan vente blir henvist til neste dag. De som må behandles samme dag, men ikke haster, noteres og ringes tilbake når legetjenesten har kapasitet til det.

Ved tilstander som ikke kan vente, skal LV-sentralen rådføre seg med AMK-sentralen.

5.8 PSYKOSOSIALE STØTTETJENESTER

Fagleder sanitet vurderer om det er behov for å innkalle kommunens kriseteam (se kap. 7), og eventuelt fylkeshelsetjenestens spesialisttjeneste, i forhold til ferdigbehandlede, overlevende, pårørende og hjelpepersonell.

I gitte situasjoner kan leder for kriseteamet, evt. medlemmer i kriseteamet, også selv vurdere om hele eller deler av teamet skal aktiveres, da i nært samarbeid med fagleder sanitet hvis mulig og det øvrige behandlingsapparat.

Samleplass (lokale) for disse grupper anvises av politi eller kommuneledelsen.

5.9 INFORMASJON

Alle forespørsler fra pressen og andre skal vises til politiet eller kommuneledelsen. Helsetjenesten gir eventuell informasjon i samarbeid med politiet eller kommuneledelsen.

Ved samleplass for ferdigbehandlede, overlevende og pårørende bør det stilles telefon til disposisjon.

5.10 DEBRIEFING

Etter avsluttet aksjon, eventuelt påfølgende dag, bør alle som har vært med i redningsarbeidet få tilbud om å møtes (eventuelt i passende grupper) for å samtale.

6 EVAKUERING OG FORPLEINING

Dette kapitlet regulerer følgende oppgaver:

- Ansvar for å initiere og lede selve evakueringsarbeidet
- Oppgaver til de som skal lede og gjennomføre evakueringen
- Aktuelle innkvarteringssteder i Ringebu kommune
- Kontakt med kriseledelse, samarbeid med aktuelle kommunale enheter og eksterne samarbeidspartnere
- Organisering av transport

6.1 ANSVAR FOR Å INITIERE OG LEDE EVAKUERINGSARBEIDET

Planen omfatter evakuering av personer fra et skadeområde eller et utsatt område i kommunen til et annet område i eller utenfor kommunen.

De involverte aktørene i dette arbeidet er i første instans:

- Politiet
- Kommunens kriseledelse
- Evakueringsteamet
- Kriseteamet (Psykososiale støttetjenester)

ROLLER I EVAKUERINGSARBEIDET

Politiet beslutter som skadestedsleder når evakuering skal skje og leder evakueringsarbeidet, i samarbeid med kommunens kriseledelse.

Kommunens kriseledelse koordinerer ressurser og innkvartering/forpleining, på oppdrag fra Politiet.

Evakueringsteamet er det utførende ledd i kommunens evakueringsarbeid, med ansvar for gjennomføring, oppfølging og kontroll, dokumentasjon og rapportering til kriseledelsen.

Evakueringsteamet supplerer seg selv etter behov.

Kriseteamet forestår sosial omsorg til enkeltpersoner/grupper med behov for dette og organiserer behandling av skadde personer, personer med psykiske problemer m.v., i samråd med politi og helsetjeneste.

Mannskapsressurser som kan benyttes for å gjennomføre evakuering:

- Midt-Gudbrandsdal Brannvesen, Sivilforsvaret, Heimevernet, Sanitetsforeningenes omsorgsberedskap og Røde Kors.

6.2 OPPGAVER TIL DE SOM SKAL LEDE OG GJENNOMFØRE EVAKUERINGEN

Oppgave	Ansvarlig	I samarbeid med
Skaffe oversikt over evakueringsområdet (hvem som bor der og oppholder seg der) m.v.	Politiet	Kriseledelsen
Informere befolkningen i det område som skal evakueres om hva de skal ta med seg m.v.	Politiet	
Beslutte evakueringssted	Kriseledelsen	Politiet
Skaffe egnede transportmidler	Politiet	Kommunalt evakueringsteam
Samle evakuerte i egnede lokaler dersom innkvartering ikke kan skje direkte (evt. oppsett av telt)	Kommunalt evakueringsteam	Røde Kors
Foreta registrering over hvem som innkvarteres hvor, hvem som flytter på egen hånd m.v.	Politiet	Kommunalt evakueringsteam
Kontrollere at evakueringsområdet er tomt, samt sørge for utsetting av vaktmannskaper	Politiet	Kriseledelsen
Organisere behandling av skadde personer, personer med psykiske problemer m.v.	Kriseteamet	Kriseledelsen Politi Helsetjeneste
Sørge for forpleining, eventuelt klær m.v.	Kommunalt evakueringsteam	Sanitetsforeningenes omsorgsberedskap, Røde Kors
Gi løpende informasjon etter evakuering	Kriseledelsen	

6.3 KOMMUNALT EVAKUERINGSTEAM

Leder	Tjenesteleder Anne B. Vestad	6128 4700 924 63 736
Nestleder	Kommunalsjef Gro Li Sletvold	6128 0706 980 12 510
	Seniorrådgiver Olav Brandvol	478 56 914

Evakueringsteamet supplerer seg selv etter behov.

6.4 AKTUELLE INNKVARTERINGSSTEDER I RINGEBU KOMMUNE

Det inngås avtaler om rekvirering av evakueringslokaler i henhold til denne plan.

Beredskapskoordinator sørger for inngåelse av avtaler. Ved behov rekvireres andre bygninger, dette skal godkjennes av kriseledelsen i det enkelte tilfelle.

Ringebu

Ringebu folkehøgskole	Rektor Harald Midtsund	6128 4360
Ringebuhallen	Tjenesteleder Anne Vestad	924 63 736
Kaupanger	Tjenesteleder Anne Vestad	924 63 736
Ringebu skole	Tjenesteleder Gunnar Sundkvist	415 66 506
Ringebu ungdomsskole	Tjenesteleder Kari Åse Tvette Hernæs	6124 5791

Fåvang

Tromsvang	Espen Nylende	6128 0800 482 23 377
Fåvang skole	Tjenesteleder Eivind Nybakken	488 94 471
Fåvang barnehage	Tjenesteleder Hilde Dalberg	6124 5710

Venabygd

Venaheim forsamlingslokale	Ole Kristian Rudihagen	452 23 012
----------------------------	------------------------	------------

Evakueringsstedene brukes ved akutt evakuering. Ved behov over lengre tid tas en eller flere av følgende overnattingssteder i bruk:

- Gudbrandsdal hotell Spidsbergseter (Venabygdsfjellet)
- Frya leir (Frya)
- Kvitfjell Hotel (Kvitfjell/Fåvang)

Ved behov for akutt evakuering i tilknytning til Linåkertunet tas Tromsvang i bruk. Ved akutt evakuering av Ringeby eldrester tas Ringebyhallen i bruk.

6.5 KONTAKT MED KRISELEDELSE OG SAMARBEID MED ANDRE

Ved evakuering i forbindelse med fredstidskatastrofer er kommunens evakueringssteam ansvarlig for gjennomføring, på oppdrag fra kommunes kriseledelse.

Teamet skal i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere (pkt. 8.2) skaffe oversikt og melde følgende behov til kriseledelsen:

- Ressurser som trengs for å utføre arbeidet i forbindelse med evakueringen
- Forsyninger/behov knyttet til forpleining av de evakuerte o.a.

Bistand til skadde på skadestedet rekvireres av politiet i forståelse med kriseledelse og evakueringssteam.

Ved større ulykker/katastrofer vil behovet for sosial omsorg øke og Kriseteamet i kommunen er ansvarlig med å ivareta dette arbeidet. Behandling av skadde og evakuerte personer, personer med psykiske problemer m.v. organiseres av Kriseteamet.

Teamet vil bl.a. samordne ulike enheter/faggrupper i kommunen og andre samarbeidende tjenester/frivillige organisasjoner som er tillagt ansvar. Se "Krisepsykiatri" (kap. 7).

6.6 ORGANISERING AV TRANSPORT

Ved behov for transport skal evakueringssteamet koordinere transporten og bruk av kjøretøyene på bestilling fra politiet. Sivilforsvaret/Heimevernet kan også gis ansvar eller bistå med transport av befolkning og utstyr. Utpekte transportfirma i kommunen stiller kjøretøy til disposisjon når en alvorlig ulykke eller krise inntreffer.

Aktuelle for transportoppgaver / avgivelse av kjøretøy:

Det inngås avtaler vedrørende rekvisisjon av transport med følgende firma.

Firma	Navn	Telefon	Avtaledato
Ringeby bilruter		6128 4740	
Kommunale kjøretøy	Tjenesteleder Jostein Gårderløkken (Plan og teknisk)	977 51 103	
	Tjenesteleder Marit K. Listad (Hj.tj. nord)	970 45 124	
	Tjenesteleder Unni Viken (Hj.tj. sør)	979 80 211	
Minibuss	Aldersheimens venner Olav M. Rønningen	913 42 346	
Ringeby-Fåvang taxi		6128 0710	
Ambulanse		113	

6.7 BISTAND TIL FORPLEINING

Det er inngått egen avtale med Sanitetsforeningene i Ringeby (Omsorgsberedskapen i Ringeby) mht. bistand/forpleining.

7 KRISEPSYKIATRI

7.1 INNLEDNING

Hjelp i kriser er å regne som forebyggende, og individrettede tiltak. God håndtering av livstruende og kritiske situasjoner, både mens de pågår og etter hendelsen, reduserer uheldige langtidsvirkninger (kroniske psykosomatiske og psykiske lidelser), øker rehabiliteringspotensialet etter slike hendelser og øker det sosiale nettverks og støtteapparatet muligheter til å hjelpe.

Den psykososiale støttetjenesten skal ikke erstatte den støtte og hjelp familie, venner og nærmiljø kan gi. Tjenesten må heller ikke ta fra individ, familie, venner og nærmiljø det ansvar de har for seg selv, sine nærmeste og sitt miljø. Ansvarskjeden ved kriser er;

1. selvhjelp
2. familie og venner
3. nærmiljø, lokalsamfunn
4. primær helse og sosialtjeneste
5. psykiatrisk spesialisttjeneste
6. katastrofepsykiatri på landsbasis

Dette gjelder såvel individuelle kriser som kriser i større omfang.

Denne tiltaksplanen for psykososiale støttetjenester er å betrakte som en fagplan som inngår i kommunens totale beredskapsplanverk. Forskjellen er imidlertid at mens beredskaps og katastrofeplaner er orientert mot store ulykker, kriser eller katastrofer, er tiltaksplan for psykososiale støttetjenesten i tillegg ment å danne grunnlaget for en operativ tjeneste også i hverdagslivets ulike traumatiske hendelser som trafikkulykker, selvmord, andre ulykker etc.

Den psykososiale støttetjenesten ble vedtatt av Ringeby kommunestyre 30.03.2000

7.1.1 LOVGRUNNLAG

I forslag til lov om helsemessig og sosial beredskap blir hver kommune pålagt å ha en organisert gruppe for psykologisk og sosial støtte. Forøvrig finner vi begreper som «påtrengende nødvendig legehjelp», «nødvendig helsetjeneste», «forebygge sosiale problemer» og «nødvendig hjelp og omsorg i rett tid» i h.h.v. legeloven, Lov om helsetjenesten i kommunene, Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og Lov om barneverntjenester.

7.2 MÅLSETTING OG MANDAT

7.2.1 MÅLSETTING

Målet for det lokale kriseteam vil være at folk i Ringebu kommune så godt som mulig blir rustet til å møte de følelsesmessige reaksjonene og de praktiske problemene et menneske blir stilt overfor ved individuelle og kollektive ulykker/katastrofer samt hindre/minske de psykiske skadevirkningene.

7.2.2 MANDAT

Kriseteamet skal fungere som støtteapparat eller organisere støtteapparat for personer som har vært utsatt for psyko/sosiale påkjenninger i forbindelse med plutselige og uforutsette situasjoner eller ulykker, - i de tilfeller påkjenninger er så store at de langt overskrider personens muligheter/ressurser til å mestre situasjonen.

Hensikten med opprettelse av kriseteam er også å bygge opp fagkompetanse på området krise- og katastrofepsykiatri i kommunen. Siktemålet er ikke å bygge opp et spesialisert hjelpeorgan i tillegg til det eksisterende hjelpeapparat.

Rus og psykisk helsetjeneste er kommunens kontaktperson overfor 2.linjetjenesten i forbindelse med selvmord eller selvmordsforsøk.

7.3 KRISTEAMETS SAMMENSETNING - ORGANISERING

Kriseteamets faste medlemmer er;

- kommunelege
- sogneprest
- helsesøster
- barnevern
- politi
- 2 representanter fra rus og psykisk helsetjeneste

Teamet konstituerer seg selv i.f.t. ledelse og bekjentgjør dette til relevante samarbeidsinstanser. I påkomne tilfeller kan teamet bruke kommunens fellestjeneste.

7.4 KRISETEAMETS OPPGAVER

7.4.1 GENERELLE OPPGAVER

Alle i kriseteamet har

- individuelle samtaler med rammede
- informasjon om mulige reaksjoner
- informasjon om hvor en evt kan få kontakt hvis mer hjelp trengs
- veiledning til evt. hjelpemannskaper som arbeider med døde, sårede og skadede
- samling av ofre/de berørte/innsatspersonell i grupper med gjennomgang av ulykken

Hvem i teamet og hvor mange som skal involveres avhenger at hendelsens omfang og karakter.

7.4.2 SPESIELLE OPPGAVER

Politiet:

Bistår teamet med informasjon fra skadestedet

Helsesøster/barnevern:

Tar seg av involverte barn og unge, etablerer kontakt med skole/barnehage der dette er aktuelt

Sokneprest:

Organiserer syninger, minnestunder eller samlinger, formidler evt. dødsbudskap

Lege:

Bistår teamet med medisinskfaglig råd og veiledning.

Rus og psykisk helsestjeneste:

Har ansvar for debriefing samtaler med de involverte inkludert de frivillige helperne.

Bistår med praktisk hjelp i form av økonomi (etablere kontakt med NAV) og forpleining, etablere kontakt med hjelpeapparat på vedkommendes hjemsted.

Innsatspersonell som har gjennomgått svære belastninger bør etterpå møtes til debriefing.

Leder for kriseteamet:

Informere ledelsen i kommunen snarest etter hendelser som har aktivisert kriseteamet.

Tar kontakt innen to uker med involverte i hendelsen om de har fått den nødvendige oppfølging de ønsker og evt. har behov for.

7.5 MOBILISERING AV NØDVENDIGE SAMARBEIDSPARTNERE, KONTAKTPERSONER OG MEDHJELPERE

Kriseteamet skal ha en ajourført oversikt over personer som kan stille seg til disposisjon i tilfelle kriser og katastrofer. Kriseteamet evt. i samarbeid med politiet kontakter personer etter vurdering av hvilke tiltak som er nødvendige og hvem som er tilgjengelige i henhold til typen ulykke og/eller krise.

Det kan også bli aktuelt og be om eksterne tjenester i form av forsterkninger fra forskjellige fagmiljøer både i og utenfor kommunen. Ved behov for hjelp utenfor kommunen, må dette rekvireres gjennom kommunens kriseledelse. Kriseteamet står ikke økonomisk ansvarlig for dette.

Ved større og omfattende ulykker og katastrofer er kriseteamet en støttefunksjon for kriseledelsen i kommunen. Samarbeid med Sykehus Innlandet må klargjøres når katastrofeplanen utløses.

7.6 MÅLGRUPPE FOR KRISETEAMETS VIRKSOMHET

Teamet og/eller andre aktuelle personer arbeider med øyeblikkelige tiltak og etterarbeid overfor enkeltpersoner og grupper som har vært utsatt for psykiske påkjenninger i forbindelse med brå og uforutsette situasjoner og ulykker. Dette kan gjelde;

- større ulykker i hjemmet, arbeid eller trafikken
- selvmord og selvmordsforsøk
- personer som opplever kriminelle handlinger som ran, legemsskade, vold etc.
- ulykker i forbindelse med fritidsaktiviteter og friluftsliv
- trussel mot liv og eiendom f. eks større brann og flomkatastrofer.

Saker hvor barn og ungdom er involvert er prioritert.

7.6.1 IVERKSETTING AV TILTAK OVERFOR MÅLGRUPPEN

Tiltak retter seg mot ofre, pårørende, hjelpepersonell og berørte instanser/organisasjoner.

Tiltak består i:

- mental førstehjelp
- kartlegging av risikopersoner
- oppfølging av de berørte
- henvisning/videreformidling til spesialisttjenester for de som ønsker det og som vurderes og trenger det.

7.6.2 OPPFØLGING AV TILTAK OVERFOR MÅLGRUPPEN

Kriseteamet skal etter en ulykke sette et egnet tidspunkt for oppfølging. Oppfølging må imidlertid skje etter den enkelte rammedes ønsker og behov. Kriseteamets viktigste oppgave her er på veiledningssiden.

Oppfølging består evt. i:

- å samle de berørte på et senere tidspunkt for å få et inntrykk av bearbeiding av det som har skjedd og utvikling av evt pågående sorgreaksjon
- å finne personer i fare for utvikling av plager utover det som normalt kan forventes etter gitte opplevelser.
- at antatte risikopersoner følges særskilt
- å henvise til nødvendige tiltak til de som nå trenger det

7.7 SAMLING AV KRISETEAMET

Kriseteamet samles på egnede steder i kommunen til rådslagning og planlegging. Den i teamet som mottar meldingen tar ansvar for innkalling av teamet. Hvor mange av kriseteamet som direkte engasjeres vil variere etter behov og omfang.

Sykehuset Innlandet og evt. andre sykehus vil ta imot døde, skadede og pårørende ved f.eks trafikkulykker.

Sykehusene har egne rutiner for oppfølging rett etter ulykken.

Involverte personer som ikke kommer på sykehus eller raskt kommer ut

derfra, vil kunne ha behov for bistand fra det kommunale hjelpeapparatet.

Retningslinjer for samarbeidsrutiner med alarmsentralen, sykehus og kommunens kriseteam utarbeides og følges.

Ved større ulykker/katastrofer bør kriseteamet i samråd med kommunens kriseledelse etablere et psykososiale støttesenter i på forhånd utpekte egnede lokaler som f.eks Kaupanger, Ringeby hallen e.l.. Det bør finnes flere telefonlinjer til rådighet og flere rom med

mulighet for mat og hvile. Ekstra sekretærhjelp vil være relevant 'a trekke inn ved store ulykker eller katastrofer.

Ved en stor ulykke bør en ha et åpent hus hvor alle berørte har mulighet til å møtes for å få informasjon. Overlevende og pårørende har forskjellige behov og må kunne samles i forskjellige rom. Det vil også være behov for egne lokaler til barna og deres pårørende.

Kriseteamet bør bruke faste lokaler under hele arbeidet.

7.8 EVALUERING AV KRISEINTERVENSJON

Gjennomført kriseintervensjon som bør evalueres

- straks etter akuttsituasjonen
- ca 3-6 mnd senere
- evt. ved store ulykker/katastrofer også etter et år.

Kriseteamet har ansvar for evaluering. Berørte instanser og personer bør delta i evalueringen. Kriseteamet avgjør når dets arbeid med en gitt krise avsluttes. Behov utover dette dekkes av det ordinære hjelpeapparat, sosiale nettverk og lokalmiljø. Kriseteamet utarbeider rapport om arbeidet.

7.9 SKOLERING OG TRENING AV KRISETEAMET OG DETS SAMARBEIDSPARTER OG MEDHJELPERE

Kunnskap, trening og erfaring gjør at innsatspersonell/hjelpere mestrer stressreaksjoner bedre. Skolering av aktuelle ansatte, av kriseteamets medlemmer og andre frivillige bør vektlegges. Generell informasjon til befolkningen er også viktig.

Skolering av kriseteam og dets hjelpere kan skje så vel internt som eksternt. Aktuelle tiltak vil være seminarer/kurs som omfatter kriseintervenering, barn og voksnes reaksjoner på ulykker, sorg og sorgarbeid, sjelesorg, reaksjoner hos innsatspersonell, helse- og sosialberedskap i fred og krig, forvaltningsnivåer og beredskapsplaner, kriseplaner i kommunen, lokalmiljø og organisasjoner som ressurser i krisesituasjoner o.l.

Beredskapsøvelser må i fremtiden være så omfattende at kriseteamet også får nødvendig trening i å opptre i store ulykkes situasjoner.

7.10 INFORMASJON OG DRIFT AV KRISETEAM

7.10.1 KRISEARBEID I OG UTENFOR ORDINÆR ARBEIDSTID

Skoleringa og trening av kriseteam legges innenfor normalarbeidstiden

Kriseintervenering i akuttfasen kan skje til alle døgnets tider men det videre forløp styres til hverdager på dagtid. Arbeid utenom ordinær arbeidstid tas igjen i avspasering dersom det er mulig eller betales som overtid.

7.10.2 ØKONOMISKE FORHOLD RUNDT DRIFT AV KRISETEAM

Kriseteamet har ca kr.20.000 til disposisjon pr år som innarbeides i ordinært kommunebudsjett. Midlene skal i hovedsak brukes til kurs/seminarer, faglitteratur, undervisningsmateriale, lønn foredragsholdere, kost og reiseutgifter.

7.10.3 INFORMASJON - FORHOLDET TIL MEDIA

I tilfelle store ulykker med mange skadede eller omkomne, kan en vente stor pågang av henvendelser også fra media. Mediekontakten ligger da normalt hos politiet. Dersom teamet i samråd med politiet har mediekontakt må det være klart på forhånd;

Hvilke opplysninger går vi aktivt ut med og når?

Hvilke opplysninger kan vi gi i tillegg dersom vi blir spurt?

Hvilke opplysninger gir vi ikke av hensyn til:

- taushetsplikten
- personvern
- evt. etterforskning
- egen troverdighet

Media har en jobb å gjøre men jo færre som uttaler seg jo lettere er det å ha kontroll på budskapet som sendes ut. Teamet velger en hovedansvarlig for informasjon til media som står fortløpende i kontakt med aktuelle instanser.

Informasjonsbehovet hos rammede i ulykker er meget stort. Informasjonen blir lett glemt under store påkjenninger og må gjentas hyppig. Informasjon er et av redskapene for mestring av en vanskelig situasjon.

Ved større ulykker kan det være aktuelt å bruke mediene som informasjonskanaler også overfor rammede og pårørende og bruke mediene

7.10.4 KRISETEAMETS DRIFT OG FUNGERING

Når kriseteamet i Ringeby ble operativt ble det utarbeides en informasjonsbrosjyre til utlegging hos relevante samarbeidspartnere. I tillegg ble media brukt for å gjøre tilbudet kjent blant kommunens innbyggere.

Det er utarbeid liste og lommeformat med navn og telefonnummer både arbeid og privat til alle teamets medlemmer som er kjent for alt utrykningspersonell. (brann, politi og lege)
Denne listen blir jevnlig oppdatert.

Kriseteamet har faste møter 2 ganger i halvåret og har hatt flere relevante kompetansekurs i regi av Sivilforsvaret.

8 ANDRE BEREDSKAPSPLANER

8.1 KOMMUNALE FAGPLANER FOR BEREDSKAP

Alle "utøvende" beredskapsplaner finnes i de forskjellige fagplaner i tjenesteenhetene. Alle fagplaner skal blant annet inneholde oversikt over alle ressurser (i og utenfor kommunen), som kan brukes i en krise.

Kommunale beredskapsplaner:

- Interkommunal Risiko- og sårbarhetsanalyse for Midt-Gudbrandsdal, juni 2007.
- Risiko- og sårbarhetsanalyse for Ringeby kommune, vedtatt i kommunestyret 25.10.2011 (K.sak 117/11).
- Smittevernplan (inkl. Pandemi), mai 2012.
- Beredskapsplan for vannforsyning, vedtatt i kommunestyret 24.10.2002 (K.sak 113/02).

9 KVALITETSSIKRING, KONTROLL OG OPPFØLGING

9.1 ØVELSER

Kommunal ledelse ved større kriser er en stor og omfattende oppgave. I tillegg til å utarbeide nødvendige planer er øvelser svært viktig.

Etter hver øvelse skal det foretas en evaluering. Dersom det fastslås feil i planen eller det har vært større avvik mellom planforutsetninger og faktisk gjennomføring skal planen vurderes revidert.

9.2 KVALITETSREVISJON

9.2.1 KVALITETSMÅL

Ved kvalitetsrevisjoner skal det kontrolleres om:

- målsettingen for planen er oppfylt (hvert 4. år)
- ressursoversikter er ajour (årlig)

9.2.2 GJENNOMFØRING

Kvalitetsrevisjon (rullering) av denne planen gjennomføres i to «avdelinger»:

- **Årlig**
 - med hovedvekt på ajourføring av ressurser.
 - *Tid for innsending av sjekkliste, 1. februar.*
- **Hvert 4. år** (parallelt med kommuneplanen)
 - hvor det i tillegg til momentene under årlig kontroll kontrolleres for planenes målsetting og systematisering.
 - *Tid for innsending av sjekkliste, 1. februar.*

Sjekkliste, se vedlegg 6, fylles ut og sendes Beredskapskoordinator.

9.2.3 TILTAK I ÅRSBUDSJETT OG LANGTIDSBUDSJETT

Dersom det ved kvalitetsrevisjon planen framkommer ønsker om tiltak som har økonomiske konsekvenser skal dette tas med i behandling av kommunens økonomi (budsjett) hvert år.

9.2.4 AVVIKSBEHANDLING

Når det oppdages avvik fra planen skal det alltid skrives ut avviksmelding på standardisert skjema

Avviksliste, se vedlegg 7, fylles ut og sendes beredskapskoordinator.

VEDLEGG 1 TELEFON- OG ADRESSELISTE

STILLING	NAVN	ARBEIDSSTED	TLF. JOBB	MOBILTLF.	PRIVATADRESSE	POSTSTED	TLF. PRIVAT
Ordfører	Odlo, Erik	Ringebu rådhus	6128 3001	971 48 287		2630 Ringebu	6128 0109
Varaordfører	Vestby, Brede	Kaupanger	6128 0577	482 90 415		2634 Fåvang	412 51 309
Rådmann	Lervåg, Per H	Ringebu rådhus	6128 3002	992 56 579	Hesthagen 23	2640 Vinstra	6102 1621
Kommunalsjef / skolefagl.ansv.	Sletvold, Gro Li	Ringebu rådhus	6128 3101	980 12 510	Elgfaret 4	2630 Ringebu	6128 0706
Kommunalsjef	Høyevsen, Britt Åse	Ringebu rådhus	6128 3102	402 47 797	Jernbanegt. 10	2630 Ringebu	6128 0180
Beredskapskoordinator	Langseth, Jan Magne	Ringebu rådhus	6128 3022	404 10 695	Langseth	2632 Venabygd	6128 4047
Tjenesteleder Plan og teknisk	Gårderløkken, Jostein	Ringebu rådhus	6128 3072	977 51 103	Ruste	2640 Vinstra	
Tjenesteleder Fellestjenesten	Bjørge, Bente F	Ringebu rådhus	6128 3005		Sygard Bjørge	2634 Fåvang	481 71 988
Tjenesteleder Barnehagene	Dalberg, Hilde	Fåvang barnehage	6124 5710			2634 Fåvang	
Tjenesteleder Helsetjenesten	Aarnes, Berit	Ringebu helsesenter	6128 3930	934 02 311		2634 Fåvang	934 02 311
Tjenesteleder Hjemmetj. Nord	Listad, Marit	Ringebu eldresenter	6128 3351	970 45 124	Kjønås	2630 Ringebu	6128 0711
Tjenesteleder Hjemmetj. Sør	Viken, Unni	Linåkertunet	6128 3316	979 80 211		2634 Fåvang	482 22 035
Tjenesteleder Linåkertunet	Knudsen, Mona Fæste	Linåkertunet	6128 3302	952 83 063	Romsås Nedre	2634 Fåvang	6128 1383
Kommuneoverlege	Husteli, Bård	Ringebu helsesenter	6128 3910		Kramprudvegen 147	2636 Øyer	480 14 708
Stedfortreder k.lege	Nusselder, Astrid	Ringebu helsesenter	6128 3910	473 61968	Høystadveien 1	2630 Ringebu	6142 2716
Fagleder rus og psykisk helse	Stormo, Katarina B	Ringebu helsesenter	6128 3941	909 84 440			
Brannsjef	Martin, Per	Ringebu brannstasjon	6128 3184	957 43 757		2634 Fåvang	6128 2594
Leder beredskap	Kleiven, Peer	Ringebu brannstasjon	6128 3186	975 41 041	Granneveien 4	2640 Vinstra	6129 1830
Renovasjonssjef	Løkken, Gøran	Ringebu brannstasjon	6128 3176	905 02 007	Furubakken 7	2634 Fåvang	6128 2601
Landbrukssjef	Dalseg, John-Ludvik	Sør-Fron kommune	6129 9249		Dalseggvegen	2647 Sør-Fron	6129 8980
NAV	Nyeng, Per Morten	Ringebu rådhus, NAV	6141 7900	481 15 594	Vinkelvegen 4	2630 Ringebu	
Mattilsynet	Gaden, Øyvind	Lillehammer	06040/6126 8400	900 79 075	Breisethroa 8	2613 Lillehammer	
Lensmann	Rundsveen, Jan Erik	Lensmannskontoret	02800/6105 3210	911 71034	Vestre Søre Lia	2647 Sør-Fron	6129 6318
Kirkeverge	Smedstadmoen, Lars	Ringebu Ungdomssenter	6128 4352	907 38 508		2630 Ringebu	6128 0364
Fylkesmannens Beredskapsavd.	Lund, Asbjørn	Statens hus, Lillehammer	6126 6040				
FIG Ringebu	Lindsay, Morten			913 13214	Nordmedia 554	2635 Tretten	
Siviltforsvaret	Vakttelefon	Starum	6114 1000				
Oppland Siviltforsv.distr. avd.leder	Østby, Grethe	Starum	6114 1000				

(liste oppdatert pr. 15.02.2012)

Vedlegg 1 (forts. fra forrige side)

STILLING	NAVN	ARBEIDSSTED	TLF. JOBB	MOBILTLF.	PRIVATADRESSE	POSTSTED	TLF. PRIVAT
Sør-Gudbrandsdal Forst.omr.	Hagelien, Per Gunnar			907 35 859	Pershaugen	2647 Sør-Fron	
Røde Kors	Skansgård, Irene Fjeld			979 58 097		2647 Sør-Fron	
Sanitetsforeningens omsorgsberedskap	Karlstad, Bjørg Dalberg			901 50 836		2630 Ringeby	6128 0876
Søre Fåvang Sanitetsforening	Tømterud, Astrid			907 09759		2634 Fåvang	6128 4621
Midtstrand Sanitetsforening	Årnes, Bjørg			957 93 577		2634 Fåvang	6128 2284
Myhrgrenda Sanitetsforening	Myhrsveen, Olga			976 44 650		2634 Fåvang	6128 2114
Nordre Fåvang Bygdekvinnelag	Sperstad, Ragnhild			917 37 912		2634 Fåvang	
Nordre Brekkom Bygdekvinnelag	Flyen, Mette			908 48 570		2634 Fåvang	
Ringeby Bygdekvinnelag	Wimmer, Kari			950 03 516		2630 Ringeby	6128 0497
Søre Fåvang Bygdekvinnelag	Stenumgård, Nina K.			917 33 373		2630 Ringeby	
Venabygd Bygdekvinnelag	Kalseth, Pernille			993 51 339		2632 Venabygd	
Ringeby og Fåvang idrettslag	Nordrum, Nina Valberg			913 78 381		2634 Fåvang	
NRK Hedmark og Oppland		Lillehammer	6128 7200				
Radio Exact Midt-Gudbrandsdal		Hamar	6251 9630				
GD		Vinstra/Lillehammer	6122 1000				
Dølen		Vinstra	6129 2480				
Gudbrandsdal Energi	Kotheim, Stein	Vinstra	6129 4650	481 50 758			

(liste oppdatert pr. 15.02.2012)

VEDLEGG 2 BEREDSKAPSRÅDET

STILLING	NAVN	ARBEIDSSTED	TLF. JOBB	MOBILTLF.	PRIVATADRESSE	POSTSTED	TLF. PRIVAT
Ordfører	Odlo, Erik	Ringeby rådhus	6128 3001	971 48 287		2630 Ringeby	6128 0109
Rådmann	Lervåg, Per H	Ringeby rådhus	6128 3002	992 56 579	Hesthagen 23	2640 Vinstra	6102 1621
Kommunalsjef / skolefagl.ansv.	Sletvold, Gro Li	Ringeby rådhus	6128 3101	980 12 510	Elgfaret 4	2630 Ringeby	6128 0706
Kommunalsjef	Høyevveen, Britt Åse	Ringeby rådhus	6128 3102	402 47 797	Jernbanegt. 10	2630 Ringeby	6128 0180
Beredskapskoordinator	Langseth, Jan Magne	Ringeby rådhus	6128 3022	404 10 695	Langseth	2632 Venabygd	6128 4047
Tjenesteleder Plan og teknisk	Gårderløkken, Jostein	Ringeby rådhus	6128 3072	977 51 103	Ruste	2640 Vinstra	
Tjenesteleder Linåkertunet	Knudsen, Mona Fæste	Linåkertunet	6128 3302	952 83 063	Romsås Nedre	2634 Fåvang	6128 1383
Kommuneoverlege	Husteli, Bård	Ringeby helsesenter	6128 3910		Kramprudvegen 147	2636 Øyer	480 14 708
Brannsjef	Martin, Per	Ringeby brannstasjon	6128 3184	957 43 757		2634 Fåvang	6128 2594
NAV	Nyeng, Per Morten	Ringeby rådhus, NAV	6141 7900	481 15 594	Vinkelvegen 4	2630 Ringeby	
Landbrukssjef	Dalseg, John-Ludvik	Sør-Fron kommune	6129 9249		Dalseggvegen	2647 Sør-Fron	6129 8980
Lensmann	Rundsveen, Jan Erik	Lensmannskontoret	02800/6105 3210	911 71034	Vestre Søre Lia	2647 Sør-Fron	6129 6318
Gudbrandsdal Energi	Kotheim, Stein	Vinstra	6129 4650	481 50 758			
FIG Ringeby	Lindsay, Morten			913 13 214	Nordmedlia 554	2635 Tretten	
Oppland Sivilforsv.distr, avd.leder	Østby, Grethe	Starum	6114 1000				
Sør-Gudbrandsdal Forst.omr.	Hagelien, Per Gunnar			907 35 859	Pershaugen	2647 Sør-Fron	
Røde Kors	Skansgård, Irene Fjeld			979 58 097		2647 Sør-Fron	
Sanitetsforeningens omsorgsberedskap	Dalbak, Anne			934 41 050	Ugleveien 3	2630 Ringeby	

(liste oppdatert pr. 15.02.2012)

VEDLEGG 3 FORDELINGSLISTE

Beredskapsplan er fordelt som følger:

Ordfører.....	1 stk
Varaordfører.....	1 stk
Rådmann.....	1 stk
Kommunalsjefer	2 stk
Beredskapskoordinator	1 stk
Tjenesteledere i Ringeby kommune.....	12 stk
Daglig leder NAV Ringeby.....	1 stk
Kommunelege 1.....	1 stk
Stedfortreder for kommunelege 1	1 stk
Brannsjef.....	1 stk
Lensmann	1 stk
Fylkesmannen i Oppland	1 stk
Ekstra eksemplarer (beredskapskoordinators kontor).....	6 stk
Totalt	30 stk

Når årlig revisjon medfører endring i planen skal alle innehavere av denne planen få tilsendt ny plan (eventuelt nytt komplett sett for innsetting i ringperm).

Beredskapsplan skal være tilgjengelig i oppdatert versjon på kommunens intranettsider.

VEDLEGG 4 SJEKKLISTE FOR GJENNOMFØRING AV KRISELEDELSENS FØRSTE OPPGAVER

Oppgave	Utført kl
Kriseledelse bestående av	
..... opprettet.	
Avklare ansvarsforholdet til lensmann.	
Skaffe første oversikt over inntruffet hendelse fra skadestedsledelsen.	
Fylkesmannen varsles ved kriser som omfatter områder utenfor kommunens grenser.	
Kalle inn nødvendige ledere av faginstanser (egne og eventuelt eksterne) etter behov.	
Navn	
Navn	
Navn	
Navn	
Navn	
Iverksette informasjonstjeneste	
Iverksette gjeldende kommunale fagplaner.	
Plan for	
Plan for	
Plan for	
Plan for	
Opphør av kommunal kriseledelse	
Opphør av kriseinformasjonstjeneste	

VEDLEGG 5 LOGG KRISELEDELSE

LOGG Side _____

Fra DTG _____ til DTG _____

Nr.	Ut-stedt	Inn DTG	Ut DTG	Meld/Tlf	Sak/innhold	Fordeling	Arkiv	Merknader
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		
					Fra / til:			
					Handling:	Info:		

VEDLEGG 6 SJEKKLISTE VED KVALITETSREVISJON**SJEKKLISTE VED KVALITETSREVISJON**
(internkontrollrunder)
for

.....

Dato for denne kvalitetsrevisjon

Dato for forrige kvalitetsrevisjon

1 Lover, forskrifter og målsetting (hvert 4. år)

Har det kommet ny målsetting for denne planen eller er relevante lover eller forskrifter endret i perioden.

Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja: Er planen revidert?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

2 Evaluering av hendelser og øvelser

Har det vært en uønsket hendelse i siste periode?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja: Er planen evaluert etter hendelser og er planen korrigert for eventuelle registrerte avvik?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

Forutsetter planen at det skulle vært holdt øvelse i siste periode?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja: Er øvelse gjennomført?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

Hvis ja: Er planen evaluert etter øvelse og er planen korrigert for eventuelle registrerte avvik?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

3 Årlig kvalitetsrevisjon (rullering)

Er denne planen (med eventuelle vedlegg) holdt ajour ved årlig kvalitetsrevisjon?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

4 Utsendelse av revidert av plan

Har alle innehavere av denne planen mottatt alle oppdateringer som er utsendt i perioden?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

5 Tiltak i årsbudsjett og langtidsbudsjett

Har der ved kvalitetsrevisjon av denne planen framkommet ønsker om tiltak som må inn i tiltaksplan?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja: Er tiltak ført opp i kommende tiltaksplan?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

6 Avviksbehandling

Er det siden forrige kvalitetsrevisjon kommet inn avviksmeldinger til denne plan?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja: Er avviksbehandling gjennomført i henhold til gjeldende regler?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis nei: Skriv avviksmelding!

Underskrift

Kopi sendes **beredskapskoordinator**

VEDLEGG 7 SKJEMA FOR AVVIKSMELDING

AVVIKSMELDINGSKJEMA

for

.....

Ved gjennomgang av denne planen den..... ble det konstatert følgende avvik:

- ☐ Endringer i målsetning eller i lover og forskrifter er ikke ajourført i plan
- ☐ Plan er ikke evaluert etter hendelse eller øvelse
- ☐ Plan er ikke holdt ajour ved årlig kvalitetsrevisjon
- ☐ Etter endring av planen det ikke sendt ut rettelser/oppdatering av planen til alle oppført i fordelingsliste
- ☐ Nye tiltak er ikke ført opp i budsjettforslag
- ☐ Avviksmelding er ikke behandlet i henhold til gjeldende regler

Beskrivelse:.....

.....

.....

Ansvarlig for å endre/korrigere planen for å hindre lignende framtidige avvik er:

.....

Frist for å gjennomføre endring er

.....

Underskrift

Gjennomført, dato / ansvarlig

.....

Kopi sendes **beredskapskoordinator**

VEDLEGG 8 KUNNGJØRING OM VIKTIGE MEDISINER OG MEDISINSK MATERIELL**KUNNGJØRING****OM INNSKRENKING I BRUK OG OMSETNING AV BEREDSKAPSMESSIG VIKTIGE MEDISINER OG MEDISINSK MATERIELL**

1. I den nåværende situasjon er det viktig at det utvises forsiktighet/innskrenking i bruk og omsetning av beredskapsmessig viktige medisiner og medisinsk materiell.
2. Legemidler, forbindingssaker og sykepleierartikler må ikke selges publikum i større mengder enn vanlig.
3. Særlig forsiktighet må utvises ved salg og bruk av: Antibiotika, kjemiterapeutika, smertestillende og beroligende midler, desinfeksjonsmidler, bomull, gas og plaster.
4. Pasienter som trenger insulin må gjøres oppmerksom på at de såvidt mulig må få påført resepten hvilke mengde som trenges pr. mnd. utlevering for mer enn en måneds forbruk må ikke finne sted.
5. Flasker og annen tomemballasje må tas i retur.

Merknader:

Helseadministrasjon må sørge for at alt medisinsk personell i kommunen (leger, tannleger, hjemmesykepleiere, jordmødre ol), samt veterinærer gjøres kjent med ovenstående melding.

VEDLEGG 9 RETNINGSLINJER FOR RASJONERING FRA APOTEK**RETNINGSLINJER FOR RASJONERING FRA APOTEK**

For at apoteket skal være i stand til å foreta den nødvendige rasjonering, vil følgende tiltak gjøres gjeldende:

1. Det skal bare utleveres reseptpliktige legemidler for maksimalt en måneds forbruk.

Resepter bør normalt ikke ekspederes dersom det framgår at pasienten har en beholdning for mer enn 14 dagers forbruk.

2. Salg av reseptfrie legemidler og helsemessig viktige handelsvarer mengdebegrenses (små pakninger, en til hver).
3. Det er anledning til å ekspedere synonympreparater og avvikende styrker og doseringsformer.
4. Om ikke synonympreparater er tilgjengelige, kan analoge preparater ekspederes. Om mulig bør reseptutstederen kontaktes.
5. Brudd av pakninger tillates. Kravene til utleveringsemballasje settes til det som er praktisk mulig. Utleveringsemballasjen må merkes tydelig og entydig. Preparatnavn og styrke, produsent samt dosering og evt. pasientnavn må være med.
6. Innen rammen av tilgangen på råvarer, apotekets utstyr og den farmasøytiske kunnskap, kan det foretas produksjon av legemidler. GMP-regler og andre produksjonsbestemmelser opprettholds så langt det er praktisk mulig.
7. Holdbarhetsgrenser kan fravikes dersom en faglig vurdering tilsier at det er forsvarlig.
8. I en krisesituasjon må en regne med at det kan bli nødvendig å utlevere reseptpliktige legemidler uten at det foreligger resept. Ved igangværende behandling bør det kunne utleveres legemidler for kort tids forbruk (eks. inntil en uke) hvis det anses påkrevet. Bare helt unntaksvis må det utleveres reseptpliktige legemidler til nye pasienter uten at det foreligger resept.

Merknader:

Utfyllende kommentarer til dette punktet bør utarbeides i samarbeid med kommunelege/fylkeslege, f.eks. i forbindelse med en beredskapsplan for apoteket(ene).

VEDLEGG 10 PERSONELLOVERSIKT HELSE, SOSIAL OG PLEIE/OMSORG

ÅRSVERK FORDELT PÅ STILLINGSHJEMLER:

HELSE + SOSIAL	Antall stillinger	Årsverk (%)		Antall stillinger	Årsverk (%)
Leger (inkl. Kommunelege I)	3	300	NAV-leder	1	100
Turnuslege	1	100	Gjeldsrådgiver	1	60
Legesekretær	1	100	Veiledere NAV	1	240
Kontorsykepleiere	2	154,6			
			Flyktningekonsulent	1	75
Jordmor	1	60			
Helsesøster	2	160	Kons. for funksj.hemmede	1	90
Fysioterapeut (inkl. tj.leder)			Daglig leder		
Helsetjenesten	2	200	Aktivitetssenter	1	100
Ergoterapeut	1	100	Aktivitør	2	160
			Miljøarbeider	1	70
			Fagarbeider	2	150
Psyk/Ruskonsulent	1	100			
Psykiatrisk sykepleier	2	200	Syssettingskoordinator	1	100
Psykiatrisk hjelpepleier	2	200			

Det er i tillegg 3,15 årsverk fysioterapeutstillinger i kommunen med driftstilskudd, fordelt på fire fysioterapeuter.

PLEIE – OG OMSORG

Stillingshjemler pr 1.mars 2005	RAS	Distr. Sør	Distr. Nord	Miljøter.tj.	Kjøkkendr.	Sum
Leder + stab (sekretær/evt. annet)	2,00	1,50	1,60	1,00	1,00	7,10
Sykepl./ vernepl./andre m.3 år høgsk.	9,18	2,00	7,92	7,03	0,00	26,13
Hjelpepl. / fagarbeidere / omsorgsarb.	25,86	9,93	9,90	11,12	0,00	56,81
Personlige assistenter	0,00	2,49	1,57	0,70	0,00	4,75
Aktivitør	1,00	0,00	0,40	0,00	0,00	1,40
Kokk	0,00	0,00	0,00	0,00	1,81	1,81
Assistenten (kjøkken)	0,00	0,00	0,00	0,00	5,65	5,65
Pleiemedarbeidere	3,48	2,72	0,00	3,24	0,00	9,43
Hjemmehjelp	0,00	3,31	5,17	0,00	0,00	8,48
Tilsynslege	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,18
Sjåfør	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60
sum	42,31	21,94	26,56	23,08	8,46	
Sum årsverk totalt						122,34

VEDLEGG 11 VARSLINGSPLAN HELSE OG OMSORG

- Dersom LV-sentralen tar imot meldingen, skal de bruke prosedyrene ved RØD respons, (lege/ambulansvarsling - overføring til AMK-sentral).
- Dersom andre tar imot meldingen, (legekontor, vakthavende lege eller annet helsepersonell) skal umiddelbart AMK varsles over telefon 113 eller mobilt radioutstyr.
- Vakthavende lege, eventuelt i samråd med AM K-sentral, avgjør om katastrofeplanen skal iverksettes.
- AMK-sentral varsler fagsentral for BRANN og POLITI.
- LV-sentralen varsler egne lokale ressurser, leger, sykepleiere, hjelpepleiere, legesekretærer, omsorgsgruppen/kriseteamet og eventuelt sivilforsvarets fredsinnsettingsgruppe (FIG).
- Ved katastrofealarm blir operatøren ved LV-sentralen sittende ved sentralen, følger med på aksjonssambandet og setter i verk varsling av lokale ressurser.

I utgangspunktet gjelder følgende rekkefølge for den lokale varsling:

1. Leger
2. Hjemmesykepleiere
3. Sykepleiere i frivakt ved sykehjemmene
4. Personell i frivakt på lokalt stasjonert ambulanse
5. Legesekretær / kontorsykepleiere til legekontorene
6. Kriseteamet

Det vises til vedlagte liste over personell samt telefonnummer (vedlegg 12)

VEDLEGG 12 VARSLINGSLISTE HELSE OG OMSORG

Ajourført 01.02.2012

LEGER

Privat alm.lege Astrid Nussedler, Ringeby helsesenter på Fåvang.

Bor i Ringeby.

Kontor (sentralbord): 61 28 39 10 , Direkte innvalg kontor; 61 29 39 19

Privat: 47 36 19 68

Privat alm.lege Leif Brastad, Ringeby helsesenter på Fåvang.

Bor på Lillehammer.

Kontor (sentralbord): 61 28 39 10 , Direkte innvalg kontor; 61 29 39 18

Privat: 48 13 99 79

Privat alm.lege Gabriel Svedenborg, Ringeby helsesenter på Fåvang.

Bor på Lillehammer.

Kontor (sentralbord): 61 28 39 10 , Direkte innvalg kontor; 61 29 39 17

Privat: 99 11 67 34

Turnuslege, skifter 15.02 og 15.08.

Kontor(sentralbord): 61 28 39 10, Direkte innvalg kontor; 61 28 39 16

Legevakt: 61 25 14 50

HJEMMESYKEPLEIERE / HJELPEPLEIERE

Distrikt Nord, base på Ringeby eldresenter.: 61 28 33 50/51 (i kontortiden)

Tjenesteleder; Marit K. Listad, Privat 61 28 07 11

Døgnvakt i hjemmesykepleien Distrikt nord mobil; 913 83 224 / 27

Distrikt Sør, base på Linåkertunet: 61 28 33 16 (i kontortiden) Tjenesteleder; Unni Viken, Mob: 97980211

Døgnvakt i hjemmesykepleien Distrikt sør mobil; 917 12 068 / 917 77 139

SYKEPLEIERE / HJELPEPLEIERE I FRIVAKT VED SYKEHJEM

Linåkertunet, tlf 61 28 33 00 / 02, Døgnåpent og innkaller.

Tjenesteleder; Mona Fæste Knutsen, Mob: 95283063

LEGESEKRETÆR/SYKEPLEIERE PÅ LEGEKONTORENE

(Privatnumre utenom arbeidstid)

Ved Ringebu helsesenter på Fåvang; Tlf 61 28 39 10

Wenche Petersen, Fåvang; Arbeid, direkte; 61 28 39 11, Privat 90 52 61 51

Sigrid Linvig, Fåvang Arbeid, direkte; 61 28 39 10 , Privat 47 80 90 88

Kirsten Myhren, VinstraArbeid, direkte: 61 28 39 10, Privat 90 73 58 41

PERSONELL I FRIVAKT PÅ LOKALT STASJONERT AMBULANSE

Legevaktsentralen (LVS, 61 25 14 50) kaller inn etter sin liste.

ADMINISTRATIV OG FAGLIG LEDER FOR HELSETJENESTEN I RINGEBU KOMMUNE

Berit Aarnes, Ringebu helsesenter på Fåvang, Bor på Fåvang.

tlf arbeid 61 28 39 30 mobil 93402311.

KRISETEAM

Medlemmene er:

- LEDER, Barneverntjenesten v/ Liv A.Hustveit, tlf arb. 61 28 30 51/mobil 90 92 79 68, privat mobil 900 14 432, Bor på Hundorp
- Helsesøster Anneke van Dam, tlf arbeid 61 28 39 26/mobil 913 54 835, privat 45 61 50 69, bor på Fåvang
- Rus og psykisk helsetjeneste v/Katarina Bagge Stormo, tlf arbeid 61 28 39 41 / mobil 90 98 44 40, privat 93 89 39 10, Bor på Hundorp.
- Rus og psykisk helsetjeneste v/ Ingeborg Grimsrud, tlf arbeid 61 28 39 48 / mobil 48 893397, privat 93 45 96 48. Bor i Ringebu.
- Legetjeneste v/ fastlege Astrid Nusselder, tlf arb. 61 28 39 10 privat 47 36 19 68, Bor i Ringebu
- Midt-gudbrandsdal lensmannskontor v/Kai Tore Førlandsås tlf arbeid 61 05 32 10, privat 91 12 47 13. Bor i Ringebu
- Sokneprest Tor Holm tlf arbeid 61 28 43 50, privat 90 10 16 76
- Sokneprest Ann Cathrin O. Tomten tlf arbeid 61 28 43 54, privat 99 57 15 52

VEDLEGG 13 MATERIELL FOR UTRYKNING**LEGENE**

Hver lege har vanlig legeskuff + vanlig førstehjelpsutstyr som brukes under legevakt. Dertil finnes på hvert legekontor et visst lager med medikamenter samt bandasjemateriell som man kan ta med seg fra dersom det forventes et stort behov. Sambandsutstyr er mobiltelefon og AMK radio.

AMBULANSENE

Er godt utstyrt med førstehjelpsutstyr, bl.a. bære(r), gjenopplivningsutstyr og utstyr til bandasjering og spjelking, men har ikke store mengder av bandasjer eller medikamenter. Godt utstyrt med samband. Det meste av tilgjengelige resurser befinner seg i bilen(e).

HJEMMESYKEPLEIEN OG SYKEHJEM

Disponerer en god del bandasjeutstyr og noe medikamenter og undersøkelses/behandlingsutstyr i bilene, men har tilgang til noe større lagre med bandasjemateriell på sine stasjoner. Fra sykehjem kan og skaffes litt infusjonsutstyr.

LUFTAMBULANSEN

Disponerer avansert førstehjelps/legeutstyr, men har ikke plass til å ha med store mengder bandasjemateriell.

LEGEKONTORSYKEPLEIERE / LEGESEKRETÆRER

Disponerer et relativt fyldig lager med medikamenter og bandasjemateriell/førstehjelpsutstyr på legekantorene. Vil kunne supplere materiellmangler på skadestedet ved å bringe ut mer utstyr fra legekantorene.

FREDSINNSATSGRUPPENE (FIG) I SIVILFORSVARET

Er stasjonert i Ringeby (varsles via legevaktssentral) og har mye utstyr både for sanitet og brann/redning.

HEIMEVERNET

Har mye utstyr som stort sett er beregnet for krigsforhold, forholdsvis sent å mobilisere.

VEDLEGG 14 LIVREDDENDE FØRSTEHJELP

Livreddende førstehjelp på selve skadestedet iverksettes så snart forholdene tillater det. Vær oppmerksom på gass, ras og eksplosjonsfare.

Kun helt nødvendig behandling på skadestedet !

- **SÅ LITE SOM MULIG, MEN SÅ MYE SOM NØDVENDIG FOR Å REDDE LIV.**
- Viderebehandling på samle plass for skadde.

Uansett bakgrunn (lege, sykepleiere, ambulansepersonell, annet sanitetsmannskap, brannvesen og politi) skal den første undersøkelse og behandling være den samme:

UNDERSØKELSE:

Bevissthetstilstand, åndedrett og sirkulasjon hvor hudfarge, temperatur og puls kontrolleres raskt.

LIVREDDENDE TILTAK:

Sikre fri luftvei ved om mulig å legge pasienten i riktig stilling som f.eks. stabilt sideleie.

Blødning stanses ved trykkbandasje, og forebygging av sirkulasjonssvikt ved å heve bena.

Under denne aller første undersøkelse og behandling prioriteres samtidig pasientene for videre behandling og transport til en eventuell samle plass for skadde. Medisinsk personell/ambulansepersonell vurderer pasientenes behov for overtrykksventilering, oksygen, smertelindring og infusjon, samt spesielt materiell som f.eks. ryggskadebære, nakkestrekk, m.v.

PRIORITERING:

Ute på skadestedet foretas en grovsortering: - **HASTER**, - **KAN VENTE**, - **DØD**.

Bruk merketrekanter.

Ved ankomst samle plass utfylles skadelapp, prioritering kontrolleres og anføres på skadelapp:

- 1 HASTER;** Truet respirasjon og sirkulasjon, må hjelpes øyeblikkelig.
- 2 KAN VENTE;** Respirasjon og sirkulasjon har vært eller kan bli truet.
- 3 MÅ VENTE;** Respirasjon og sirkulasjon er ikke eller vil neppe bli truet.